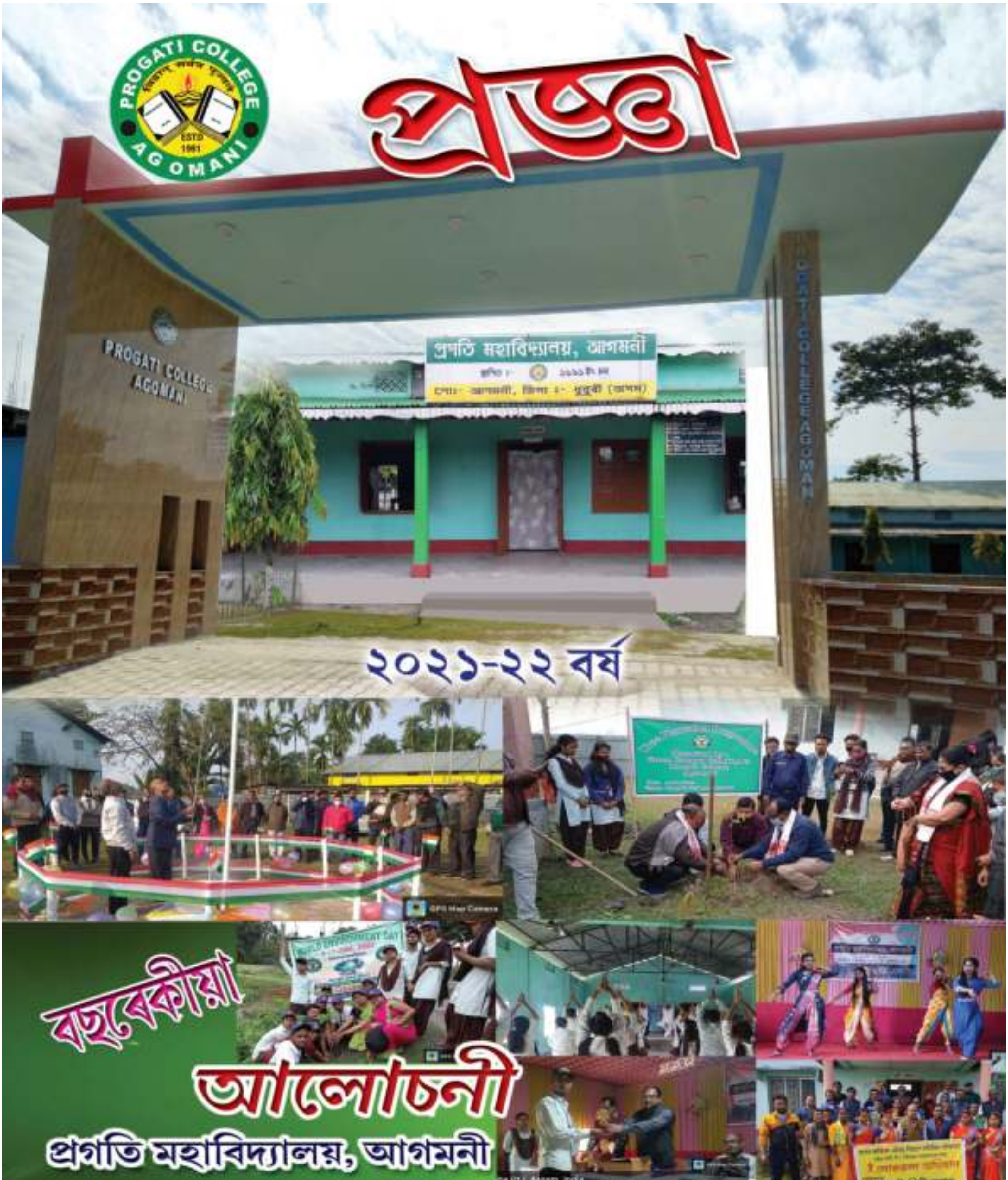
PROGATI COLLEGE
AGOMANI
ESTD 1981
প্ৰজ্ঞা
PROGATI COLLEGE AGOMANI
প্ৰগতি মহাবিদ্যালয়, আগমনী
২০২১-২২ বৰ্ষ
বছৰেকীয়া
আলোচনী
প্ৰগতি মহাবিদ্যালয়, আগমনী

Teaching Staff

Non Teaching Staff

প্রগতি মহাবিদ্যালয়, আগমনী

বার্ষিক আলোচনী

প্রজ্ঞা

২০২১-২২ বর্ষ

প্রতি,

মাননীয় / মাননীয়া ....

....

দীপক রায়
সম্পাদক
"প্রজ্ঞা"

Advisory Board

1. *Mr. Sunil Chandra Roy* *(H.O.D. deptt. Assamese)*
2. *Mr. Mala Mazumdar* *(Asstt. Prof. deptt. Assamese)*
3. *Dr. Parameswar Roy* *(Asstt. Prof. deptt. Sanskrit)*
4. *Dr. Sanowar Hussain* *(Asstt. Prof. deptt. Arabic)*

Editorial Board

1. *Dipak Roy* *(Student, 3rd Sem)* *Editor*
2. *Ananya Roy* *(Student, 1st Sem)* *Member*
3. *Swapna Mandal* *(Student, 3rd Sem)* *Member*
4. *Arpita Paul* *(Student, 3rd Sem)* *Member*

Cover Page Desigining,

DTP & Printing : M/s. R. B. Offset Press, Agomani.

(Opposite of Agomani Dev. Block)

Contact. 8011177610

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

প্ৰগতি মহাবিদ্যালয়ৰ জন্ম লগ্নৰে পৰা বিভিন্ন দিশত সেৱা
আগবঢ়াই যোৱা প্ৰয়াত জ্ঞাত-অজ্ঞাত সকলো
হিতাকাঙ্খী, অসমৰ শিক্ষা জগত উজলাই
তোলা সমূহ বৰেণ্য ব্যক্তি তথা দেশ
মাতৃৰ সেৱাৰ হকে প্ৰাণ আহুতি
দিয়া সকলো বীৰ শ্বহীদ
সকলোৰ বিদেহী
আত্মাৰ
চিৰশান্তি কামনা কৰি প্ৰগতি মহাবিদ্যালয়ৰ
স্মৃতিগ্ৰন্থ “প্ৰজ্ঞা”ৰ
এই সংখ্যাটিৰে জনালোঁ অশ্ৰুসিক্ত
শ্ৰদ্ধাঞ্জলী.............. ।

সূচীপত্ৰ

বিষয়	লিখক	পৃষ্ঠা
From the Principal's Desk	Mr. Basir Uddin Bepary	i
আলোচনী সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন	দীপক ৰায়	ii
অসমীয়া বিভাগ		
প্ৰবন্ধ		
কলেজ জীৱনৰ ত্ৰিছটা বছৰ	সজল কুমাৰ সেন	১
"পশ্চিম অসমৰ কোচ-ৰাজবংশী জনগোষ্ঠীৰ 'খাদ্যাভ্যাস'ৰ বিবৰ্ত্তন" - এটি আলোকপাত	শ্ৰী সুনীল চন্দ্ৰ ৰায়	৪
ছটু পূজা উৎসৱ সম্পৰ্কে এটি সমীক্ষা	শ্ৰী তুলসী ৰবিদাস	১১
আৰবী ভাষা, এক দীঘলীয়া পৰিক্ৰমা	ড° মোঃ ছানোৱাৰ হোচেইন	১৩
মহত লোকৰ বানী	সংগ্ৰাহক - ৰঞ্জিত দাস	১৬
গল্প		
'প্ৰেৰণা'	দিপক ৰায়	১৭
"পাহি প্লিজ কোৱানা তোমাক ভাল পাওঁ বুলি"	বিপ্লৱ সেন	২০
জ্ঞানৰ জ্যোতি, খান	দেবাসিশ সৰকাৰ	২২
"এৰি দিছো সপোন দেখা"	সমৰজিৎ অধিকাৰী	২৩
কবিতা		
মৃত্যু	মোঃ মোজাহাৰ আলী	২৪
ভাওৰীয়া	ইদ্ৰিছ আলী	২৪
'নিৰব অপেক্ষা'	ৰূপামনী ৰায়	২৫
ছাত্ৰ মই	হাচানুৰ জামান সেখ	২৫
আমাৰ সমাজ	সমিৰ পাল	২৫
নাৰী বিচিত্ৰা	দিপ্তী দাস	২৬

বিষয়	লিখক	পৃষ্ঠা
পৰিনাম	জুলি বৰুৱা	২৬
কিছু অনুভৱ তোমাৰ বাবে	নিতুমনি ৰায়	২৭
"সুবাস"	সতোমি ৰায়	২৭
ভণ্টিৰ কথা	সুশান্ত ৰায়	২৭
ব্যৰ্থ আশা	জয়মতি ৰায়	২৮
খহি পৰা স্বপ্ন পাহি	বৰ্ণালী প্ৰধানী	২৮
ৰাজবংশী বিভাগ		
ৰাজবংশী প্ৰবন্ধ		
কোচ-ৰাজবংশী লোক-সংস্কৃতিত গুয়া-পান	পৰমেশ্বৰ ৰায়	২৯
ৰাজবংশী কবিতা		
কলসি	প্ৰবীন ৰায়	৩১
তোমাৰ মহান দান	সুনীল ৰায়	৩১
"আজিৰ বিষণ্ণ মন"	পৰমেশ্বৰ ৰায়	৩২
ইংৰাজী বিভাগ		
Conciousness In Advancement Of English Speaking	Ganesh Ch. Saha	৩৩
English for Spoken and Communicative Skill: An Analysis	Dr. Shah Alom Bepari	৩৫
Covid-19 and It's Impacts on Students Life	Ashraful Hussain	৪০
Religion and Swami Vivekananda	Alimuddin Sk.	৪৩
The Importance of Time In Human Life	Anamya Roy	৪৫
Romanticism In Arabic	Dr. Md. Abu Bakkar Mondal	৪৭
Gandhi Vs Bhagat Singh	Idrish Ali	৫০
A Typical Day In The Life of A Teacher	Jesmin Parbin	৫৩
Governing Body		৫৬

From the Principal's Desk....................

Dear Students,

" I can not teach anybody anything, I am only make them think"- Socrates. Open mindedness, a multi-cultural orientation, independence, a global outlook, multiple intelligence and abilities- these are the premium qualities needed today. I strongly believe that education is a collaborative effort that involves professional administrators, committed teachers and motiveted students. During my term as a Principal, I have been concentrating to develop the educational environment as well as its academic infrastructure through creative discussion with Staff and the Managing Committee of the College.

Because of the rapid developments in the technology, media revolution and the globalization of education, the ever expanding competitive environment are revolutionizing the education system. So,now-a-days a paradigm swing has been observed in higher education from school education. We live today in a world that is very different from the one we grew up, in the one we were educated in. The world today is changing at such an accelerated rate where, we, as educators need to pause and reflect on this entire system of education.

To conclude, I would like to express my thanks to the team of students and concerened teachers,without whose persevering efforts,the publication of the Magazine-"Pragya" would not have been possible. Also, I express my gratitude towards some conscious and education loving people, political and non-political parties as well as the educationists for their selfless counselling and co-operation which is conducive to an educational environment for the development of the College.

Together, we can make a difference!

" Education is the most powerful weapon which you can use to change the world."-
Nelson Mandela.

Sd/- Dr. Basir Uddin Bepari
Principal,
Progati College, Agomani

আলোচনী সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন............

জয়জয়তে, মৰুৰ মাজত মৰিচীকা, ভাগৰি ৰাভাগৰা বোকাত পদুম ফুলা সকলো সাহিত্য প্ৰেমীলৈ অলেখ অলেখ শুভকামনা যাচিছো।

আধুনিক কালৰ বাস্তৱৰ পৃথিৱীত যে বহুত এটি দুটি তিনিকৈ নিতে বাঢ়ি যায় বিষাদৰ কাহিনী নিত্য পৃথিৱীত। কোনোবা মনীষিয়ে কৈছেল, দুখ-সুখবোৰ ভগাব লাগে, নিজে আত্মসাৎ কৰিব নালাগে। সুখবোৰ ভগালে বাঢ়ি যায় আৰু দুখবোৰ ভগালে কমি যায়; কিন্তু এই আজিৰ যুগত কাকনো বুলিবা কৰা, সবৰে দাড়ি-চুলি পকা। সুখৰ কথা ক'লে সুখ হবাৰ চেষ্টা কৰে আৰু দুখৰ কথা ক'লে দুৰ্বল বুলি আওকাণ কৰে। এই অনুপাতে নিজৰ কল্পনাৰ জগতখনেই শ্ৰেয়। কল্পনাৰ জগতত বিচৰণ কৰি মিঠা শব্দৰ সন্ধান কৰি কবিতা লিখি, গল্প, উপন্যাস আদি লেখি কোনো সাহিত্যিকে নিজক হেৰুৱা নাই বিষাদৰ গভীৰতাত। সাহিত্যৰ আত ধৰি আমি সহজে জয় কৰিব পাৰো জীৱনৰ। পিছল বাট, জীৱন তীৰ্থত আছে বহু বেজাৰ তাৰ মাজত সদায় যতনাই ৰাখিব লাগে সাহিত্যৰ এজাৰ।

অৱশেষত, মোৰ সকলো বন্ধু-বান্ধৱী আৰু শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰু সকলক অশেষ ধন্যবাদ জনাইছো, যে আপোনালোকে মোৰ দৰে কবিতাৰ শিৰোনাম দিবলৈ গৈ কবিতাৰ ছন্দ পাহৰি যোৱা সাহিত্যপ্ৰেমী এজনক 'প্ৰজ্ঞা' আলোচনীৰ সম্পাদক বুলি বিবেচিত কৰিছে। আকৌ এবাৰ ধন্যবাদ জনাই 'প্ৰজ্ঞা'ৰ উদ্দেশ্যৰ সফলতা কামনা কৰিছো..........।

জয়তু প্ৰগতি মহাবিদ্যালয় ঃ

ধন্যবাদেৰে

দীপক ৰায়ে

Advisory Board

Mr. Sunil Chandra Roy
(H.O.D. Dept. of Assamese)

Mrs. Mala Mazumdar
(Asstt. Prof. Dept. of Assamese)

Dr. Sanowar Hussain
(Asstt. Prof. Dept. of Arabic)

Dr. Parameswar Roy
(Asstt. Prof. Dept. of Sanskrit)

Editorial Board

Dipak Roy
(Student 3rd Sem)
Editor

Ananya Roy
(Student 1st Sem)
Member

Swapna Mandal
(Student 3rd Sem)
Member

Arpita Paul
(Student 3rd Sem)
Member

প্ৰগতি মহাবিদ্যালয়, আগমনী

বাৰ্ষিক আলোচনী

প্ৰজ্ঞা

২০২১-২২ বৰ্ষ

অসমীয়া বিভাগ

প্ৰবন্ধ

কলেজ জীৱনৰ ত্ৰিছটা বছৰ

সজল কুমাৰ সেন
মুৰব্বী অধ্যাপক ৰাজনীতি বিজ্ঞান

মানুহৰ জীৱনত একো একোটা লক্ষ্য থাকে। কোনোবাই সপোন দেখে ডাক্তৰ হোৱাৰ, কোনোবাই ইঞ্জিনিয়াৰ আৰু কোনোবাই আই. এছ অফিচাৰ হোৱাৰ। বহুতোৰে এই সপোনবোৰ পূৰণ হয়, কাৰোবাৰ সপোন, সপোন হৈ থাকে। যাৰ কোনো লক্ষ্য নাই, সি কেতিয়াও জীৱনত সফলতা লাভ কৰিব নোৱাৰে। মোৰ জীৱনত এটা সপোন আছিল কলেজৰ শিক্ষক হোৱাৰ। বহু কষ্টৰ মাজেৰে M.A., B.Ed পাছ কৰি চাকৰি লাভৰ আশাত বহুতো চেষ্টা কৰিলো। তেতিয়া অসমত কোনো বিভাগতে চাকৰি নাই। ৰাজনৈতিক কাৰণত অসম চৰকাৰৰ লগত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ এখন বুজাবুজি চুক্তি স্বাক্ষৰ হৈছিল। কোৱা হৈছিল- এতিয়াৰ পৰা ৰাজ্য চৰকাৰে কোনো বিভাগতে নিযুক্তি দিব নোৱাৰিব। যাৰ বিৰূপ প্ৰভাৱ সমাজৰ শিক্ষিত নিবনুৱাৰ ওপৰত প্ৰতিফলিত হয়। হতাশ, নিৰাশাত ভুগী বাধ্য হৈ মেঘালয়ৰ এখন চৰকাৰী অনুদান প্ৰাপ্ত স্কুলত প্ৰধান শিক্ষকৰ পদত যোগদান কৰিলো। কিন্তু মেঘালয়ৰ স্কুল বিলাকৰ আভ্যন্তৰিণ পৰিৱেশ মোৰ ভাল লগা নাই। বাধ্য হৈ তাৰ পৰা উভতি আহিব লগা হ'ল।

পিছত আমাৰ গাঁওৰ এক মুৰব্বী "গোলাম ৰহমান নামৰ ব্যক্তিজনে নব-প্ৰতিষ্ঠিত প্ৰগতি মহাবিদ্যালয়ৰ ছেক্ৰেটাৰী মহোদয়ৰ ওচৰত মোক লৈ যায়। তেওঁ নিজেও কলেজখনৰ গভৰ্ণিং বডিৰ এজন সক্ৰিয় সদস্য। আলাপ-আলোচনাৰ পিছত কলেজৰ ছেক্ৰেটাৰীজনে মোক ৰাজনীতি বিভাগত নিযুক্তি পত্ৰ দিয়ে। সেই মৰ্মে মই ১৯৯২ চনৰ ২২ এপ্ৰিল কলেজত যোগদান কৰো। তেতিয়া কলেজৰ স্থায়ী শিক্ষক আছিল মাত্ৰ কেইজনমান। বাকী শিক্ষক আগমনী উচ্চতৰ বিদ্যালয়ৰ পৰা আহি ক্লাচ কৰে। ১৯৯১ চনত স্থাপিত হোৱা কলেজখন আজিৰ নিচিনা নহয়। সেই সময়ত প্ৰগতি মহাবিদ্যালয়ৰ নিজা গৃহ নাছিল। ক্লাচ হৈছিল আগমনী (National Club) নেচ্‌নেল ক্লাবত। কলেজৰ আৰম্ভণীতে অসমীয়া বিভাগৰ প্ৰবক্তা মিঃ নিতাই চন্দ্ৰ ৰায়ক বাদ দি বাকী আটাইকেনজন প্ৰবক্তাই North Bengal Universityৰ পৰা অহা। পিছত মিঃ নিতাই চন্দ্ৰ ৰায়ে চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়ত স্থায়ী পদত যোগদান কৰে। তেতিয়াৰ দিনত প্ৰগতি মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰবক্তা সকলৰ মাহিলী দৰমহা আছিল ৪০০/- (চাৰিশো) টকা। প্ৰথম মাহৰ দৰমহা পাই ঘৰৰ বাবে এটা চিলভাৰৰ বাল্টি, মাৰ কাৰণে এখন কাপৰ আৰু মিঠাই লৈ আহিছিলো। পিছদিনা কলেজত যোৱাৰ বাবে মোৰ পকেটত এটকাও নাছিল। ঘৰৰ পৰা খোজকাৰী কলেজত অহাযোৱা কৰিছিলো। কেইবা মাহৰ পিছত কালডোবা বজাৰৰ পৰা মাহিলী কিস্তিত এখন ছাইকেল কিনি কলেজত যাতায়ত কৰো। কেতিয়াবা হতাশাত ভুগিছিলো ভৱিষ্যতক লৈ। আমাৰ কলেজখন কেতিয়া চৰকাৰী স্বীকৃতি লাভ কৰিব? আমি কি কৰিম? শ্ৰদ্ধেয় পৰমানন্দ চক্ৰবৰ্তী ছাৰ, অম্বিকা ছাৰ, ছোলায়মান মৌলবী ছাৰ, প্ৰতিষ্ঠাপক অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়াই সাহস যোগাই কৈছিল- "এটা দিন আহিব, সেইদিন নিশ্চয় তোমালোকৰ দুখ নোহোৱা হ'ব; ধৈৰ্য্য ধৰা।" তেওঁলোকৰ কথাষাৰ মনত ৰাখি আমি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে আনকি কলেজৰ উন্নতিৰ বাবে কাম কৰি আছিলো। যিহেতু আমালোকৰ হাতত টকা পইচা নাই সেই কাৰণে কলেজৰ ছেক্ৰেটাৰী মিঃ মনছুৰ দা, কেতিয়াবা পৰমানন্দ চক্ৰবৰ্তী ছাৰে, কেতিয়াবা বীনা মেডামে দুপুৰীয়া টিফিনৰ যোগান ধৰিছিল।

কলেজখন আৰম্ভণীতে ৬ (ছয়) জন ছাত্ৰ-ছাত্ৰী লৈ পাঠদান আৰাম্ভ কৰে। তেতিয়া আজিৰ নিচিনা ছ'মহীয়া পৰীক্ষাৰ ব্যৱস্থা নাছিল। স্নাতকৰ পৰীক্ষা আছিল বৰ্ষ ভিত্তিক। পৰীক্ষা হৈছিল

গৌৰীপুৰ প্ৰমথেশ বৰুৱা মহাবিদ্যালয়ত। প্ৰথম বৰ্ষৰ চূড়ান্ত পৰীক্ষাৰ পিছত নতুন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ নাম ভৰ্ত্তিৰ বাবে কলেজ কমিটিৰ সদস্যসকলে প্ৰবক্তা সকলৰ ওপৰত গুৰু দায়িত্ব অৰ্পণ কৰে। লোকেল হিচাপে মই আৰু বুৰঞ্জী বিভাগৰ এজন প্ৰবক্তা মিঃ জাফৰনুৰে সাদিক যদিও তেওঁ বাহিৰৰ, তাৰ লগত আৰু কমিটিৰ সদস্য কেইজনৰ লগত মিলি উচ্চতৰ মাধ্যমিক পাছ কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাড়ী বাড়ী যোৱা হয়। কলেজত ছাত্ৰ ভৰ্তিৰ বেপাৰে আমি যতে গৈছিলো তাতে অভিভাৱক তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে এই কলেজখন সম্পৰ্কে বিৰূপ মন্তব্য প্ৰকাশ কৰে। তেওঁলোক কৈছিল- কলেজখন নতুন, তাৰোপৰি প্ৰবক্তসকলোৰ নাই কোনো বিশেষ অভিজ্ঞতা। গতিকে আমাৰ ল'ৰা-ছোৱালীক ইয়াত নিদিওঁ বা ভৰ্ত্তি নহওঁ বুলি কৈ দিছিল। আগমনী বা কালডোবা অঞ্চলৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আমাৰ কলেজখনত নাম ভৰ্তি কৰা নাছিল। মোৰ মনত আছে ঝাউকুটী, ছত্ৰশালৰ সীমামুৰীয়া গাঁওৰ, গৌৰীপুৰৰ বাইগনতুলী আৰু আসাৰীকান্দিৰ পৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আহি নাম ভৰ্ত্তি কৰিছিল। আমি প্ৰবক্তাসকলে- তেওঁলোকক অতি যত্ন সহকাৰে পাঠদান কৰিছিলো। ফলত দুটা বছৰৰ Result 100% হোৱাৰ লগে লগে পৰবৰ্তী সময়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা বৃদ্ধি পাবলৈ ধৰে। তেতিয়াৰ দিনৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে আমি যেন Friend, philosopher and guide। কাৰণ তেওঁলোক সকলো সময়তে Subject-ৰ উপৰিও অন্যান্য দিশত পৰামৰ্শ লৈছিল।

কলেজখনৰ উন্নতিৰ বাবে আগমনী তথা গোলকগঞ্জ সমষ্টিৰ মানুহৰ অবদান কম নহয়। এই অঞ্চলৰ সাধাৰণ ৰাইজে বিশেষকৈ যিসকল দৰিদ্ৰ, দুখীয়া, যিসকলে সমবায় সমিতিৰ পৰা চাউল, চেনী, কেৰাচিন আদি লয়, তেওঁলোক প্ৰতি মাহে কলেজৰ নামত অনুদান দি লাগতিয়াল বস্তুখিনি ক্ৰয় কৰিছিল। আমোদ-প্ৰমোদৰ নামত যেনে- চিনেমা হলতো কলেজৰ নামত অতিৰিক্ত মাচুল দিব লগা হৈছিল। আগমনী বাছ ষ্টাণ্ডত কলেজৰ নামত ৰচিদ দি প্ৰতিখন বাছৰ পৰা টকা সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল। আনকি ফচল কটা হোৱাৰ পিছত বস্তা লৈ ধান, মৰাপাট আদি সংগ্ৰহ কৰা কামত মই কলেজ কমিটিৰ সদস্য সকলোৰ লগত গাঁওে গাঁওে গৈছিলো। ইমান সংগ্ৰহ কৰাৰ পিছতো আমি প্ৰবক্তা সকলে সময়মতে ৪০০/- টকা দৰমহা খিনি পোৱা নাছিলো। কাৰণ কলেজৰ অফিচিয়াল কামত বহুতো টকা ব্যয় হৈছিল। ফলত বহুতো প্ৰবক্তাই কলেজ এৰি গুচি গৈছিল। মাজে সময়ে কলেজৰ ইনচ্‌পেকচনত (Inspection) ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা দেখুৱাব লাগিছিল। সেই সময়ত আগমনীৰ ৰফিকুল, জুয়েল, দুলাল, স্বপন, ৰতন আদি কৰি কলেজৰ শুভাকাংখী যুৱকে খন্তেক সময়ৰ বাবে ছাত্ৰ হিচাপে শ্ৰেণী কোঠাত বহি মোৰ ক্লাচ কৰিছিল। সিহঁতৰ কথা মই জীৱনত কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰিম। সঁচাকৈ সেইদিনা তেওঁলোক যেন মোৰ ছাত্ৰ, অথচ তেওঁলোক একো একোজন বিভিন্ন মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা পাছ কৰা। আগমনীত এখন কলেজ হ'ব লাগে বুলি তেওঁলোকৰ কৰা এনে কাৰ্য্য আদৰণীয়।

কলেজখনৰ নিজা মাটি হৈছে। গৃহ নিৰ্মাণৰ বাবে আমি কলেজৰ প্ৰবক্তাসকলে বিশেষকৈ অবনীন্দ্ৰ দেবনাথ, খাইৰুল হক, মোজাহাৰ আলী, সুনীল ৰায় লগত গঙ্গাধৰ নদীৰ ওচৰত বাঁশ সংগ্ৰহ কৰিবলৈ গৈছিলো। কলেজৰ উন্নতিৰ বাবে প্ৰত্যক্ষ আৰু পৰোক্ষভাৱে সহায় আগবঢ়াইছিলো।

কলেজখন শৈশৱৰ পৰা কৈশোৰ পাৰ কৰি আজি যৌৱনত ভৰি দিছে। ইয়াৰ মাজতে বহুতো ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়ে শিক্ষা সমাপ্ত কৰি কৰ্মস্থলত যোগদান কৰিছে। সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ কথা স্মৃতিত আবদ্ধ কৰি ৰখা সম্ভৱ নহয়। তথাপিও কিছুমান ঘটনাই চিৰস্মৰণীয় হৈ আছে। সম্ভৱতঃ ১৯৯৩-৯৪ চনৰ এটা বেচ য'ত আছিল দেলোয়াৰ হুচেইন, বাড়ী ছোট হৰিৰ ধাম আৰু আন এজন ছাত্ৰ কানুৰীৰ শাহজাহান শেখ। ক্লাচৰ শেষত প্ৰশ্নত্তোৰ পৰ্ব আৰম্ভ হৈছিল। এই দুজন ছাত্ৰই বিভিন্ন বিষয়ে প্ৰশ্ন কৰি মোক ব্যস্ত কৰি তুলিছিল। তেতিয়া Subject টো সম্পৰ্কে মোৰ ইমানখিনি আয়ত্ত নাছিল। কেৱল University ৰ পৰা পাছ কৰি অহা। মই এই দুজন ছাত্ৰৰ ভয়ত প্ৰতিদিনেই বিভিন্ন কিতাপ পঢ়ি আহিছিলো কাৰণ যাতে প্ৰশ্ন সুধিলে কোনো ধৰণৰ অসুবিধা নহয়। যাৰ ফলত মোৰ Subject টো সম্পৰ্কে এটা সম্যক ধাৰণা লোৱাটো সম্ভৱ হৈছে। পিছে ছাত্ৰ

দুজন ভাল নম্বৰ পাই আনকি এজনে জিলাৰ ভিতৰত ৰাজনীতি বিভাগত সৰ্বোচ্চ নম্বৰ পাইছিল। মনত পৰে সুমিত্ৰা, মজিবৰ, ইতু, ৰেহেনা, টুলু, নজৰুলহঁতৰ কথা। তেওঁলোক সকলে সময়তে মোক ব্যস্ত কৰিছিল। ছাৰ এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কি হ'ব? ক'ত পাম? কিমানখিনি লিখিব লাগিব? যদিও মই মনে মনে বিৰক্তবোধ কৰিছিলো তথাপি সিহঁতৰ আগ্ৰহ, একাগ্ৰতা, ভক্তিভাবত বাধ্য হৈ কামবিলাক কৰি দিছিলো। আজি তেওঁলোকৰ বহুতে জীৱনত প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰিছে।

বৰ্তমান আমাৰ কলেজখনত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা প্ৰায় ৮০০ (আঠ) শোতকৈ বেছি। ছেমিচ্‌ষ্টাৰ (Semester) ব্যৱস্থাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰী পাছৰ সহায়ক হোৱা বাবে তেওঁলোকৰ জ্ঞান লাভৰ কোনো ধৰণৰ আগ্ৰহ নাই। তেওঁলোক কেৱল আড্ডা আৰু মোবাইলত ব্যস্ত থাকি সময় নষ্ট কৰে। তাৰোপৰি আগমনী আৰু ছত্ৰশাল উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ পৰা অহা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ৰাজনীতি বিষয়ৰ ওপৰত প্ৰাথমিক জ্ঞান নাই। কাৰণ এই স্কুল দুখনত প্ৰায় ২৫ বছৰ ধৰি ৰাজনীতি বিষয়ৰ শিক্ষকও নাই। যিকোনো প্ৰকাৰে উচ্চতৰ মাধ্যমিক পৰীক্ষাত পাছ কৰি যেতিয়া কলেজত আহে আৰু মোৰ বিষয়ত ক্লাছ কৰিব ধৰে তেতিয়া একো বুজি নাপায়। ৰাজনীতি বিষয়টো অতি কঠিন বিষয় ভাবি ক্লাছ নকৰে। বহুতে বিষয়টো পৰিবৰ্তন কৰি লয়। তাৰ মাজতো যাৰ আগ্ৰহ থাকে, সেইজন কৃতকাৰ্য লাভ কৰিব পাৰিছে।

কলেজ আৰম্ভণীৰ পৰা মই বিভিন্ন কলেজ কমিটিৰ লগত জড়িত হৈ কলেজৰ হকে কাম মাত মাতি আহিছো। কলেজৰ এজন জ্যেষ্ঠ প্ৰবক্তা হিচাপে মোৰ যিখিনি দায়িত্ব, সেইখিনি সুচাৰুৰূপে পালন কৰিছো। যিমান দিন চাকৰি কাল থাকিব সিমানদিন লৈকে কলেজ তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে কৰ্তব্য পালন কৰি যাম। ❐

"পশ্চিম অসমৰ কোচ-ৰাজবংশী জনগোষ্ঠীৰ 'খাদ্যাভ্যাস'ৰ বিৱৰ্ত্তন" - এটি আলোকপাত

শ্ৰী সুনীল চন্দ্ৰ ৰায়,
সহকাৰী অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ
প্ৰগতি মহাবিদ্যালয়, আগমনি।

উত্তৰপূব ভাৰতবৰ্ষৰ বাবে-বৰণীয়া অসমীয়া সংস্কৃতিৰ এটি উল্লেখযোগ্য জনগোষ্ঠী হ'ল কোচ-ৰাজবংশীসকল। কোচ-ৰাজবংশীসকল অসমৰ অতি প্ৰাচীন জনগোষ্ঠী। অসমীয়া সংস্কৃতিত যাৰ অপৰিসীম অৱদানৰ কথা সৰ্ব্বজন স্বীকৃত। তীৰ্ব্বত-বৰ্মী ফৈদৰ বড়োমূলীয় নৃগোষ্ঠীৰ মানুহ হ'ল কোচ-ৰাজবংশীসকল। কোচ-ৰাজবংশীসকল গাঁওত সমাজপাতি বসবাস কৰা মূখ্যতঃ কৃষিজীবি জনগোষ্ঠী। প্ৰাচীন কালৰে পৰা অসমত বসবাস কৰি অহা প্ৰত্যেকটো জনগোষ্ঠীৰ নিজা নিজা কিছুমান ধ্যান-ধাৰণা, বিশ্বাস-অবিশ্বাস, পোচাক-পৰিচ্ছদ, খোৱা-বোৱা, চলন-ফুৰন আৰু ভাব-ভাষাৰ স্বকীয় বৈশিষ্ট্য আছে।

অসমত বসবাস কৰি থকা বড়ো, চাওতাল, বিহাৰী, নেপালী, বঙালী, ৰাভা, মৰান, মটক, চুতীয়া, আহোম, কলিতা, কায়স্থ, ব্ৰাহ্মণ আদি জনগোষ্ঠীৰ লগতে কোচ-ৰাজবংশীসকল একেলগে মিলাপ্ৰীতিৰে বসবাস কৰি আছে। আজিৰ গোলোকীকৰণৰ যুগত সকলো জনগোষ্ঠীয়ে বিভিন্ন কৰ্মৰাজি কৰি ভিন-ভিন নতুন নতুন খাদ্য খায়, বিভিন্ন ৰঙৰ আৰু ষ্টাইলৰ সাজ-পোচাক পিন্ধে, বিভিন্ন ভাষা শিকি এক নতুন বাতাবৰণৰ মাজত আজিও চিনাকী দি আছে। ধাৰাবাহিকতাত এইদৰে চলি থাকিলেও সামাজিক জীৱনত প্ৰতিটো জনগোষ্ঠীয়ে নিজৰ নিজৰ কৃষ্টি-সংস্কৃতিক বৰ সন্মান কৰে আৰু পৰিপোষণ ৰীতিৰে নিজৰ সুকীয়া সত্তাটোক জীয়াই ৰাখিবলৈ চেষ্টা কৰে। কোচ-ৰাজবংশী সকল এনেভাৱে নিজৰ সামাজিক ৰীতি-নীতি তথা সাংস্কৃতিক বৈশিষ্ট্যক নিজৰ সাজেৰে জাকত-জিলিকা কৰি জীয়াই ৰাখিছে।

এই জনগোষ্ঠীটোৰ ভাষা-সংস্কৃতি আৰু ক'লা-কৃষ্টি আদিৰ বিষয়ে সমাজতাত্ত্বিক দিশত আলোচনা কৰিলে, ইয়াত গৱেষণা আৰু অধ্যয়নৰ বহুতো বিষয়বস্তু বিচাৰি পোৱা যায়। কিন্তু অতি পৰিতাপৰ কথা যে এই বিষয়বস্তুবোৰক লৈ কোনো বিদ্বানে পুংখানুপুংখৰূপে আলোচনা কৰিবলৈ আগবাঢ়ি অহা আমি দেখিবলৈ নাপাওঁ। সেয়ে আমাৰ এই ক্ষুদ্ৰ প্ৰবন্ধত পশ্চিম অসমৰ কোচ-ৰাজবংশী জনগোষ্ঠীৰ মাজত প্ৰচলিত খাদ্যাভ্যাসৰ ওপৰত এটি আলোকপাত কৰিবলৈ যত্ন কৰিলোঁ।

পশ্চিম অসম আৰু উত্তৰবঙ্গৰ কোচ-ৰাজবংশীসকলৰ খাদ্যাভ্যাস বৈচিত্ৰপূৰ্ণ। ভাত, শাক-পাচলি, মাছ, গাখীৰ, দালি, কণী আদি ধনী-দুখীয়া উভয় শ্ৰেণীৰ লোকৰে মুখ্য আহাৰ। ছাগলী, গাহৰি, ভেড়া, হাঁহ, পাৰ আদিৰ মাংস কোচ-ৰাজবংশী সকলে সাধাৰণতে খোৱা দেখা যায়। অঞ্চল ভেদে কোচ-ৰাজবংশী সকলৰ মাজত আহাৰৰ পাৰ্থক্য আৰু বাধা-নিষেধ দেখা যায়। হিন্দু ৰাজবংশীয়ে কুকুৰাৰ মাংস আৰু মদ অপবিত্ৰ খাদ্য বুলি বিবেচনা কৰে। যুগৰ পৰিবৰ্তনৰ লগে লগে বৰ্তমানে ইয়াৰ পৰিবৰ্তন ঘটা দেখা যায়।

গৃহস্থী কৃষক ৰাজবংশী সকলে 'খৰখৰা' ভাত (কৰকৰা ভাত), পন্তা ভাত (পইতা ভাত), খোৱাৰ প্ৰচলন আছে। খৰখৰা ভাতক বাসিয়া ভাত বুলিও কোৱা হয়। ৰাতিৰ সাজ খোৱাৰ পিছত যিখিনি ভাত বৈ যায় তাক পিছদিনা ৰাতি পুৱা খোৱা হয়। ইয়াকে খৰখৰা ভাত কোৱা হয়। পন্তা ভাত হ'ল পানীত তিয়াই খোৱা বাহী ভাত। সাধাৰণতে গৰমকালি এই ভাত খোৱা হয়। ভীমকল আৰু

যিকোনো ভত্তাৰে (জুইত পোৰা বস্তুক সানি লোৱাকে ভত্তা বোলে) খালে বৰ সুস্বাদু হয়।

গৰু-ছাগলী আৰু ম'হৰ গাখীৰৰ পৰা কোচ-ৰাজবংশী সকলে বিভিন্ন, দৈ, ঘি, ছানা, মাখন, ক্ষীৰ ইত্যাদি বৰ সুস্বাদু উৎকৃষ্ট আহাৰ তৈয়াৰ কৰে। সৰিয়হৰ তেল ৰন্ধন কাৰ্য্যত ব্যৱহাৰ কৰাৰ লগতে প্ৰসাধনৰ ক্ষেত্ৰতো ব্যৱহাৰ কৰে। এনেকি চাকি, বন্তী আদিও সৰিয়হৰ তেলেৰে জ্বলায়। পশ্চিম অসম আৰু উত্তৰ বঙ্গৰ ৰাজবংশী সকলে 'হেমতি' (শালিধান) আৰু 'বিতিৰি' (আহু) ধানৰ উষা আৰু আতপ উভয় চাউলৰ ভাত খায়। মাজে সময়ে খিচুৰি বনাই খোৱাও দেখা যায়। ৰাজবংশী সমাজত প্ৰচলিত বিভিন্ন দৈ হ'ল- গলেয়া দৈ, টেঙা দৈ, ঝাল দৈ, নালুৱা দৈ, সৰ দৈ, খামা দৈ আদি।

কোচ-ৰাজবংশী সকলে সচৰাচৰ খোৱা শাক-পাচলিবোৰ হ'ল- আলু, বেঙেনা, কচু, কবি, কেৰেলা, কাকলা, লাও, মিঠালাও, কোমোৰা, জিকা, ভোল, ভেণ্ডি, লফা, পুইশাক, পিয়াজ, নহৰু, আদা হলদি ইত্যাদি।

ফলমূলৰ ভিতৰত- কল, অমিতা, আপেল, আম, জাম, নাৰিকল, আনাৰস, লিচু, কঠাল, ঔটেঙা ইত্যাদি। এই খাদ্য সম্ভাৰবোৰৰ লগত অন্যান্য জনগোষ্ঠীৰ খাদ্য সম্ভাৰৰ বিশেষ একে পাৰ্থক্য পৰিলক্ষিত হোৱা দেখা নাযায়।

এনে কিছুমান খাদ্য আছে যিবোৰৰ প্ৰস্তুত প্ৰণালীৰ ক্ষেত্ৰত কোঁচ-ৰাজবংশী সকলৰ লগত অন্য সম্প্ৰদায়ৰ মিল তেনেই নগন্য। সেয়ে এই খাদ্য সম্ভাৰবোৰক আমি কোচ-ৰাজবংশী সকলৰ নিজস্ব খাদ্য বুলি কব পাৰোঁ। তলত তাৰে চমু আভাস দিয়া হ'ল—

ভত্তা খাওয়া (সানা) ঃ আলু, কচু, বেঙেনা আদি জুইত পুৰি কোচ-ৰাজবংশীসকলে খায়। গৰৈ, চেং, পুঠি ইত্যাদি মাছ জুইত পুৰি ভত্তা কৰি খায়। এনেকৈ গাহৰিৰ মাংসও জুইত পুলি খাইছিল। কোচ-ৰাজবংশী সকলৰ সিদল পোৰা অতি প্ৰিয় আৰু ৰুচিকাৰক খাদ্য। শুকান মাছ গুৰি কৰি এই সিদল প্ৰস্তুত কৰা হয়। এই সিদল পশ্চিম অসম, উত্তৰবঙ্গ, বিহাৰ আৰু নেপালৰ ঝাপা অঞ্চলৰ কোচ-ৰাজবংশীৰ মাজত প্ৰচলন আছে।

ছ্যাকা (খাৰ) ঃ আঠীয়া কলৰ মুড়া বা বাকলি ৰ'দত শুকাই পুৰি আঙঠাবোৰ পানীত তিয়াই পানীখিনি ছেঁকি ল'লে ছ্যাকা বা খাৰ হয়। ছ্যাকাৰ আঞ্জা কোচ ৰাজবংশীসকলৰ বৰ প্ৰিয় আৰু বিভিন্ন প্ৰণালীৰে এই আঞ্জা বনোৱা হয়। শাক জাতীয় আঞ্জাত ছ্যাকা দি পেল্কাৰ আঞ্জা বনোৱা হয় আৰু ফলজাতীয় আঞ্জাত ছ্যাকা দি ভেল্কা বনোৱা হয়। যেনে- মৰাপাটৰ পেল্কা, নাপা (লফা) শাকৰ পেল্কা আৰু কুমৰা ভেল্কা ইত্যাদি। ভাৰ মাৰ ছেঁকি ছ্যাকা দি সিদৰ ৰান্ধিলে 'সিদল আওটা' বুলি কয়। এই 'সিদল আওটা' কোচ-ৰাজবংশীসকলৰ বৰ প্ৰিয় খাদ্য। কোচ-ৰাজবংশী সমাজত এই সিদল প্ৰস্তুতকৰণ প্ৰণালী মন কৰিবলগীয়া। শুকান মাছ উড়ালত গুৰি কৰি তাক মানকচুৰ ঠাৰি, হালধি আদিৰ লগত একেলগে সানি তিনি-চাৰি দিন ৰ'দত শুকালে সিদল হয়।

গুড়া ঃ চাউল ভাজি গুৰি কৰিলে গুড়া জলপান বুলি কয়। ৰাজবংশীসকলে বিভিন্ন গুড়া তৈয়াৰ কৰে- যথা চাউলৰ গুড়া, চেপটা গুড়া, গোমৰ গুড়া, কাউনেৰ গুড়া ইত্যাদি।

শাক ঃ কোচ-ৰাজবংশী সকলৰ মাসত বিভিন্ন শাক খোৱাৰ প্ৰচলন আছে। চ'ত মাহৰ সংক্ৰান্তিৰ দিনা ৰাজবংশীসকলে 'সাতশাকী' ভক্ষন কৰে। সাতবিধ শাকৰ সমাহাৰক সাতশাকী বুলি কোৱা হয়। যেনে- ঢেকীয়া শাক, কলমু শাক, খুৰিয়া শাক, বতুয়া শাক, নাউ শাক, নাপা শাক, পাটা শাক।

দাইল ঃ কোচ-ৰাজবংশী সমাজত আলুৰ দাইল, কচুৰ দাইল, মানাৰ দাইল, ওলেৰ দাইল, মাছ আলুৰ দাইল ৰান্ধি খোৱাৰ উপৰিও ভাতেৰ মাৰিৰ দাইলো খায়। ইয়াক হঠাৎ কালাইৰ দাইল বা লক্ষী কালাইৰ দাইল বুলি কোৱা হয়।

ইয়াৰ বাহিৰেও পশ্চিম অসমৰ কোচ-ৰাজবংশী সমাজত বিভিন্ন পিঠা, নাড্ডু, পায়স আদিও প্ৰস্তুত কৰি খায়।

আহাৰে মানুহৰ মাজত মিলাপ্ৰীতিৰ বঢ়ায়। এটা জনগোষ্ঠীৰ খাদ্যবস্তু আন কোনো জনগোষ্ঠীয়ে গ্ৰহন কৰিলে মৰম স্নেহ বাঢ়ি যায়। বিভিন্ন অঞ্চলৰ লোকৰ গঠন, সাজপাৰ, আচাৰ-ব্যৱহাৰ আদিৰ

যিদেৰ পাৰ্থক্য পাওঁ সেইদৰে খাদ্যাভ্যাসৰ ক্ষেত্ৰতো পাৰ্থক্য আছে। পৰিৱেশৰ লগত মানুহৰ নিবিড় যোগাযোগ স্থাপনৰ বিভিন্ন উপায় সমূহৰ ভিতৰত প্ৰধান হ'ল খাদ্য সংগ্ৰহৰ ব্যৱস্থা। পৰিবহন আৰু বেহা-বেপাৰৰ বাবে যিদেৰ সাজপাৰৰ পৰিবৰ্ত্তন দ্ৰুত আৰু ব্যাপক ভাৱে হয় খাদ্যৰ ক্ষেত্ৰত কিন্তু তেনে নহয়। এটা অঞ্চলৰ জনগোষ্ঠীৰ লগত আন এটা অঞ্চলৰ জনগোষ্ঠীৰ খাদ্যৰ পৰিবৰ্ত্তনৰ মূল কাৰণ হ'ল ভৌগোলিক পৰিৱেশ। কোচ-ৰাজবংশী সকলে এটি স্বতন্ত্ৰ ভৌগোলিক পৰিৱেশত বসবাস কৰাৰ কাৰণে তেওঁলোকৰ খাদ্য সম্ভাৰো স্বতন্ত্ৰ বৈশিষ্ট্যৰে মহিমামণ্ডিত হয়। ভৌগোলিক আৰু জলবায়ুৰ প্ৰভাৱতে বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ খাদ্য তালিকা সুকীয়া হয়। অসমত বসবাস কৰা অন্যান্য লোকৰ খাদ্যৰ লগত কোচ-ৰাজবংশী সকলৰ খাদ্য তালিকা একে হলেও বিশেষ ধৰণৰ খাদ্যবোৰ সিহঁতৰ নিজা বৈশিষ্ট্যৰে মহিমামণ্ডিত। বিশেষকৈ অসমীয়া আৰু বঙালী খাদ্য সম্ভাৰৰ লগত বা ৰন্ধন প্ৰণালীৰ লগত সংমিশ্ৰিত পশ্চিম অসমৰ কোচ-ৰাজবংশীৰ খাদ্য সম্ভাৰ মনকৰিবলগীয়া। ❐

তথ্যসূত্ৰ ঃ

১। বিৰিঞ্চি কুমাৰ বৰুৱা ঃ অসমৰ লোক সংস্কৃতি।
২। ধীৰেন দাস ঃ গোৱালপৰীয়া লোক সংস্কৃতি আৰু লোকগীত।
৩। ড° দ্বিজেন্দ্ৰ নাথ ভকত ঃ অসমৰ কোচ-ৰাজবংশী জনজাতি।
৪। Charu Chandra Sanyal : The Rajbonshis of North Bengal.
৫। অম্বিকা-চৰণ চৌধুৰী ঃ কোচ ৰাজবংশীৰ জনগোষ্ঠীৰ ইতিহাস আৰু সংস্কৃতি।

আধুনিক অসমীয়া সৃষ্টিশীল সাহিত্যত শঙ্কৰদেৱঃ বিশ্লেষণাত্মক অধ্যয়ণ

মালা মজুমদাৰ
সহকাৰী অধ্যাপিক, অসমীয়া বিভাগ

প্ৰস্তাৱনা ঃ অসমৰ ধৰ্ম, সমাজ, সুকুমাৰ কলা আৰু সাহিত্যৰ ক্ষেত্ৰত মহাপুৰুষ শঙ্কৰদেৱৰ যি অৱদান তাৰ তুলনা পাবলৈ বিৰল। নৱবৈষ্ণৱ আন্দোলনৰ জৰিয়তে অসমত বৈষ্ণৱ ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰোঁতা হিচাপে শঙ্কৰদেৱ অসমৰ ধৰ্মীয় পৰম্পৰাত স্থান লাভ কৰিছিল। শঙ্কৰদেৱে কেৱল ধৰ্মীয় দিশতেই নহয়, অসমৰ জাতীয় জীৱনৰ লগতো সাঙুৰ খাই আছিল। সেয়েহে অসমীয়া সমাজ আৰু সাহিত্যৰ বিভিন্ন দৃষ্টিকোণৰ পৰা শঙ্কৰদেৱৰ প্ৰসংগ আলোচিত হৈ আহিছে। বিশেষকৈ উনবিংশ শতিকাৰ নৱজাগৰণৰ পাছৰ পৰা শঙ্কৰদেৱক কেৱল এজন ধৰ্মগুৰুৰ মাজতেই আবদ্ধ নাৰাখি তেখেতৰ অন্যান্য দিশৰ বিষয়ে অধ্যয়নৰ প্ৰয়াস কৰা হয়। ফলস্বৰূপে আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যত শঙ্কৰদেৱৰ বিষয়ে আলোচনাৰ বহু দিশ মুকলি হয়। আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যত শঙ্কৰদেৱৰ বিষয়ে প্ৰয়োজনীয়তা নিৰ্ণয় কৰাৰ চেষ্টা কৰা হৈছে।

আলোচ্য বিষয়টো অধ্যয়নৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য হ'ল আধুনিক কালত শঙ্কৰদেৱ অধ্যয়নৰ প্ৰকৃত স্বৰূপ আৰু শঙ্কৰদেৱ অধ্যয়নৰ বিভিন্ন দৃষ্টিভঙ্গীৰ আলমত বৰ্তমান সময়ৰ পটভূমিত শঙ্কৰদেৱৰ দৰে এগৰাকী যুগ নিৰ্ণায়ক ব্যক্তিৰ এনেধৰণৰ অধ্যায়নৰ আৱশ্যকীয়তা আদি যুক্তিনিষ্ঠ বিশ্লেষণেৰে উপস্থাপনৰ প্ৰয়াস কৰা।

নৱবৈষ্ণৱ আন্দোলনৰ গুৰি ধৰোঁতা তথা বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ কৰোঁতা হিচাপে শঙ্কৰদেৱে এখন সুকীয়া তথা সুদৃঢ় আসন লাভ কৰিছিল। উনবিংশ শতিকাৰ নৱজাগৰণৰ আগলৈকে অসমৰ জনসাধাৰণৰ মানত শঙ্কৰদেৱৰ স্থান কেৱল বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ প্ৰৱৰ্তক, ধৰ্মীয় গুৰুৰ মাজতেই সীমাবদ্ধ আছিল। কিন্তু নৱজাগৰণৰ ফলত পাশ্চাত্য শিক্ষা সংস্কৃতিৰ সংস্পৰ্শ লাভ কৰি অসমৰ মানুহে আধুনিকতাৰ লগত পৰিচিত হোৱাৰ সুযোগ পালে। ফলস্বৰূপে শঙ্কৰদেৱ সম্বৰ্কীয় ধাৰণাও পৰিবৰ্তন হ'ল। সেয়েহে শঙ্কৰদেৱৰ ধৰ্মীয় গুৰুৰ স্থানৰো পৰিবৰ্তন ঘটিবলৈ ধৰিলে।

অসমৰ প্ৰথমখন সংবাদ পত্ৰ অৰুণোদইৰ পাততে শঙ্কৰদেৱৰ প্ৰকৃত অধ্যয়ন বা চৰ্চাৰ বাবে এক অনুকূল পৰিৱেশৰ সূচনা হয়। এই ক্ষেত্ৰত মাইলছ ব্ৰন্সন চাহাবে ভূমিকা হাতত লয়। সহজ সৰল অসমীয়া ভাষাৰে সাহিত্য সৃষ্টি কৰাৰ বাবে ব্ৰন্সন চাহাবে শঙ্কৰদেৱক অৰুণোদয়ৰ পাতত যথেষ্ট উচ্চ আসন দি গৈছে। গতিকে নৱজাগৰণৰ ফলত পাশ্চাত্য শিক্ষাৰ সংস্পৰ্শ লাভ কৰি শঙ্কৰদেৱৰ প্ৰকৃত চৰ্চাৰ পথ মুকলি হ'ল। সেয়েহে, সৃষ্টিশীল সাহিত্যৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰত স্থান পোৱাৰ উপৰি শঙ্কৰদেৱ সম্পৰ্কীয় বিশ্লেষণাত্মক অধ্যয়নো হ'বলৈ ধৰে। এনেধৰণৰ অধ্যয়নৰ পৰাই বৰ্তমান শঙ্কৰদেৱৰ দৰে এগৰাকী ঐতিহাসিক ব্যক্তিৰ প্ৰয়োজনীয়তা অনুধাৱন কৰিব পাৰি।

অৰুণোদয় যুগত শঙ্কৰদেৱক বিষয় বস্তু হিচাপে লৈ আলোচনাৰ বাবে এক অনুকূল পৰিৱেশৰ সূচনা হয় যদিও আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যত শঙ্কৰদেৱক সম্পূৰ্ণৰূপে প্ৰতিষ্ঠা কৰাত লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাই বিশেষ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছিল। বেজবৰুৱাদেৱে "বাঁহী" আলোচনীত শঙ্কৰদেৱ সম্পৰ্কীয় চৰ্চ্চাৰ বাবে মঞ্চ তৈয়াৰ কৰি দিছিল। ইয়াৰ পৰাই অসমীয়া সাহিত্যত শঙ্কৰদেৱ সম্পৰ্কে বহল ৰূপত আলোচনাৰ বাট মুকলি হ'ল।

আধুনিক সৃষ্টিশীল সাহিত্যত শঙ্কৰদেৱ ঃ আধুনিক অসমীয়া সৃষ্টিশীল সাহিত্যত শঙ্কৰদেৱ সম্পৰ্কে আলোচনাৰ এক নতুন দিশ উন্মোচিত কৰাত শঙ্কৰদেৱৰ জীৱন আধাৰিত উপন্যাস সমূহে গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে। তদুপৰি কাব্য সাহিত্য আৰু গীতিসাহিত্যৰ মাজতো শঙ্কৰদেৱৰ প্ৰসংগ চৰ্চিত হোৱাটো মনকৰিবলগীয়া। অসমীয়া সাহিত্যত শঙ্কৰদেৱ চৰ্চিত গীতি প্ৰদান

কৰা শঙ্কৰদেবৰ জীৱন ভিত্তিক উপন্যাসকেইখন হ'ল ঃ ধন্য নৰ তনু ভাল-চৈয়দ আব্দুল মালিক, যাকেৰি নাহিকে উপন্যাস-লক্ষ্মীনন্দন বৰা, সৰ্ব গুণাকৰ-নিৰুপমা মহন্ত। চৈয়দ আব্দুল মাকিলৰ দ্বাৰা ৰচিত ধন্য নৰ তনু ভাল উপন্যাসত ঔপন্যাসিকে আধুনিক যুগৰ পটভূমিত শঙ্কৰদেবৰ প্ৰাসংগিকতা প্ৰতিপন্ন কৰাৰ চেষ্টা কৰিছে। চৰিত পুথিৰ অলৌকিকতা বৰ্জন কৰি অলৌকিক গুণসম্পন্ন দেৱতাৰ পৰিবৰ্তে শঙ্কৰদেবক এগৰাকী পূৰ্ণ মানৱৰূপে প্ৰতিষ্ঠা কৰাটো এক উল্লেখনীয় পদক্ষেপ। সৰ্বমুঠ চাৰিটা খণ্ডত বিভক্ত উপন্যাসখনত শঙ্কৰদেবৰ জীৱনৰ আদি ছোৱাৰ পৰা জীৱনৰ শেষছোৱালৈকে গুৰুত্বপূৰ্ণ মুহূৰ্তবোৰ ব্যৱহাৰ কৰিছে। ধন্যনৰ তনু ভালত প্ৰতিফলিত শঙ্কৰদেবৰ কৰ্মমুখী সাংস্কৃতিক জীৱন-পদ্ধতি, জাত-পাতৰ বিভেদহীনতা আদিৰ প্ৰাসংগিকতা, বৰ্তমান সময়ত নিশ্চিতভাৱে আছে। শঙ্কৰদেবৰ মহত্ব, প্ৰতিভা আৰু জনসাধাৰণৰ প্ৰতি থকা দায়বদ্ধতাৰ সমাহাৰত এগৰাকী সম্পূৰ্ণ মানৱ চৰিত্ৰ হিচাপে ধন্য নৰ তনু ভালত শঙ্কৰদেবক অংকিত কৰা হৈছে। শঙ্কৰদেবৰ চৰিত্ৰ আৰু কাৰ্যাৱলীত প্ৰতিফলিত এই গুণাৱলী বা দিশবোৰৰ প্ৰাসংগিকতা থকাৰ বাবেই উপন্যাসখনত তেখেতক বৰ্তমান সময়ৰ প্ৰাসংগিকতা ৰূপত চিত্ৰিত কৰা সম্ভৱ হৈ উঠিছে।

সেইদৰে, লক্ষ্মীনন্দন বৰাৰ যাকেৰি নাহিকে উপামতো শঙ্কৰদেবৰ ব্যক্তিত্ব, আদৰ্শ আৰু কৰ্মৰাজিৰ প্ৰাসংগিকতাৰ বাবে জাতীয় জীৱনৰ প্ৰতীক ৰূপত তেখেতৰ চৰিত্ৰ অঙ্কন কৰা হৈছে। সুদূৰ অতীতৰ ঐতিহাসিক ব্যক্তিগৰাকীক পাঠকৰ ওচৰ চপাই অনাৰ স্বাৰ্থত ঔপন্যাসিকে শিশু শঙ্কৰৰ 'সি' হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰাটো লক্ষণীয়। বিস্তৃত অধ্যয়ন, সাধনা, অন্তহীন জ্ঞান-স্পৃহা আৰু মহত্বৰ উপলব্ধিৰ যোগেদি বিকাশ ঘটা শঙ্কৰদেবৰ প্ৰতিভা, সামাজিক-সাংস্কৃতিক ৰাজনৈতিক ক্ষেত্ৰলৈ আগবঢ়োৱা তেখেতৰ অৱদানৰ প্ৰাসংগিকতা আদি উপন্যাসখনৰ মাজত প্ৰতিফলত হৈছে। এই জীৱন ভিত্তিক উপন্যাসখনত এগৰাকী ঐতিহাসিক ব্যক্তি হোৱা সত্বেও বৰ্তমান সময়ৰ পঠভূমিত শঙ্কৰদেক প্ৰতিষ্ঠা কৰি তেখেতৰ প্ৰাসংগিকতা বিচাৰ কৰা হৈছে বুলি কব পৰা যায়।

নিৰুপমা মহন্তৰ সৰ্বগুণাকৰ উপন্যাখনত 'উদয়', 'মধ্যাহ্ন' আৰু 'অপৰাহ্ন'- এই তিনিখণ্ডত শঙ্কৰদেবৰ জীৱনৰ আৰম্ভণিৰ পৰা সমাপ্তিলৈকে চিত্ৰিক কৰা হৈছে। 'উদয়'ত শঙ্কৰদেবৰ শৈশৱৰ পৰা বাল্যকালৰ পঢ়াশালিৰ শিক্ষা সমাপ্ত কৰি নিজৰ ঘৰলৈ যোৱা কাহিনী শিশু উপযোগীকৈ বৰ্ণিত হৈছে। 'মধ্যাহ্ন' খণ্ডত শঙ্কৰদেবৰ ৰাজ্য শাসন, গাহস্থ্য ধৰ্ম পালন, বৰদোৱাত নামঘৰ প্ৰতিষ্ঠা আদিৰ বৰ্ণনাৰ যোগেদি সাংস্কৃতিক কাৰ্যসূচী আৰু সাংসাৰিক দায়িত্ব পালন, জীৱনৰ মধ্য বয়সছোৱাত পালিত শঙ্কৰদেবৰ কৰ্মময় জীৱনটোৰ প্ৰাসংগিকতাও প্ৰতিফলিত হৈছে। 'অপৰাহ্ন' অধ্যায়ত শঙ্কৰদেবৰ অতীত ৰোমন্থন বৰ্ণিত হৈছে। এই অধ্যায়ত তেখেতৰ কৰ্মজীৱনৰ পুংখানুপুংখ বিশ্লেষণৰ লগতে বাস্তৱ সমাজ আৰু আদৰ্শৰ মাজত উদ্ভৱ হোৱা বিৰোধ আদিৰে আত্মানুসন্ধানত ব্ৰতী হোৱা শঙ্কৰদেবৰ পূৰ্ণতাৰ প্ৰতিচ্ছবি শেষৰ অংশত প্ৰতিবিম্বিত হৈছে।

আধুনিক অসমীয়া সৃষ্টিশীল সাহিত্যৰ কেৱল উপন্যাসৰ মাজতে নহয়, কাব্য সাহিত্যৰ মাজতো শঙ্কৰদেৱৰ প্ৰসংগ উল্লেখিত হৈছে আৰু তেখেতৰ প্ৰাসংগিকতা হৈছে। আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যত শঙ্কৰদেবক প্ৰতিষ্ঠা কৰাত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰা লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ 'অসম সঙ্গীত', 'ব্ৰহ্মপুত্ৰ সঙ্গীত' আদি কবিতাত শঙ্কৰদেবৰ প্ৰসঙ্গ উল্লেখিত হৈছে।

বাঁহী আলোচনীৰ পাতত যতীন্দ্ৰনাথ দুৱৰাই শঙ্কৰদেবক লৈ লিখা সৰাতোকৈ শ্ৰেষ্ঠ কবিতা "শ্ৰীশ্ৰী শঙ্কৰদেৱ" প্ৰকাশ পাইছিল। কবিতাটোত কবিয়ে সমগ্ৰ অসমলৈ আগবঢ়োৱা শঙ্কৰদেবৰ অৱদানৰ প্ৰাসংগিকতা প্ৰতিপন্ন কৰি তেখেতক কৃতজ্ঞতাৰে সৌৰৱণ কৰি শেষত নিজৰ কাব্যিক প্ৰতিভাৰ অসমৰ্থতা দেখুৱাই কৈছে—

তোমাৰ জীৱনীদেব লিখে এনে সাধ্য কাৰ।
গোটেই অসমজুৰি বিস্তৃত জীৱনী যাৰ।।

অসমৰ পাহাৰ-ভৈয়াম, উচ্চ-নীচ একাকাৰ কৰি একতাৰ এনাজৰি গঢ়িবলৈ প্ৰয়াস কৰা দিশৰ প্ৰাসংগিকতা উপলব্ধি কৰি নলিনীবালা দেৱীয়ে লিখিছে—

শঙ্কৰে অসমত নবযুগৰ ভূ-স্বৰ্গ কৰিলে স্থাপন

এনে দেখ শঙ্কৰৰ পৃথিৱীত নহয় তুলনা
জগতৰ শ্ৰেষ্ঠতীৰ্থ শুবনি অসম।

শংকৰদেৱৰ সাংস্কৃতিক অৱদানৰ প্ৰাসংগিকতা প্ৰতিপন্ন কৰি জ্যোতি প্ৰসাদ আগৰৱালাই শঙ্কৰ মাধৱৰ সংস্কৃতিয়ে কেৱল অসমতে নহয়, সমগ্ৰ বিশ্বকে পোহৰাই তুলিছিল বুলি উল্লেখ কৰিছে এনেদৰে—

সোণৰ দেশৰ মহাপুৰুষ শংকৰ মাধৱৰ
সোণমুলীয়া সংস্কৃতিয়ে পোহৰ দিয়ে এই পৃথিৱীত।

বিষ্ণু প্ৰসাদ ৰাভায়ো অসমীয়া যুৱ শক্তিক শঙ্কৰদেৱৰ আদৰ্শৰে অনুপ্ৰাণিত হোৱাকৈ গীত ৰচনা কৰিছিল। শঙ্কৰদেৱৰ আদৰ্শৰাজিৰ প্ৰাসংগিকতা প্ৰমাণিত কৰা ৰাভাৰ এটি গীতৰ কিছু অংশ তলত উদ্ধৃত কৰা হ'ল—

অ' অসমীয়া ডেকা দল
সুন্দৰ শঙ্কৰে কৰিছিল তল
দেখুৱাইছিল জগত জুৰি অসীম বাহুৰ বল।

তদুপৰি শঙ্কৰদেৱৰ নাটৰ শেষ গীত 'কল্যাণ খৰমান'ৰ দৰে ৰাভায়ো জীৱনৰ শেষ গীত 'এয়ে মোৰ শেষ গান'ত 'কল্যাণ খৰমান' ৰাগৰ কথা কৈছে। বহুতো ৰাভা সঙ্গীতত নান্দী, ভকতবৃন্দ, শৰাই যতনে থাপনা পাতি, প্ৰসাদ আদি শঙ্কৰী সংস্কৃতিৰে সম্পৰ্কিত চিত্ৰৰ প্ৰয়োগ লক্ষণীয়। শঙ্কৰদেৱৰ বিশাল ব্যক্তিত্ব, আদৰ্শ, প্ৰতিভা আদিৰ বাবে এগৰাকী ঐতিহাসিক ব্যক্তি হোৱা সত্বেও সকলো সময়ৰ, সকলো পুৰুষৰ বাবে প্ৰাসংগিক হৈ থাকিব। সেয়ে, শঙ্কৰদেৱৰ অবৰ্তমানত সৃষ্টি হোৱা শূন্যতাক উপলব্ধি কৰি ভূপেন হাজৰিকাই লিখিছে—

এটুপি দুটুপি চকুলো সৰে মোৰ
দুখনি চৰণত পাই
অসমৰ আকাশত দুখৰ বোল উঠিছে আজি
শ্ৰী শঙ্কৰ গুৰু নাই।

এনেদৰে চালে দেখা যায়, আধুনিক অসমীয়া সৃষ্টিশীল সাহিত্যৰ উপন্যাস আৰু কাব্য সাহিত্যত শঙ্কৰদেৱৰ অধ্যয়নেৰে তেখেতৰ চৰ্চা যথেষ্ট পৰিমাণে হৈছে যদিও, নাট্য সাহিত্যৰ মাজত শঙ্কৰদেৱৰ চৰ্চা এতিয়াও সীমাবদ্ধ হৈ আছে। অৱশ্যে উপন্যাস আৰু কাব্য সাহিত্যৰ মাজত হোৱা শঙ্কৰদেৱৰ চৰ্চাৰ পৰা এটা কথা প্ৰতীয়মান হয় যে আধুনিক অসমীয়া সৃষ্টিশীল সাহিত্যত শঙ্কৰদেৱে ধৰ্মীয় গণ্ডীৰ পৰা ওলাই পূৰ্ণমানৱৰ ৰূপত উজলি উঠিছে। আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যত এগৰাকী সম্পূৰ্ণ মানৱ চৰিত্ৰ হিচাপে শঙ্কৰদেৱৰ সুবিশাল ব্যক্তিত্ব, বহুমুখী প্ৰতিভা, তেখেতৰ আদৰ্শ চিন্তাধাৰা, বিশাল কৰ্মৰাজি আদিৰ প্ৰতিফলনেৰে শঙ্কৰদেৱ অধ্যয়নৰ প্ৰাসংগিকতাই প্ৰমাণিত হৈছে। বৰ্তমান সময়ৰ অস্থিৰ সামাজিক-ৰাজনৈতিক পৰিস্থিতিৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত শঙ্কৰদেৱৰ দৰে এগৰাকী সু-সংস্কৃতিবান ব্যক্তিৰ আদৰ্শ আৰু কৰ্মৰাজিৰ প্ৰাসংগিকতা অনস্বীকাৰ্য।

বৰ্তমান সময়ৰ পটভূমিত শংকৰদেৱৰ প্ৰাসংগিকতা প্ৰতিপন্ন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত শঙ্কৰদেৱ সম্পৰ্কীয় বিশ্লেষণাত্মক অধ্যয়নৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা আছে। আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যত শঙ্কৰদেৱৰ কেইবাখনো জীৱনী ৰচিত হৈছে যদিও জীৱনীসমূহক শঙ্কৰদেৱ শঙ্কৰদে সম্পৰ্কীয় বিশ্লেষণাত্মক অধ্যয়নৰ মাজত সামৰা হৈছে। আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যত শঙ্কৰদেৱৰ প্ৰাসংগিকতাৰে তেখেতক প্ৰতিষ্ঠা কৰা অগ্ৰণী ভূমিকা গ্ৰহণ কৰা লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাদেৱে শঙ্কৰদেৱৰ জীৱন অধ্যয়নেৰে "শ্ৰীশ্ৰী শংকৰদেৱ আৰু মাধৱদেৱ" লিখে। বেজবৰুৱাৰ শঙ্কৰদেৱৰ এই অধ্যয়ন আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যত নতুনত্বৰ প্ৰদান, গভীৰতা আৰু বিস্তৃতি দিয়াৰ লগতে শঙ্কৰদেৱ অধ্যয়নৰ প্ৰাসংগিকতাকো পুনৰ প্ৰতিপন্ন কৰিলে। তেনেকৈ মহেশ্বৰ নেওগৰ "শ্ৰীশ্ৰী শঙ্কৰদেৱ" আৰু ডিমেশ্বৰ নেওগৰ "যুগনায়ক শঙ্কৰদেৱ"ৰ দৰে গ্ৰন্থ ৰচনা সম্ভৱপৰ হ'ল। মহেশ্বৰ নেওগদেৱে প্ৰণালীবদ্ধ আৰু বিজ্ঞানসম্মত ভাৱে অধ্যয়ন কৰি "শ্ৰীশ্ৰী শঙ্কৰদেৱ" গ্ৰন্থত শঙ্কৰদেৱৰ প্ৰতি ঐকান্তিক ভক্তি অটুট ৰাখি মানুহ ৰূপতহে অঙ্কন কৰিছে। শঙ্কৰদেৱৰ জীৱনবৃত্ত, তেখেতৰ ৰচনাৰাজি আৰু সেইবোৰৰ দাৰ্শনিক আৰু সাহিত্যিক মূল্য নিৰ্ধাৰণৰ প্ৰয়াসেৰে শঙ্কৰদেৱক সকলো সময়ৰ বাবে প্ৰাসংগিক কৰি ৰাখিছে। একেদৰে ডিম্বেশ্বৰ নেওগ দেৱেও সৰ্বভাৰতীয় ধৰ্মীয়, দৰ্শনৰ আধাৰত শঙ্কৰদেৱক প্ৰতিষ্ঠা কৰি তেখেতৰ

প্ৰাসংগিকতা প্ৰতিপন্ন কৰাৰ চেষ্টা কৰিছে। তেখেতে শঙ্কৰদেৱ প্ৰচাৰিত ধৰ্মনীতি, সমাজ সংগঠক শংকৰদেৱ, মহাপুৰুষীয়া ধৰ্মৰ বিশ্বজনীনতা আদি অধ্যায় সংযোগ কৰি ধৰ্মীয় আৰু সামাজিক দিনশত শঙ্কৰদেৱৰ আদৰ্শৰ কথা দাঙি ধৰিছে।

বাণীকান্ত কাকতিদেৱে শঙ্কৰদেৱৰ সাহিত্য, বিপুল কৰ্মৰাজি আৰু নৱবৈষ্ণৱ আদৰ্শৰ গুৰুত্ব আৰু প্ৰাসংগিকতাৰ সম্পৰ্কে মনোজ্ঞ আলেচনা আগবঢ়াইছে। শঙ্কৰদেৱ সম্পৰ্কীয় এনে বিশ্লেষণাত্মক অধ্যয়নে আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যত শঙ্কৰদেৱক এক নতুন ৰূপত প্ৰতিষ্ঠা কৰাত সহায় কৰিলে। শিৱনাথ বৰ্মনৰ "শঙ্কৰদেৱঃ কৃতি আৰু কৃতিত্ব" গ্ৰন্থত শঙ্কৰী ধৰ্মৰ সৰলতা, নৈতিকতা, সাংসাৰিক জগত আদিৰ দৰে গুৰুতপূৰ্ণ দিশ সমূহৰ বিশ্লেষণে শঙ্কৰদেৱৰ দৃষ্টিভঙ্গীৰে কেতবোৰ নতুন দিশৰ প্ৰকাশ কৰিলে।

শঙ্কৰদেৱৰ সাংস্কৃতিক আৰু বৈপ্লৱিক দৃষ্টিভঙ্গীৰ প্ৰাসংগিকতালৈ জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা আৰু বিষ্ণু প্ৰসাদ ৰাভাই আলোচনা তথা চৰ্চাত অগ্ৰসৰ হৈছে। নৱবৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ মূল আদৰ্শ 'কৃষ্ণ চৰিত্ৰ'ক কৃষ্ণ সংস্কৃতি বুলি অভিহিত কৰি আগৰৱালাদেৱে শঙ্কৰী সংস্কৃতিক এক নতুন ধৰণৰ ব্যাখ্যা দিছে। বৈপ্লৱিক চিন্তাধাৰা নামঘৰৰ স্থাপত্য আৰু ভাস্কৰ্যৰ মাজত শঙ্কৰদেৱে প্ৰতিষ্ঠা কৰা বুলি আগৰৱালাদেৱে মত প্ৰকাশ কৰিছে। তেনেকৈ বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভায়ো আধুনিক সমাজ এখন কল্পনা কৰোঁতে শঙ্কৰদেৱৰ বৈপ্লৱিক চিন্তাধাৰাক গ্ৰহণ কৰিছে।

ওপৰৰ বিশ্লেষণ সমূহৰ পৰা অনুমান কৰিব পাৰি যে, আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যত শঙ্কৰদেৱ চৰ্চাই প্ৰসাৰতা লাভ কৰিছে। অসমীয়া সমাজত শঙ্কৰদেৱৰ প্ৰভাৱ আৰু প্ৰাসংগিকতা অনস্বীকাৰ্য। জীৱনৰ প্ৰতি বিতৰাগী হৈ জীৱনৰ পৰা পলায়ন নকৰি সাহসেৰে জীৱনৰ মুখামুখীহোৱা, সংসাৰ বান্ধোনত থাকিও কামনা-বাসনাৰ মোহ নোহোৱা আদি দাৰ্শনিক দিশৰ পৰা শঙ্কৰদেৱ অধ্যয়নৰ প্ৰাসংগিকতা আছে। জাতি বৰ্ণ-ধৰ্ম নিৰ্বিশেষে সকলোকে একতাৰ এনাজৰীৰে বান্ধি পেলোৱা, সকলো প্ৰাণীৰ প্ৰতি সমদৃষ্টি, এক ঈশ্বৰৰ উপাসনা আদি দিশৰ বাবেও শঙ্কৰদেৱৰ অধ্যয়নৰ প্ৰাসংগিকতা আছে।

অসমৰ জাতি গঠন প্ৰক্ৰিয়াটো শক্তিশালী কৰাত গুৰুজনাই গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা লৈছিল। শঙ্কৰদেৱে কৰি থৈ যোৱা বিশাল কৰ্ম সংস্কৃতিৰ ক্ষেত্ৰত ঐতিহাসিক ঘটনাৰ বৰ্তমান সময়ত নতুন নতুন দৃষ্টিকোনৰ পৰা মূল্যায়ন কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আছে। অসমৰ নতুন প্ৰজন্মক কৰ্ম-সংস্কৃতিৰ দ্বাৰা কৰ্মঠ কৰি গঢ়ি তোলাৰ বাবে ঐতিহাসিক কৰ্মৰাজিৰ বৰ্তমান সময়ত বিচাৰ কৰি সৃষ্টিশীল সাহিত্যৰ সৃষ্টিৰ প্ৰয়োজনীয়তা আহি পৰিছে। ❐

গ্ৰন্থ পঞ্জী ঃ

১। বৰ্মন শিৱনাথ ঃ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ ঃ কৃতি আৰু কৃতিত্ব, পুথিতীৰ্থ প্ৰকাশন, প্ৰথম প্ৰকাশ ১৯৮৬

২। বৰা, প্ৰফুল্ল চন্দ্ৰ ঃ শঙ্কৰদেৱ অধ্যয়নৰ ঐতিহ্য আৰু সাম্প্ৰতিক চিন্তা চৰ্চা, পুথি তীৰ্থ প্ৰকাশন, প্ৰথম প্ৰকাশ ১৯৯৭।

৩। চৌধুৰী, মেদিনী ঃ সৰ্বভাৰতীয় ভক্তি আন্দোলন আৰু শঙ্কৰদেৱৰ মূল্যায়ন, প্ৰথম প্ৰকাশ ২০০০।

৪। বৰা, প্ৰফুল্ল চন্দ্ৰ ঃ আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যত শঙ্কৰদেৱ প্ৰসংগ, প্ৰথম প্ৰকাশ ১৯৮৮।

সহায়ক আলোচনা ঃ

১। শইকীয়া, চন্দ্ৰ প্ৰসাদ (সম্পাদক) ঃ গৰীয়সী (অসমৰ সৰ্বতোকালৰ মহত্তম পুৰুষ শংকৰদেৱ শ্ৰদ্ধাৰ্ঘ্য) পঞ্চম বছৰ, দ্বাদশ সংখ্যা, ১৯৯৯ প্ৰকাশক (চেপ্তেম্বৰ)

ছঠ পূজা উৎসৱৰ সম্পৰ্কে এটি সমীক্ষা

শ্ৰী তুলসী ৰবিদাস
সহঃ অধ্যাপক অসমীয়া বিভাগ

ছট পৰ্বটো ষষ্ঠীৰ অপভ্ৰংশ ৰূপ। প্ৰতি বছৰ কাতি মাহৰ অমাবশ্যা তিথিত পোহৰৰ উৎসৱ দীপাৱলী আৰু মহাকালীপূজা অনুষ্ঠিত হয়। দীপাৱলীৰ ষষ্ঠ দিনা পালন কৰা উৎসৱটোকে হিন্দীভাষীসকলে 'ছঠ' পূজা বুলি কয়। পূজা শব্দটো সংস্কৃত পূজ্ ধাতুৰ লগত 'আ' প্ৰত্যয় সংযুক্তহৈ সৃষ্টি হৈছে। ইয়াৰ আভিধানিক অৰ্থ হ'ল সম্মান কৰা বা অৰ্চনা কৰা। 'ছঠ' পূজা হিন্দুসকলৰ এক বিশেষ ধৰ্মীয় অনুষ্ঠান। ছঠ পূজা এক প্ৰাচীন বৈদিক উৎসৱ। এই পূজা ভাৰতীয় উপমহাদেশৰ বিহাৰ, ঝাৰখণ্ড, উড়িশা, পশ্চিমবংগৰ লগতে নেপালৰ মধেশ অঞ্চলৰ স্থানীয় উৎসৱ। প্ৰতি বছৰে কাৰ্তিক মাহৰ শুক্লপক্ষৰ ষষ্ঠী-সপ্তমী তিথিত ছট বা ছঠ্ পূজা অনুষ্ঠিত কৰা হয়। উত্তৰ ভাৰতৰ অন্যতম জনপ্ৰিয় উৎসৱ 'ছঠ' ঘাইকৈ বিহাৰ, উত্তৰপ্ৰদেশ আদিত পালন কৰা হয় যদিও আজিকালি প্ৰায় সকলো ঠাইতে উদ্‌যাপিত হোৱা দেখা যায়। এই উৎসৱৰ মূল দেৱতা হৈছে সূৰ্য আৰু তেওঁৰ দুই পত্নী উষা আৰু সন্ধ্যা। কিছুমানৰ মতে উষা দেৱীক 'ছঠী মইয়া' বুলি গণ্য কৰা হয়। সূৰ্য দেৱতাৰ আৰু তেওঁৰ দুই পত্নী উষা আৰু সন্ধ্যা ছঠ পূজা উৎসৱৰ মূল দেৱ-দেৱী। উষা দেৱীক ছঠী মইয়া (সৰু মা) বুলি কোৱাৰ কাৰণ হ'ল উষা দেৱী সন্ধ্যা দেৱীতকৈ বয়সত সৰু লগতে সূৰ্যদেৱে পিছত গ্ৰহণ কৰা পত্নী। সেয়ে উষা দেৱীক হিন্দীভাষীসকলে ছঠ মইয়া (সৰু মা) বুলি কোৱাৰ বাবে এই উৎসৱৰ নামো 'ছঠ' হয়। আনহাতে কিছুমানৰ মতে ষষ্ঠী তিথিত অনুষ্ঠিত হোৱা বাবে ষষ্ঠী শব্দৰ পৰায়ে উৎসৱটোৰ নাম ছঠ বা ছট হৈছে। মূলত হিন্দু উৎসৱ যদিও কিছুমান মুছলমান বা আন ধৰ্মৰ মানুহেও এই পূজা অনুষ্ঠিত কৰে।

ছঠ পূজাত সূৰ্য দেৱতা আৰু পানীৰ অৱস্থিতিৰ কথা অন্যতম। ছঠী মইয়াক সন্তুষ্ট কৰাৰ উদ্দেশ্যে সেৱক-সেৱিকায় পানীক সাক্ষী ৰাখি সূৰ্য উপাসনা কৰা ৰীতি অনুসাৰে পূজা ভাগি কোনো বোৱতী নদীত বা পুখুৰীৰ পাৰত কৰা দেখিবলৈ পোৱা যায়। ছঠ দেৱী লৰা-ছোৱালীৰ মঙ্গলকামী দেৱী। এই দেৱীৰ নামত ব্ৰত পালন কৰিলে অন্ধত্ব আঁতৰে, কুষ্ঠৰোগী সুস্থ হয়, অপুত্ৰকে পুত্ৰ লাভ কৰে আৰু লৰা-ছোৱালীয়ে দীৰ্ঘায়ু লাভ কৰে বুলি জনবিশ্বাস আছে।

ভাৰতৰ ১৮ খন পুৰাণৰ ভিতৰত মাৰ্কণ্ডেয় পুৰাণখনেই প্ৰাচীন। পুৰাণখন সংস্কৃত ভাষাত ৰচিত। লোকপ্ৰিয় মাৰ্কাণ্ডেয় ঋষিয়ে ক্ৰোষ্ঠকী ঋষিক এই পুৰাণৰ সমস্ত কথা কৈছিল। ইয়াত ঋগ্‌বেদমতে অগ্নি, ইন্দ্ৰ, সূৰ্য আদি দেৱতাসকলৰ লগতে গৃহস্থাশ্ৰম, দিনচৰ্যা, নিত্যকৰ্ম আদিৰ বিষয়ে উল্লেখন আছে। পুৰানখন ৯০০০ শ্লোক বিশিষ্ট ১৩৭ টা অধ্যায়যুক্ত। ইয়াৰ ৮১ নং অধ্যায়ৰ পৰা ৯৩ নং অধ্যায়ৰ ভিতৰত ভগৱতী দেৱীৰ মাহাত্ম্য বৰ্ণনৰ লগতে দুৰ্গাসপ্তমী, ৰজা হৰিশ্চন্দ্ৰৰ কথা, মদালসা চৰিত্ৰ, অত্ৰি অনুসূয়াৰ কথা, দত্তাত্ৰয়ৰ চৰিত্ৰ বৰ্ণন প্ৰভৃতি বিষয়ৰ কথাৰ আলোচনা পোৱা যায়। মাকৰ্ণ্ডেয় পুৰাণত পোৱা মতে সৃষ্টিৰ অধিষ্ঠাত্ৰী প্ৰকৃতি দেৱীয়ে নিজক ৬ টা ভাগত বিভাজিত কৰি শেষৰ ভাগটোক সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ মাতৃদেৱী হিচাপে পৰিচয় দিছে। ই হ'ল ব্ৰহ্মাৰ মানস পুত্ৰী, যাক কাত্যায়নী বুলি জনা যায়, অন্যান্য পুৰাণত এই দেৱীক নৱৰাত্ৰীৰ ষষ্ঠী তিথিত পূজা কৰিব লাগে বুলি কোৱা হৈছে। নৱৰাত্ৰী দেৱীক ছঠ মাতা বুলিও কোৱা হয়। ছঠ পূজা ভাৰতৰোপৰি সমগ্ৰ বিশ্বৰ হিন্দু আৰু অইন ধৰ্মৰ মানুহেও পালন কৰে। এই পূজাত কোনো মূৰ্ত্তিৰ ব্যৱহাৰ নাই। নিৰাকাৰী ছঠ মাতাক সন্তুষ্ট কৰণাৰ্থে লৰা-ছোৱালী, স্বামী, আত্মীয় স্বজন আৰু বিশ্বৰ প্ৰতিটো প্ৰাণীৰে মঙ্গলাৰ্থে ৩৬ ঘণ্টা ধৰি নিৰ্জলা উপবাস ব্ৰত পালন কৰা হয়।

ছঠ পূজা হ'ল সূৰ্যদেৱ এনেকি তেওঁৰ পত্নী উষা দেৱীৰ পূজা বা উপাসনা। ছট পূজাৰ মাজেৰে সূৰ্য দেৱৰ উপাসনা কৰা হয়। প্ৰতিবছৰ কাতি মাহৰ শুক্ল তিথিৰ চতুৰ্থ দিনৰ পৰা সপ্তম দিন মুঠতে চাৰি (৪) ধৰি এই পূজা অনুষ্ঠিত হয়। ইয়াৰোপৰি চৰ্ত মাহতো একে বিধানেৰে ছঠ পূজা কৰা হয়। সেয়ে কাতি মাহত অনুষ্ঠিত ছঠ পূজাক কাৰ্তিকী ছঠ বা চ'ত মাহৰ ছঠ পূজাক চৈতি ছট বোলে।

ছট পূজাৰ তাৎপৰ্য ঃ হিন্দু ধৰ্মীয় লোকৰ ধৰ্মীয় গ্ৰন্থ ৰামায়ণ আৰু মহাভাৰতত ছঠ পূজাৰ কাহিনী পোৱা যায়। ৰামায়ণত পোৱা

মতে ৰামচন্দ্ৰই বনবাসী জীৱন সামৰি অযোধ্যালৈ উলটি অহাৰ পিছত ৰাজ্যাভিষেক কৰা হয়। ৰামচন্দ্ৰই তেতিয়া পত্নী সীতাদেৱীক লগত নি প্ৰজাৰ কল্যানৰ লগতে ৰামৰাজ্য স্থাপনৰ বাবে কাতি মাহৰ শুক্লা তিথিতে সূৰ্যদেৱৰ উপাসনা কৰিছিল। মহাভাৰতত পোৱা মতে পঞ্চপাণ্ডৱৰ পত্নী দ্ৰৌপদীয়ে কৌৰবসকলৰ হাতৰ পৰা হস্তিনাপুৰৰ ৰাজপাট ঘূৰাই পোৱাৰ বাবে সূৰ্যদেৱতাৰ উপাসনা কৰিছিল। ইয়াৰোপৰি সূৰ্যপুত্ৰ ৰাহাদানী কৰ্ণত প্ৰতিনিয়ত পুৱাভাগত স্নান কৰি অঙ্গৰাজ্যৰ কল্যানৰ অৰ্থে সূৰ্য পূজা কৰিছিল।

ছঠ পূজাৰ প্ৰচলন ঃ ছঠ শব্দটো ষষ্ঠৰ পৰা উদ্ভুত। বিহাৰী, ভোজপুৰী এনেকৈ মৈথিলী ভাষাত 'ষষ্ঠ'ক 'ছঠ' বুলি উচ্চাৰণ কৰা হয়। কাতি মাহৰ শুক্ল পক্ষৰ চতুৰ্থ দিনৰ পৰা সপ্তমী দিন অৰ্থাৎ চাৰি (৪) দিন ধৰি ছঠ পূজা অনুষ্ঠিত কৰা হয়। বিশেষতঃ ষষ্ঠ দিনা সন্ধিয়া ভাগত প্ৰসাদ পূৰ্ণ কুলা বা কলসূপ হাততলৈ নিজৰ স্থানতে ঘূৰি ঘূৰি সূৰ্যদেৱতাক ভক্তি শ্ৰদ্ধা সহকাৰে মনত সন্তান-সন্ততি লাভৰ কথা বা সকলোৰে মঙ্গল হোৱাৰ কথা ভাবি অৰ্ঘ দিয়া বা উপবাসী সেৱক-সেৱিকায় প্ৰণাম জনায়। ষষ্ঠ দিনা অনুষ্ঠিত এই পূজা উপাসনা ভাগক ছঠ পূজা বুলি কোৱা হয়।

ব্ৰহ্মবৈৱৰ্ত পুৰাণৰ প্ৰকৃতিখণ্ড ৬৫ অধ্যায় মা অনুপূৰ্ণাই 'ছঠ' পূজা কৰাৰ কথা পোৱা যায়। বৰ্ষাৰ আগমনত আহাৰ মাহত কৃষকে পথাৰত শস্যৰ বীজ ৰোপণ কৰে। কিন্তু পৰ্যাপ্ত পৰিমাণৰ বৰষুণ নোহোৱাত সূৰ্যৰ তাপত খেতি পথাৰ পুৰিযাবলৈ ধৰে। আনকি খাদ্য সংকটো দেখা দিয়ে। পিছে কৃষকসকলে মা অন্নপূৰ্ণা দেৱীক স্তুতি কৰে আৰু অন্নপূৰ্ণা দেৱীও উপায়হীন হৈ সূৰ্যদেৱতাক ধ্যান কৰে, ধ্যান ফলপ্ৰসূ নহয় আনকি দেৱীয়ে প্ৰচণ্ড ৰ'দ তাপত জীৰ্ণ হৈ পৰে। দেৱীৰ এনে অৱস্থা দেখি কৃষকসকলে সূৰ্যদেৱতাৰ শৰণাপন্ন হয়। তেতিয়া সূৰ্যদেৱে মা অন্নপূৰ্ণা দেৱীক কাতি মাহৰ শুক্ল পক্ষৰ ষষ্ঠীৰ দিনা গঙ্গাৰ পাৰত সূৰ্য দেৱতাক উপাসনা কৰাৰ উপায় দিয়ে। পিছে মা অন্নপূৰ্ণাই কৃষকৰ মঙ্গলাৰ্থে ভক্তিভাৱে গঙ্গাৰ পাৰত সূৰ্য উপাসনা কৰে। মা অন্নপূৰ্ণাৰ উপাসনাত সূৰ্যদেৱ সন্তুষ্ট হৈ পৃথিৱীত ৰৌদ্ৰ তাপ কমাই ঘোৰ বাৰিষাৰ পৰিৱেশ গঢ়ে। খেতি পথাৰ সেউজীয়া হৈ উঠে আৰু ফচলো নদন-বদন হয়। ফলত কৃষকৰ দুঃখ আতৰে আনকি তাৰ পৰাই পৃথিৱীত পৰিয়ালৰ মঙ্গলাৰ্থে মহিলা সকলে ছঠ পূজাৰ ব্ৰত কৰিবলৈ লয়।

পৌৰাণিক আখ্যানমতে, স্বয়ম্ভু মনুৰ পুত্ৰ ৰাজা প্ৰিয়ব্ৰত এনেকি তেওঁৰ পত্নী মালিনী সুদীৰ্ঘ দিন অপুত্ৰক আছিল। সন্তান লাভৰ বাবে কাশ্যম ঋষিৰ পৰামৰ্শক্ৰমে পুত্ৰেষ্টি যজ্ঞ অনুষ্ঠিত কৰে। যজ্ঞৰ কিছুকাল পিছত মালিনী অন্তঃসত্বাঃ হয়। মালিনীয়ে সময়ৰ মূৰত এটি মৃত পুত্ৰ সন্তান জন্ম দিয়ে। প্ৰিয়ব্ৰত ৰজাই মৃত পুত্ৰৰ মুখ নিৰিক্ষণ কৰি দুঃখ আৰু বিষাদগ্ৰস্ত অন্তৰেৰে পুত্ৰেষ্টি যজ্ঞৰ কথা ভাবি থাকোতে ছট মাতাই দৰ্শন দিয়ে আৰু পুত্ৰ লাভৰ বাবে ছট মাতাৰ উপাসনা কৰাৰ আজ্ঞা দিয়ে। প্ৰিয়ব্ৰত ৰজাই ছট মাতাৰ নিৰ্দেশক্ৰমে পূজা কৰি পুনশ্চ পুত্ৰ সন্তান লাভ কৰে। পূজা কৰা দিনটো আছিল কাতি মাহৰ শুক্ল পক্ষৰ ষষ্ঠ দিন। ইয়াৰ পিছৰ পৰাই বিশ্বত সন্তানৰ মঙ্গল আৰু পৰিয়ালৰ কল্যাণাৰ্থে ছট পূজাৰ প্ৰচলন হয়।

ছট পূজাৰ চাৰিপৰ্ব ঃ ছট পূজাক ৪ (চাৰি) দিন ধৰি পালন কৰা হয়। প্ৰথম দিনা "নাহায় খায়" ২য় দিনা 'খাৰণা', তৃতীয় দিনা পহিলা বা সন্ধ্যা অৰ্ঘ বা অৰঘ আৰু চতুৰ্থ দিন সপ্তমী তিথি বা শেশুৱা অৰস বা উষা দেৱীক কেন্দ্ৰ কৰি সূৰ্য দেৱতাক উপাসনা কৰা হয়। ছঠ পূজাত কোনো মূৰ্ত্তিৰ উপাসনা কৰা নহয়।

সহায়ক গ্ৰন্থপঞ্জী ঃ

১। ব্ৰহ্মবৈৰ্বত পুৰাণ (অজ্ঞাত লেখক)

২। মাৰ্কণ্ডেয় পুৰাণ (মহাপুৰাণ)

৩। সংগৃহীত প্ৰকাশক মহেশ চন্দ্ৰ পাল ঃ

ক) কৌশল্যা ৰবিদাস

খ) পুতলী ৰবিদাস

*****

আৰবী ভাষা, এক দীঘলীয়া পৰিক্ৰমা

ড° মোঃ ছানোৱাৰ হোচেইন
সহকাৰী অধ্যাপক, এৰাবিক বিভাগ

আৰবী ভাষাৰ ইতিহাস প্ৰায় দুই হাজাৰ বছৰৰ এক দীঘলীয়া ইতিহাস। এই ভাষাৰ উৎপত্তি কেতিয়া হৈছিল এই বিষয়ে ইতিহাসবিধ সকলৰ মাজত মতানৈক্য আছে যদিও আৰবী ভাষা যে ছেমিটীক ভাষাগোষ্ঠীৰ দক্ষিণী শাখাৰ সৰ্বাপেক্ষা গুৰুত্বপূৰ্ণ ভাষা এই বিষয়ে কাৰো মাজত দ্বিমত নাই। প্ৰাক্ ইছলামী যুগৰ পৰাই এই ভাষাৰ প্ৰচলন হৈ আহিছে। ইতিহাসে প্ৰমান দিয়ে যে হামুৰাবীৰ ৰাজত্ব কালত এই ভাষাত লিখাৰ প্ৰচলন হৈছিল। এই হামুৰাবীসকলে সৰ্বপ্ৰথম শিশুৰ শিক্ষাদানৰ কাৰণে মক্তৱ মাদ্ৰাছা স্থাপন কৰিছিল। গতিকে ক'ব পাৰো যে আৰবত হামুৰীসকলে শিশু শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ প্ৰচলন কৰিছিল।

আৰবী সম্পূৰ্ণ আৰব দেশৰ ভাষা আৰু সমগ্ৰ বিশ্বৰ মুছলমানসকলৰ ধৰ্মীয় ভাষা। আৰব দেশ প্ৰাচীন কালৰ পৰাই উত্তৰ আৰু দক্ষিণ এই দুই ভাগত বিভক্ত আছিল। উত্তৰ আৰবৰ অধিবাসীসকল আদনানৰ বংশধৰ 'বনু আদনান', আৰু দক্ষিণ আৰবৰ অধিবাসীসকল কাহতানৰ বংশধৰ 'বনু কাহতান'। পূৰ্বৰ পৰাই আৰব দেশৰ সকলো স্থানত একে আৰবী ভাষাৰ প্ৰচলন নাছিল। উত্তৰ আৰু দক্ষিণ আৰবৰ আঞ্চলিক ভাষাৰ মাজত পাৰ্থক্য আছিল। এই উভয় আঞ্চলিক ভাষাৰ শব্দকোষ আৰু ব্যাকৰণো পৃথক আছিল। হিজাযত যিসকল শিলালিপি উদ্ধাৰ হৈছে সেইবিলাক প্ৰাচীন আৰবীত লিখিত হৈছিল আৰু তাৰ লিখন পদ্ধতিটো কিছুপৰিমাণে 'ছাবায়ী' ধৰণৰ আছিল। কিন্তু এই বিষয়ত কোনো সন্দেহ নাই যে সেইবোৰ আৰবী ভাষাত লিখিত।

ষষ্ঠ শতাব্দীৰ বৃহত্তৰ আৰবৰ অধিবাসীসকলে যি আৰবী ভাষাত কথোপকথন কৰিছিল সেয়া আছিল সকলো আৰবী উপভাষাতকৈ শ্ৰেষ্ঠতম আৰু সেই ভাষাই আচল আৰবী ভাষাৰূপে পৰিচিত। টমাছ নলডেকীয়ে এই প্ৰসংগত কৈছে— "In the 6th century the inhabitants of the greater part of Arabic proper spoke everywhere essentially the same language, which as being by far the most important of all Arabic dialects, is known simply as the Arabic language". সেই যুগৰ সমগ্ৰ মধ্য আৰব আৰু ইউফ্ৰেটিছ নদীৰ নিম্নভূমি লৈকে বিস্তৃত উত্তৰ আৰবৰ কবিসকলে এই ভাষাতেই কবিতা ৰচনা কৰিছিল।

কালক্ৰমত বৃহত্তৰ আৰবৰ বিভিন্ন অঞ্চলত আৰবী ভাষাৰ ছত্ৰছায়াত ভালে সংখ্যক উপভাষাই আত্মপ্ৰকাশ কৰিছিল। যথা- (ক) হিজামত কোৰ'আনী ভাষা, (খ) নজদত প্ৰাক্ ইছলামী আৰবী ভাষা, (গ) মেছোপটেমিয়াত ফাৰচী আৰু তুৰ্কী শব্দ মিশ্ৰিত আৰবী ভাষা, (ঘ) ছিৰিয়া আৰু পেলেষ্টাইনত ইৰাকী আৰবী ভাষা, (ঙ) মিছৰত কিবতী শব্দ মিশ্ৰিত আৰবী ভাষা, (চ) তিউনিছ, ত্ৰিপলি, লিবিয়া, আলজেৰিয়া, মৰিতনিয়া, মৰক্কো প্ৰভৃতি অঞ্চলত বাৰবাৰ শব্দ মিশ্ৰিত আৰবী ভাষা, (ছ) স্পেইনত মুৰসকলৰ ব্যৱহৃত ইউৰোপীয় শব্দ মিশ্ৰিত আৰবী ভাষা, (জ) মালটাত ইটালীয় শব্দ মিশ্ৰিত ৰোমান আখৰত লিখা আৰবী ভাষা ইত্যাদি।

আনহাতে মক্কাৰ কোৰাইশ সকলৰ উপভাষা সাধাৰণ আৰবী ভাষাতকৈ অলপ বেলেগ আছিল। কিন্তু পৱিত্ৰ হজৰ সময়ত আন আন আৰব গোত্ৰৰ লোকসকলৰ সংস্পৰ্শত অহাৰ ফলত তেওঁলোকৰ লগত সিহঁতৰ ভাষাৰ বিনিময় হয় আৰু তেওঁলোকৰ পৰা ভাল ভাল শব্দ আৰু বাক্যবিন্যাস আয়ত্ব কৰে। ফলত তেওঁলোকৰ উপভাষা বিশুদ্ধ আৰবী ভাষাত পৰিণত হয় আৰু তেওঁলোকে আৰবৰ অধিবাসী সকলৰ মাজত বিশুদ্ধতম আৰবী ভাষীৰূপে পৰিগণিত হয়। আনফালে তাইফৰ অধিবাসী সকলৰ ভাষাও আছিল শুদ্ধ আৰু পৰিপক্ক। নবী মোহাম্মদ (ছঃ) কোৰাইশ বংশত জন্ম

গ্ৰহণ কৰিছিল আৰু বাল্য কালত তাইফত লালিত পালিত হৈছিল কাৰণে বিশুদ্ধ আৰবী ভাষাৰ অধিকাৰী হ'ব পাৰিছিল।

ইছলামৰ আবিৰ্ভাবৰ পিছত আৰবী ভাষাৰ যথেষ্ট উন্নতি সাধন হৈছে। সমগ্ৰ আৰবত কেবল এটা ভাষাৰেই প্ৰচলন হৈছে। যি ভাষাত ওকামৰ মেলাত ধৰ্মীয় বক্তৃতা প্ৰদান কৰা হৈছে, যি ভাষাত হীৰাৰ ৰজা নুমানৰ প্ৰতিনিধিবৰ্গই কথা পাতিছে। সেই ভাষাতেই কোৰআন শ্বৰীফ অৱতীৰ্ণ হৈছে আৰু মোহাম্মদ (ছঃ) আৰু তেওঁৰ অনুগামীসকলে ইছলাম প্ৰচাৰ কৰিছে। এই ভাষাটোৱেই হ'ল ক্লাছিকাল আৰবী ভাষা। এই ভাষাতেই কোৰাইশ সকলৰ নেতৃত্বত আৰবীসকলে অৰ্ধ পৃথিৱী জয় কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। ফলত আৰবী ভাষা গোটেই বিশ্বৰ মুছলমান সকলৰ ধৰ্মীয় ভাষাৰ মৰ্য্যাদা লাভ কৰিছে।

উমাইয়া সকলৰ শাসন কালত উত্তৰ-পশ্চিম আৰবৰ কবি সাহিত্যিকসকলে আৰবী ভাষাৰ উন্নতিৰ ক্ষেত্ৰত এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিছে। সেই সময়ত ৰাজ্য বিস্তাৰৰ ফলত ক্লাছিকাল আৰবী ভাষা-ভাষীসকলে ওমান, বাহৰেইন, উত্তৰ ইয়ামেন প্ৰভৃতি অঞ্চলৰ সংস্পৰ্শলৈ আহে। নৱম শতাব্দীত আৰবী ভাষাৰ ব্যাকৰণ-বিধি নিৰ্ণয় হয়, যিটো এতিয়াও প্ৰায় অপৰিবৰ্তিত অৱস্থাত আছে। এই ভাষা যেতিয়া ৰাষ্ট্ৰীয় ভাষাৰ মৰ্য্যাদা লাভ কৰিলে তেতিয়া শিক্ষিত সমাজৰ উৰ্দ্ধতন ব্যক্তিবৰ্গই ইয়াৰ চৰ্চা আৰম্ভ কৰিলে আৰু কালক্ৰমত ই চৰকাৰী কাম-কাজ, ব্যবসায় বাণিজ্য আৰু বিজ্ঞানৰ ভাষা হিচাবে গঢ়লৈ উঠিল। এই যুগৰ আৰু এটি অৱদান হ'ল হাদীছ সংকলন। এই হাদীছবোৰে আৰবী গদ্য সাহিত্যক সাবলীলতা প্ৰদান কৰিছে। এই যুগৰ এজন শ্ৰেষ্ঠ শিক্ষাবিদ তথা সেনাপতি হাজ্জাজ বিন ইউছোপৰ প্ৰচেষ্টাত আৰবী লিপিৰ সংস্কাৰ সাধন কৰি তাত 'নোকতা' আৰু স্বৰচিহ্ন ব্যৱহাৰ কৰাৰ পদ্ধতি প্ৰচলন কৰা হয়।

আব্বাছীয় যুগ আৰবী ভাষা সাহিত্যৰ স্বৰ্ণযুগ বুলি অভিহিত কৰা হয়। এই যুগত বহুতো সভ্যতা আৰু সংস্কৃতিৰ ধাৰা আৰবী ভাষা আৰু সাহিত্যৰ মহাসাগৰত আহি সংযোগ স্থাপন কৰিছে। বিশ্বৰ দৰবাৰত আৰবী সাহিত্যই অতি সহজতেই স্থান দখল কৰি লৈছিল। তেতিয়া নিজ গৌৰৱত প্ৰতিষ্ঠিত আৰবী ভাষাই বিশ্বৰ উন্নত ভাষা সমূহৰ লগত ফেৰ মাৰি আগুৱাই গৈছিল। গ্ৰীক, পাৰস্য প্ৰভৃতি অনাৰবীয় দেশৰ জ্ঞান ভাণ্ডাৰৰ মণি-মুকুতা আহৰণ কৰি তৎকালীন মনীষিসকলে 'মাকামা' সাহিত্যৰ জৰিয়তে ইছলামী জ্ঞানচৰ্চাক অভিনৱ ৰূপত উপস্থাপন কৰিছিল। কবিতা, গল্প, দৰ্শন, বিজ্ঞান, ইতিহাস আদি সম্পৰ্কত কিতাপ ৰচনা হোৱাত সেই যুগৰ অভিজ্ঞ মানুহৰ যি আন্তৰ্জাতিক ভাৱধাৰাৰ আলোকপাত হৈছিল আৰু স্পষ্ট প্ৰভাৱ পৰিছিল তদানিন্তন আৰবী সাহিত্যিক সকলৰ ওপৰত।

আৰবী ভাষা-সাহিত্যৰ আধুনিক যুগৰ কেন্দ্ৰবিন্দু হ'ল মিছৰ। ১৭৯৮ খ্ৰীষ্টাব্দত নেপোলিয়ন বোনাপাৰ্ট মিছৰ জয় কৰাৰ পাছত তাত আৰবী ভাষা সাহিত্যৰ এক নতুন দিগন্ত উন্মোচিত হয়। ফৰাচীসকলে তাত এটা ছপাশাল প্ৰতিষ্ঠা কৰি কিতাপ, পত্ৰিকা আদি ছপা কৰি নবযুগৰ সুত্ৰপাত কৰিছিল। মিছৰৰ খেদিভ মোহাম্মদ আলী পাশা পত্ৰিকা প্ৰকাশৰ ক্ষেত্ৰত অগ্ৰনী ভূমিকা পালন কৰিছিল। ছিৰিয়াৰ আমীৰ বাশীৰ শাহাবীওঁ জ্ঞান বিজ্ঞানৰ চৰ্চাৰ ওপৰত জোৰ দিছিল। এই সকলো কাৰ্য্য সম্পাদন কৰা হৈছিল আৰবী ভাষাত, যাৰ ফলত আৰবী গদ্য সাহিত্যত এক নতুন উদ্দীপনা দেখা দিছিল। কিন্তু ১৮৮২ খ্ৰীষ্টাব্দত মিছৰৰ ইংৰাজ সকলৰ হস্তক্ষেপত সেই ধাৰা স্তব্দ হৈ পৰে। তেওঁলোকে আৰবীৰ ঠাইত ইংৰাজী ভাষাৰ প্ৰচলন কৰে। কিন্তু মিছৰবাসী সকলেওঁ বেছি দিন পৰাধীনতাৰ গ্লানি সহ্য কৰা নাই। ১৯১৯ খ্ৰীষ্টাব্দত তেওঁলোকে গণবিদ্ৰোহ কৰি আকৌ আৰবী ভাষাৰ জয়যাত্ৰা ঘোষণা কৰে।

আধুনিক যুগত পাশ্চাত্য জগতৰ লগত আৰব বিশ্বৰ যোগসুত্ৰ স্থাপনৰ ফলত যি নৱচেতনাৰ উদ্ভৱ ঘটিছে তাৰ প্ৰত্যক্ষ প্ৰভাৱ পৰিছে আৰবী গদ্য আৰু পদ্যৰ ওপৰত, বিকশিত হৈছে গল্প, উপন্যাস, গদ-কবিতা, মুক্ত ছন্দ কবিতা, প্ৰবন্ধ, জীৱনী, নাটক, ৰম্য ৰচনা, সমালোচনা সাহিত্য আৰু অনুবাদ সাহিত্য। উনবিংশ আৰু বিংশ শতাব্দীত আৰবী ভাষাৰ ওপৰত বহুল ভাবে বিদেশী ভাষাৰ

প্ৰভাৱ পৰে। ক্লাছিকাল আৰবী শব্দ সমূহৰ স্থানত বিদেশী শব্দ সমূহ গৃহীত হ'বলৈ ধৰে আৰু এইদৰে বিদেশী শব্দৰ অনুপ্ৰৱেশ ঘটে আৰবী ভাষাত। আধুনিক বিজ্ঞানৰ পৰিভাষা ৰচনাৰ তাগিদাতো আন ভাষাৰ পৰা শব্দ গ্ৰহণ আৰু নতুন শব্দ গঠনৰ প্ৰয়োজনীয়তা অনুভৱ হৈছে। পদাৰ্থ, ৰসায়ন, চিকিৎসা, স্থাপত্য আদি ক্ষেত্ৰত মিছৰ, ইৰাক, ছিৰিয়া প্ৰভৃতি দেশবিলাকত জটিল সমস্যাৰ সমাধান কল্পে বহুতো ভাষা আৰু সাহিত্য একাডেমী প্ৰতিষ্ঠিত হৈছে। কথ্য ভাষাৰ প্ৰতিও বিশেষ দৃষ্টি প্ৰদান কৰা হৈছে। সমগ্ৰ আৰব বিশ্বত বৰ্তমান কথ্য, স্বীকৃত ৰীতি আৰু লিখিত, এই তিনি ধৰণৰ আৰবী ভাষাৰ প্ৰয়োগ হৈ আছে। তাৰ ভিতৰত স্বীকৃত ৰীতিৰ আৰবী ভাষাৰ প্ৰচলনেই অধিক। সংবাদপত্ৰ, চলচিত্ৰ, আইন সভা আৰু বিশ্ববিদ্যালয়ত এই ভাষা ব্যৱহাৰ হৈ আহিছে। কিন্তু বেইৰুতৰ ৰেডিঅ'ত, কাইৰোৰ সংবাদ পত্ৰত, দামেস্কৰ সভা সমিতিৰ আৰু বাগদাদৰ সাহিত্য একাডেমীত একধৰণৰ আঞ্চলিক আধুনিক আৰবী ভাষা ব্যৱহৃত হৈছে যাক আধুনিক ক্লাছিকাল আৰবী ভাষা বুলি কোৱা হয়।

এইদৰে বিভিন্ন ঘাত-প্ৰতিঘাতৰ মাজেদি এটা দীঘলীয়া বাট অতিক্ৰম কৰি বিশ্বৰ আগশাৰীৰ ভাষা সমূহৰ মাজত এক সুকীয়া ঠাই দখল কৰি আৰবী ভাষাই মূৰ দাঙি থিয় হৈ আছে। ১৯৯৬ চনৰ তথ্য অনুসৰি পৃথিবীৰ ১৮ টা ৰাষ্ট্ৰৰ ৰাষ্ট্ৰীয় ভাষা হ'ল আৰবী আৰু এই ভাষা-ভাষী মানুহৰ সংখ্যা ২৮০ মিলিয়নতকৈও অধিক। বৰ্তমান ইয়াৰ পৰিমাণ নিশ্চয় আৰু বৃদ্ধি পাইছে। ❐

Reference Books :

1. P.K. Hitti–History of the Arabs. 5th ed. London, 1953.
2. R.A. Nicholson–A literary History of the Arabs. New Delhi-1996.
3. Element Huart– A History of Arabic Literature. New Delhi-2001.
4. Ismat Mahdi– Modern Arabic Literature, Hyderabad-1983.
5. Ahmed Hassan Zayyat– Trikhul Adabil Arabiyah Cairo, 5th ed.
6. Dr. Muhammad Shohidullah– Arabi Shahityar Itibritta, Kalkata-1996.
7. Abu Tahir Muhammad Musleh Uddin– Arabi Shahityar Itihash Dhaka, 12th ed. 2012.
8. G.M. Meherullah– Arabi Kobi, Shahittik O Shahitya Dhaka, 2nd ed. 2014.

মহত লোকৰ বাণী

সংগ্ৰাহক ঃ **ৰঞ্জিত দাস**
স্নাতক পঞ্চম যান্মাষিক

মহাত্মা গান্ধীয়ে কৈছিল ঃ "কোনো মানুহকে সম্পূৰ্ণৰূপে অনুকৰণ নকৰিবা। প্ৰত্যেক মানুহৰ সৎ গুণ যেনেকৈ আছে, অসৎ গুণো আছে। অসৎ গুণখিনি বাদ দি সৎ গুণখিনি বাছি ল'বলৈ সদায় চেষ্টা কৰিবা।"

ৰবিন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰে কৈছিল ঃ "অইনে মোৰ বিষয়ে কি কয় সেইটো গুৰুত্বপূৰ্ণ কথা নহয়। মই পিছে কি কম আৰু কৰিম। সেয়েহে গুৰুত্বপূৰ্ণ।

এৰিষ্টটলে কৈছিল ঃ "শিক্ষাই হৈছে মূল উপায়, যি মানব জীৱলৈ সুখ-শান্তিৰ নিজৰা বোৱাই আনিব পাৰে।"

আলেকজেণ্ডাৰে কৈছিল ঃ "মানুহে ভুল স্বীকাৰ কৰিবলৈ কেতিয়াও লাজ পোৱা উচিত নহয়, কাৰণ ভুল স্বীকাৰ কৰি তেওঁ এই কথাতে প্ৰমাণ কৰে যে তেওঁ আগতকৈ ভাল মানুহ হৈছে।"

লৰ্ড এভেবেৰীয়ে কৈছিল ঃ "এটা সৰু ফুটাৰ মাজেদি যেনেকৈ পোহাৰ দেখা যায়, তেনেকৈ সৰু সুৰা কথাৰ মাজেদিও মানুহৰ চৰিত্ৰৰ মহিমা প্ৰকাশ পায়।"

হেম বৰুৱায় কৈছিল ঃ "পৃথিবীৰ আটাইতকৈ সহজ কাম আনক সমালোচনা কৰা আৰু আটাইতকৈ টান কাম নিজকে সংশোধন কৰা।"

পেন্ কৈছিল ঃ "এজন ব্যক্তিয়ে কোৱা কথাৰ ওপৰত বিচাৰ নকৰিবা, তেওঁ কিয় কথাষাৰ ক'লে তাৰ ওপৰতহে বিচাৰ কৰিবা।"

নেপোলিয়নে কৈছিল ঃ "যিজনৰ নিজৰ ওপৰতে বিশ্বাস নাই; তেওঁ কোনো কামতে সফল হ'ব নোৱাৰে।"

জোছেফ কনৰাডে কৈছিল ঃ "এজন মানুহে এনেকুৱা মানুহৰ লগত বন্ধুত্ব কৰে বা এনেকুৱা মানুহৰ সংগত বেছি সময় কটায়, তাৰ দ্বাৰাই তেওঁৰ স্বভাব-চৰিত্ৰৰ বিষয়ে কিছু কথা জানিব পাৰি।"

উইলিয়াম ব্লেকে কৈছিল ঃ "অসৎ উদ্দেশ্যৰে কোৱা এটা সঁচা কথা, মানুহে সৃষ্টি কৰা সকলো মিছা কথাতকৈ ভয়ংকৰ।"

গল্প

‘প্ৰেৰণা’

দিপক ৰায়
স্নাতক পঞ্চম যান্মাষিক
(ৰাজনীতি বিভাগ)

বিপ্লৱ তাই ভালপোৱা ছোৱালীজনীকে বিয়া কৰাইছে, ই এক পৰম প্ৰাপ্তি তাৰ বাবে। প্ৰেম প্ৰাপ্তিৰ আনন্দই সুকীয়া। বিপ্লৱ গোটেই দিনটো পৰিশ্ৰম কৰে কিন্তু বিপ্লৱৰ মনত তেওঁৰ আনন্দত পৰিশ্ৰমে কেতিয়াও হেঙাৰ হ'ব নোৱাৰে; ইয়াৰ মূল কাৰণ হ'ল তেওঁৰ প্ৰেমিকা, অৰ্থাৎ অৰ্ধাঙ্গিনী অনামিকা। অনামিকাৰ তেনেই এক অৱস্থা।

কলেজত প্ৰেমৰ কাহিনী লিখি লিখি দুয়োজনে কোনোমতে undergraduate ৰ পৰা graduate হ'ল লগে লগে বিয়াটোও কৰি পেলালে পাছৰ কাহিনী আগতে সামৰিলে। কিন্তু এইবাৰ পাছৰখিনি কোনে চম্ভালে পেটত দিয়া দুখকণ বা দেউতাই দিব কোনোমতে দুই-এদিন তাৰ পিছত কোনে? সেইবাবে কাম কৰিবলৈ বাধ্য হ'ল বিপ্লৱ, কিন্তু বিচাৰিলে জানো কাম পোৱা যায়, সেইবাবে বিপ্লৱ কাম বিচাৰি হাবাথুৰি নাখাই বাড়ীতে হোৱা শাক-পাচলি, তামোল-পাণ ওচৰতে থকা বজাৰত বেচিব ধৰিলে, ভালে চলে কাৰণ আজিকালি ঘৰুৱা উৎপাদিত বস্তু পোৱা টান।

বজাৰৰ পৰা ঘুৰি আহি, বিপ্লৱে কিনি অনা মাছৰ টোপোলাটো মজিয়াত থৈ অনামিকালৈ মাত লগালে, অনা ঐ অনা ক'ত গৈ সোমাই আছ। বাথৰুমৰ পৰা অনামিকাই ক'লে- বচোন অলপ গা-ধুই আছো, বজাৰৰ পৰা আহিয়েই মোৰ মুখখন চাব লাগেনে তোৰ? ছাৰ্টপেন্ট খুলি গামোচাখন পিন্ধি থাকোতে বিপ্লৱে ক'লে, “তোৰ মুখখন চাবলৈ মাতা নাই, মাছ কেইটা আনিছো সোনকালে কুটি-বাছি ল' নহ'লে তোৰ মৰমৰ মেকুৰীটোৱে খাই পেলাব।

অনামিকাই ৰান্ধি বাঢ়ি মা-দেউতা সকলোকে মাতিলে, সকলোৱে একেলগে বহি খালে। খোৱা-লোৱাৰ পৰ্ব শেষ কৰি অনামিকা আৰু বিপ্লৱ শুই পৰিল। বিপ্লৱে অনামিকাক সাবটি ধৰি ক'লে, অনা তোৰ মোৰ সপোনবোৰ এতিয়া যেন- ধুমুহা গতিৰে দিঠকলৈ ৰূপান্তৰিত হৈছে। “অনামিকাৰ মুখৰ পৰা কোনো কথা ওলোৱা নাই, নিগৰাইছে কেৱল চকুপানী, প্ৰাপ্তিৰ মিঠা চকুপানী। অলপ হাঁহি বিপ্লৱে ক'লে- “তোৰ চকুপানীত স্পষ্ট প্ৰতিফলিত হৈছে তোৰ ভালপোৱা। কিন্তু ভালপোৱাটোৰেই জানো জগত এতিয়া জীৱিকাৰ কথা ভাৱিব লাগে। তোমাৰ গৰ্ভত বাঢ়ি থকা আমাৰ মৰমৰ বাহ্যিক ৰূপ, তাৰ ভৱিষ্যত এতিয়াই গঢ়িব লাগিব।” অনামিকাৰ মাৰ্কশ্বিটখন বিপ্লৱতকৈ উন্নত, সেয়ে অনামিকাই চৰকাৰী চাকৰিৰ বাবে যোগাযোগ কৰিব ধৰিলে, ভাগ্যক্ৰমে মিলিও গ'ল চহৰত এটা চাকৰি, দুয়োৰে চকুত আনন্দৰ ধল নামি আহিছে, কিন্তু অনামিকাই হঠাতে কৈ উঠিল- ঐ বিপ্লৱ, পেটটো বৰকৈ বিষাই আছে অ' বিপ্লৱে তৎক্ষনাৎ চিকিৎসালয়লৈ অনাৰ ব্যৱস্থা কৰিলে, চিকিৎসালয়ত ভৰ্ত্তি কৰাৰ কিছু সময়ৰ পাছত নাৰ্ছ এজনে বিপ্লৱক কলে যে আপোনাৰ কন্যা সন্তান জন্ম হৈছে। একেলগে দুটা সু-সংবাদ তাৰ আনন্দ তেওঁ কেনেকৈ উপভোগ কৰে। বিপ্লৱে লগে লগে ভিতৰলৈ গৈ কন্যাজনীক কোলাত তুলি লৈ বুকুত সাবটি ল'লে আৰু সকলো মিলি ঘৰলৈ আহিলে। অনামিকা আৰু বিপ্লৱে মিলি ছোৱালীজনীৰ নাম ৰাখিলে ‘প্ৰেৰণা’।

অনামিকাৰ চাকৰিৰ বাবে সকলোৱে এইবাৰ চহৰলৈ আহিব লগাত পৰিল। বিপ্লৱৰ মা-দেউতাও আহিল লগত কাৰণ অনামিকা যেতিয়া অফিচত যাব, তেতিয়া ছোৱালীজনীক কোনে ৰাখিব, সেই কাৰণে আই পিতাইও আহিল। এনেকৈ দিনবোৰ পাৰহৈ আছে ভাড়াঘৰত থাকি অনামিকা পুৱাই উঠি গা-পা ধুই ৰান্ধি বাঢ়ি খাই অফিচলৈ যায়, তাৰ পিছত আইতাই, বিপ্লৱে, ককায়ে ছোৱালীজনীৰ লগত গোটেই দিন থাকে, দেখ-ভাল কৰে, আবেলি অনামিকাই যেতিয়া অফিচৰ পৰা আহে, তেতিয়া প্ৰেৰণাই দৌৰি গৈ কোলাত উঠেগৈ আৰ চকলেট লৈ খায় আৰু গোটেই দিনটোত কি কৰিলে

সকলোখিনি মাকক কৈ দিয়ে আৰু সকলোৱে খিলখিলাই হাঁহে, মাক অনামিকাও একে শান্তিৰ হাঁহি মাৰে। এনেকৈ দিনবোৰ তালে কুশলে যাবলৈ ধৰিলে, প্ৰেৰণাও ডাঙৰ হ'ল তাইক স্কুলত নাম লগাই দিলে, বিপ্লৱে প্ৰেৰণাক গোটেই দিন পঢ়াই থাকে, আইতাই কেতিয়াবা দুই এটা সাধুকথা শুনায়। এদিন অনামিকা অফিচৰ পৰা আহোতে পলম হ'ল আবেলিটো পাৰ হৈ গ'ল। বেলেগ দিন ইমান সময় আহি ঘৰ পায়হি কিন্তু আজি এতিয়াও প্ৰেৰণাও কান্দি আছে তাইক চকলেট লাগে। বিপ্লৱে আনক ফোন কৰিলে- অনা ক'ত তই। অনা লগে লগে "ভালয় হ'ল তই ফোনটো কৰিলে, মই ফোন কৰিম বুলি ভাবি ভাবিও ফোন কৰিব পৰা নাই। আজি ৰাতি হ'ব ঘৰ পাওঁতে প্ৰায় ১০টা মান বাজিব আজি কামৰ প্ৰচুৰ চাপ পৰিছে। মাইনাক কোনোমতে, বুজাই টোপনিয়াবি।

বিপ্লৱে কথা শুনি প্ৰেৰণাক বুজাই আইতাৰ লগত শুৱাই থলে আৰু বিপ্লৱে তাৰ মাক ক'লৈ মা অলপ মই বাটটোৰ পৰা আহোঁগৈ। বিপ্লৱে বাটটোলৈ ওলাই গ'ল ৰাতি ১০টা পাৰ হ'ল অনামিকাই অফিচৰ পৰা বিপ্লৱক ফোন কৰি ক'লে, বাটলৈ ওলাই আহো 'ভয় লাগি আছে অকলে অকলে। বিপ্লৱে কলে আহি থাক মই বাটোতে আছো।

অনামিকাই ভয় ভয় কৰি আহি আছে। সেই সময়ত চাৰিজন ডেকা ল'ৰা তাৰ সন্মুখত আহি থিয় হ'ল আৰু ক'লে, "ইমান ৰাতি এজনী ভদ্ৰ মহিলা ৰাস্তাৰ কিয় ফুৰি আছে" অনামিকাই ভয়ে ভয়ে কৈ আছে "আচলতে মই অফিচত অভাৰ টাইম কৰি ঘৰলৈ গৈ আছো।

চাৰিজন লৰাৰ সকলোৱে ক'লে "তেনেহলে আমাৰ লগতো অলপ অভাৰ টাইম কৰি যোৱা। এই বুলি কৈ সিহঁতে অনা ধৰি নিৰ্মাণৰত বিল্ডিংলৈ লৈ গ'ল। অনামিকা নিৰুপায় হৈ কেৱল চিঞৰিছে মোক এৰঃ মোৰ এৰঃ মোৰ বিয়া হৈ গৈছে, মোৰ স্বামীয়ে এইবিলাক দেখিলে কি ভাবিব মোৰ এৰ মোক এৰ। এনেতে বিপ্লৱে খোজ কাঢ়ি তাত আহি পালে, আৰু অনাৰ চিঞৰ শুনি পালে আৰু লগে লগে তালৈ বুলি লৰ মাৰিলে। গৈ তাৰ দৃশ্য দেখি বিপ্লৱ অবাক ৰ লাগি থিয় হৈ আছে। এজন সাধাৰণ ল'ৰা বিপ্লৱ সাধাৰণ ভাৱেই থাকিব বিচাৰিছিল তেওঁ দিনটোত কাম কৰি ৰাতি এমুঠি ভালকৈ খাই-বই মুখত হাঁহিলৈ জীৱন কটাব বিচাৰিছিল তেওঁ। কিন্তু জীৱনটো জানো বিচৰা মতে হয়। আজি বিপ্লৱৰ পত্নী অনামিকা অসহায় হৈ পৰি আছে, কাপোৰ বিহীন, শৰীৰটো ক্ষত বিক্ষত তাইৰ। অনামিকা তোৰ একো নহৱ মই আছো নহয়। বিপ্লৱে এই বুলি কৈ অনামিকাক তুলি ল'বলৈ গ'ল। তেতিয়া অনামিকাই ভঙা ভঙা কথাৰে কৈ আছিল। বিপ্লৱ মোৰ ওচৰলৈ নাহিবি মই আৰু তোৰ হৈ থকা নাই মোক সেই দানৱ কেইটাই ব্যাখ্যা কৰাই দিলে প্ৰেৰণাক প্ৰেৰণা দিবি জীৱনত আগুৱাই যোৱাৰ, মই আৰু জীয়াই থাকিব নোৱাৰিলো, বিপ্লৱ আমি ভৱা সাধাৰণ জীৱনটো কেনেকৈ অসাধাৰণ হৈ পৰিল। আচলতে জীৱন ভৱা মতে নহয়। এইবুলি কৈ অনামিকাই শেষ নিশ্বাস ত্যাগ কৰিলে। বিপ্লৱ নিৰুপায় বেচেৰা চিঞৰাৰ বাহিৰে তাৰ কৰিবলগা কিনো আছে। বৰ কাণফটা চিঞৰ মাৰিলে তেওঁ কিজানিবা আশাকফালি ভগবানৰ ওচৰত চিঞৰটো যাব পাৰে। কিন্তু ভগবানৰ ওচৰত গ'ল নে নাই, সেয়া নাজানো, কিন্তু সংবাদিকৰ দল কেইটা তাত উপস্থিত হ'ল আৰু বনাই দিলে বিগ ব্ৰেকিং নিউজ। তোলপাৰ গোটেই ৰাজ্য গোটেইখিনিতে অনামিকাৰ ফটো আৰু মমবাতি আৰু প্লেকাৰ্ডৰ ভিৰ Justice for Anamika সংবাদ মাধ্যমতো হেডলাইনতো অনামিকা ধৰ্ষিত হ'ল লিখা পুলিচেও দোষী দুই এদিনতো কৰায়ত্ত কৰিলে।

বিপ্লৱে প্ৰেৰণাক সাবটি লৈ 'মাইনা অ' না কান্দিবি। আৰু তই তোৰ কাৰণে চকলেট না আনে তোৰ মা আৰু। "তোৰ মায় হয়তো জানিছিল তোৰ জীৱনটো বৰকঠিন হ'ব আৰু আগুৱাই ৰাখি থই গ'ল। সেই কাৰণে প্ৰেৰণা তই প্ৰেৰণাৰ উৎস হ'ব লাগিব"। প্ৰেৰণাৰ চকুত পানীৰ অভাৱ নাই। দেউতা মা আৰু উভতি না আহিব চাগে? বিপ্লৱ হাঁহি ক'লে 'নাই উভতি নাহে আৰু তোৰ মা কিন্তু তই তোৰ মাক শান্তি প্ৰদান কৰিব পাৰিবি এতিয়াও, জানোনে তই কি কৰিব লাগিব এই কটাৰীখন ল আৰু মা সেই

চাবি পাযগুক ডিঙিত কাটি আহ, জনোনে আমি যদি সঁচা হওঁ তেন্তে আদি শক্তি তোৰ স্থান লব আজি মা আগুবাই যা নাৰীৰ সন্মান নাৰীয়ে ৰক্ষা কৰিব লাগিব। মই আছো তোৰ পাছে পাছে।

প্ৰেৰণা দেউতাৰ কথাত যেন জাগৰিত হৈ উঠিল, দুবাহুত শক্তি আহি পৰিল চকু খণ্ডত ৰঙা পৰিল। কটাৰী ককালত লৈ সাংবাদিকক ক'লে, মহাশয় মোৰ লগত বলক ডিঙি কটা পোনপটীয়া সম্প্ৰচাৰ দেখিব যদি। সাংবাদিকে এনে অদ্ভুদ কথা শুনি তাৰ পাছে পাছে গ'ল। থানাত উপস্থিত হ'ল প্ৰেৰণা, থানাত সেই চাৰিজনক শুধ-পোছৰ বাবে বহাই থোৱা হৈছিল, তাত গৈ প্ৰেৰণাই চুটি হাতেৰে কটাৰীৰে চাৰিওটাৰে ডিঙি কাটি পেলালে। পুলিচ দৌৰী আহিল সাংবাদিকেও অবাক ইমান চুটি হাতেৰে ইমান ডাঙৰ কাম কৰিব পাৰে কেনেকৈ, পুলিচ দৌৰী ছোৱালী জনীক ধৰিব'লৈ পিছফালৰ পৰা বিপ্লব মাত লগালে ছাৰ সেইজনী মোৰ ছোৱালী মোৰ কথা মতেই এনেকুৱা কাম কৰিছে এতেকে মই আচল দোষী আমি আইন হাতত তুলি লোৱাৰ বাবে আপুনি আমাক arrest কৰিব পাৰে। পুলিচ "আপুনি" বিপ্লব হয় ছাৰ মই অনামিকাক বিনা দোষাত ইমান সোনকালে হত্যা কৰা কেইটাক অতি সোনকালে ওপৰত পঠোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিলো।

পুলিচে প্ৰেৰণাৰ বুকুত তলি "মাইনা তুমি যিটো কৰিলা মোৰো এনেকুৱা কৰাৰে মন কিন্তু আইন আছে যাৰ দ্বাৰা আমি পৰিচালিত হ'ব লাগে। আৰু বিপ্লবক ক'লে আপুনি এজন উত্তম স্বামী আৰু উত্তম পিতৃ হব পাৰিছে যাওক আপুনি প্ৰত্তলোকৰ ব্যৱস্থা মই কৰিম, তেতিয়া সাংবাদিক কেইটাও ক'লে যাওক আপুনি যাওক এওঁলোকৰ ব্যৱস্থা আমি কৰিম।

সাংবাদিকৰ মাইক আৰু কেমেৰাৰ সন্মুখত থিয় হৈ গ'লে "আজি দুৰ্ভাগ্যক্ৰমে তেওঁলোক থানাৰ পৰা পলাব খুজিছিল আৰু পুলিচক কোবাই সিহঁতে পলাব চেষ্টা কৰিছিল। সেই কাৰণে আমাৰ পুলিচে জীৱন ৰক্ষাৰ বাবে encounter কৰিব লগা হয় আৰু সিহঁতৰ জীৱনত ইতি পৰিল। ইয়াৰ বাবে দুখিতঃ। ❐

"পাহি প্লিজ কোৱানা তোমাক ভাল পাওঁ বুলি"

বিপ্লৱ সেন
স্নাতক তৃতীয় ষান্মাষিক
(ৰাজনীতি বিভাগ)

দীপক এজন সম্ভ্ৰান্ত ঘৰৰ নহয় সাধাৰণ ঘৰৰহে ল'ৰা। কৃষিকাম কৰি ঘৰ চলোৱা এজন দেউতাকৰ ল'ৰা দীপক হলেও খোৱা-পিন্ধাৰ বিশেষ অভাৱ নাই দীপকৰ। দীপক যেতিয়া সৰু পাঁচ-ছয় বছৰৰ ল'ৰা তেতিয়াৰ পৰাই অলপ শান্ত, অলপ অস্থিৰ, অলপ ভদ্ৰ আৰু দুষ্ট প্ৰকৃতিৰ ল'ৰা দীপক। ইয়াৰ উপৰিও তেওঁ আছিল অধিক তীক্ষ্ণ বুদ্ধিৰ ল'ৰা। তাৰ মগজুত সকলো সময়তে যেনে সৰু সৰু প্ৰশ্নবোৰ বিন্ধি থাকে। এদিন দীপকে আকাশ পিনে চাই থাকোতে হঠাৎ দেউতাকক প্ৰশ্ন কৰে, দেউতা মই আকাশখন চুব পাৰিম কেনেকৈ? ইমাৰ ডাঙৰ জখলা বনাম কেনেকৈ? আদি বিভিন্ন ধৰণৰ প্ৰশ্ন। লাহে লাগে দীপক এল. পি স্কুলৰ দেওনা পাৰ কৰি হাইস্কুলত উঠিল। ইয়াৰ পৰাই দীপকৰ জীৱনত অলপ অলপকৈ নতুনত্বৰ সমাবেশ হ'বলৈ ধৰিলে। নিশ্চিত মনে পখিলাৰ পিছে পিছে দৌৰী ফুৰা, নদীত সাঁতুৰি বালিৰ ঘৰ বনোৱাৰ সময় এতিয়া সলনি হ'ল। সন্মুখত মেট্ৰিকৰ পৰীক্ষা ভাল ৰেজাল্ট কৰিব লাগিব, নহ'লে দেউতা গঢ়ি থোৱা সপোনৰ ৰঙীন ঘৰটো চুড়মাৰ হৈ যাব।

এই সময়ছোৱাত দীপকৰ গাঁওৰে ঘৰৰ ওচৰতে এজনী পাহি নামৰ ছোৱালীও দীপকৰ লগত সদায় চাইকেলেৰে বা খোজকাঢ়ি স্কুললৈ যায়। পাহি এজনী সম্ভ্ৰান্ত ঘৰৰ ছোৱালী হলেও দীপকৰ লগত সদায় স্কুললৈ যায়। এনেকৈ গৈ গৈ দীপক আৰু পাহিৰ মাজত বন্ধুত্ব আৰম্ভ হয়। এদিন হঠাৎ পাহিয়ে ক'লে- দীপক আমালোক গোটেই জীৱন একে লগেই থাকিম। দীপকে পাহিৰ এনে কথা শুনি আচৰিত হৈ গ'ল আৰু তেওঁ ক'লে কেনেকৈ? আৰে ভোদাই মই তোমাক বিয়া কৰিম। মোক না তোক বহুত ভাল লাগে। দীপকে এনে কথা শুনি আকাশৰ পিনে হাঃ মেলি চাই ৰ'ল।

এফালে দীপকে পাহিকলৈ ৰঙীন সপোন দেখিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে। কিন্তু সময়ৰ অগ্ৰসৰৰ লগে লগে দীপক আৰু পাহিয়ে উচ্চমাধ্যমিক শিক্ষা শেষ কৰি ঘৰৰ ওচৰতে থকা এখন মহাবিদ্যালয়ত নাম ভৰ্তি কৰিলে। নাম ভৰ্তি কৰাৰ পিছত পাহিয়ে দীপকক পত্তা নিদিয়ে। আৰু দীপক তাইৰ পিছে পিছে পাগলৰ দৰে ঘূৰি ফুৰে। এনে দেখি এদিন আৰিফে দীপকক ক'লে বন্ধু তোৰ পাহি বৰ্তমান তোৰ নাই। তেওঁ 'ডেবিট' নামৰ এজন ধনীঘৰৰ ল'ৰাক ভাল পায়। তই খুবেই ভাল ল'ৰা এনে কাম কৰিব নাপায়। দীপকে ক'লে- ধেও! এইবোৰ হ'বই নোৱাৰে, মোৰ পাহি এনেদৰে নহয়, মই ভালকৈ জানো, মই তেওঁক বহুত ভাল পাওঁ। তোৰ কথা বিশ্বাস নকৰো। তাৰ পিছত মোক চাৰি-পাঁচ দিন পিছত দীপকে কেন্টিনত ডেবিট আৰু পাহিয়ে একেলগে বহি গল্প কৰি আছে। এনে দেখি দীপকে খং হৈ পাহিক কলে- পাহি মই তোমাক খুবেই ভাল পাওঁ আৰু তুমিও মোক ভাল পোৱা তেনেহলে ডেবিটৰ বাইকত বহি ঘূৰি ফুৰা কৰা কিয়। পাহিয়ে ডাঙৰকৈ হাঃ হাঃ কৰি দীপকক ক'লে মই তোমাক ভাল নাপাওঁ। দীপক ক'লে তইতো মোক বিয়া কৰাৰ কথা কৈছিলা তেনেহ'লে? তেনে উত্তৰত পাহি ক'লে- মই তোমাক বিয়া কৰিম বুলি তই ভাবিচা কেনেকৈ তোৰ অকাত কি আছে? গৰীবৰ পোৱালী, ভিখাৰী শালা ইত্যাদি ইত্যাদি গালি পাৰিল। এনে কথা শুনি দীপকৰ বুকুত কোনোবাই হাতুৰীৰে গজাল মাৰি আছে। পাহিয়ে ক'লে তোৰ কি আছি? এফালে ডেবিটক চোৱা তেওঁৰ গাড়ী আছে, অট্টালিকা আছে, ধন সম্পত্তি সকলোই আছে, আৰু তোৰ কি আছে? তুইতো শালা এটা ভিক্ষাৰী, তুইতো মোৰ এটা ভৰিৰ আঙুলিৰ সমান যোগ্যতাও তাৰ মাজত নাই। এনে কথা শুনি দীপকৰ চকুৰ পানী ঝৰ্ণাৰ পানীৰ দৰে বৈ আছে। সেই সময়ত দীপক পাহিক ক'লে- 'পাহি প্লিজ কোৱানা তোমাক ভাল পাওঁ বুলি'। তোমাক বৰ ভাল পাওঁ অ' পাহী, অজানিতে গোপনে তোমাৰ প্ৰেমত কেতিয়া মগত হ'লো ধৰিবই নোৱাৰিলোঁ। তোমাৰ

জীৱনৰ পথত তোমাৰ সংগী হ'ব বিচাৰোঁ। তোমাৰ সুখত হাঁহি হ'ব বিচাৰোঁ। তোমাৰ দুখত চকুৰ পানী হ'ব বিচাৰোঁ। প্লিজ কোবানা তোমাক ভাল পাওঁ বুলি। তাৰ পিছত পাহিয়ে দীপক দি তোৰ মুখ কোনোদিনেই মোক নে নেদেখাবি বুলি কৈ ডেবিটৰ বাইকত বহি গুচি গ'ল।

তাৰ পিছত দীপকে পাহিৰ কথা অলপ পাহৰি গৈ পঢ়া-শুনাত মনযোগ দিলে। কিন্তু সময়ৰ অগ্ৰসৰ লগে লগে তেওঁ এজন উচ্চস্তৰৰ অফিচাৰ হ'ল।

আনফালে ডেবিট পাহিৰ লগত ভালপোৱা নাটক কৰি মানসিক আৰু শাৰীক সম্পৰ্ক স্থাপন কৰে। এনেকৈ কিছুদিন যোৱাৰ পিছত পাহিয়ে ডেবিটক বিয়াৰ প্ৰস্তাৱ দিয়ে, কিন্তু ডেবিট পাহিক বিয়া কৰাত অমান্তি হয়। আৰু পাহিক ডেবিট বেলেগ ল'ৰাক বিয়া কৰিবলৈ পৰামৰ্শ দিয়ে। কিন্তু পাহিয়ে এনে কথা অমান্তি হৈ ডেবিটক ক'লে তই মোক বিয়া নকৰিলে পুলিচক কৈ দিম বুলি ভাবুকি দিয়ে। সেই সময়তে তৰ্কবিতৰ্ক মাজত ডেবিট আৰু তেওঁৰ চাৰিজন বন্ধুৱে পাহিক ধৰ্ষণ কৰি ৰেল লাইনত পেলাই দি চৌদি আৰব নামৰ এখন দেশত পলাই যায়। এফালে পাহিৰ গাৰ কাপোৰ ছিঙা ফটা অৱস্থাত ৰেল লাইনত পৰি থকা দেখা পালে। আৰু লগে লগে চিকিৎসালয়ত ভৰ্ত্তি কৰে। কিছু সময়ৰ পিছত পাহিৰ জ্ঞান ঘূৰে। তাৰ পিছত দীপকক দেখি পাহিয়ে চকুৰ পানী ধাৰাষাৰে পৰি আছে। এনে অৱস্থাত দীপকে পাহিৰ হাতদুখন ধৰি কলে- কিয় কান্দি আছা? মই তোমাৰ লগত আছো নহয়। তেতিয়া পাহিয়ে ওঠখন কপাই কপাই ক'লে- মোক কিয় বচালা মই শেষ, মোক ডেবিট আৰু তেওঁৰ চাৰিজন বন্ধু মিলি ধৰ্ষণ কৰিছে। আৰু মোৰ পেটত ডেবিটৰ সন্তানো আছে। মই অপবিত্ৰ হৈ গৈছোঁ। মোৰ জীয়াই থকাৰ কোনো অধিকাৰ নাই। তেতিয়া দীপকে ক'লে তাতে কি হৈছে পাহি। এটা কথা কি জানা যদি গংগা নদী আৰ্বজনাৰ মাজত থাকিও পৱিত্ৰ হ'ব পাৰে। তেনেহলে তুমি এজনী সৎ ছোৱালী কেনেকৈ অপবিত্ৰ হ'বা। মই তোক এতিয়াও খুবেই ভাল পাওঁ পাহি। মই তোক বিয়া কৰিম। তুমি প্লিজ কোবা না তোমাক ভাল পাওঁ বুলি। তেতিয়া পাহিয়ে দীপকৰ ভৰি ধৰি কান্দি কান্দি ক'লে দীপক তুই মোৰ প্ৰকৃত ভালপোৱা মানুহজন কিন্তু মই তোক চিনিব পৰা নাই, মোক ক্ষমাকৰি দিয়া। ❐

জ্ঞানৰ জ্যোতি, খান

দেবাসিশ সৰকাৰ
স্নাতক পঞ্চম ষান্মাষিক

আজিলৈকে আমি বহুতো মহানৰ পৰা মহানতম ব্যক্তিৰ বিষয়ে পঢ়িলো কিন্তু আজি মই এজন শিক্ষকৰ কথা কম যি আজি গোটেই দেশজুৰি চৰ্চিত। যাৰ নাম Khan Sir, নামেই যাৰ পৰিচয়।

"Khan as reasearch center patna' নামেৰে এক বিহাৰৰ পাটনাত প্ৰশিক্ষণ কেন্দ্ৰ আছে। এই কেন্দ্ৰ সাধাৰণতে Khan Sir ৰ পঢ়োৱাৰ এক সুকীয়া ধৰণৰ বাবে বিখ্যাত।

Khan Sir, ৰ জন্ম, 1993 চনত গোৰখপুৰ, উত্তৰ প্ৰদেশত জন্ম গ্ৰহণ কৰিছিল। তেওঁ তেওঁৰ প্ৰাথমিক শিক্ষা গোৰখপুৰত সম্পন্ন কৰিছিল। তেওঁ এলাহাবাদ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা স্নাতক ডিগ্ৰী লাভ কৰিছিল। Khan Sir সৰুৰে পৰাই পঢ়া-শুনাৰ বিষয়ত বৰ চোকা আছিল। আমাৰ মাজত সাধাৰণতে সকলোৰে এক নিৰ্দিষ্ট কোনো এটা বিষয় অধিক ভাল পায়। কিন্তু Khan Sir ৰ তেনেধৰণৰ কোনো নিৰ্দিষ্ট বিষয় নাছিল, তেওঁ সকলো বিষয় লৈয়ে পঢ়িছিল। তেখেত সৰুৰে পৰাই বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত বিভিন্ন জ্ঞান অৰ্জন কৰাৰ ইচ্ছা আছিল। তেওঁ স্নাতক PCM বিষয়ত অৰ্থাৎ Physics, Chemistry, Math লাভ কৰিছিল। কিন্তু তেখেতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক GS অৰ্থাৎ (General Studies) পঢ়ায়। কলেজীয়া জীৱনত Union Leader হিচাপে তেখেত বৰ সক্ৰিয় আছিল। এলাহাবাদ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ চূড়ান্ত বৰ্ষৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বিভিন্ন অসুবিধাৰ বাবে আন্দোলন কৰিছিল। যাৰ বাবে তেওঁ তিনিবাৰকৈ কাৰাবাস খাটিছিল।

খান ছাৰ এক ব্যতিক্ৰমী শিক্ষক। যাৰ পঢ়োৱাৰ ধৰণ একেবাৰে সুকীয়া। বিভিন্ন কঠিন কঠিন বিষয় বৰ সহজভাৱে হাঁহি মুখেৰে বুজায় দিয়ে আৰু এনেকৈয়ে বুজায় যে সেই কথা আমি কেতিয়াও পাহৰি নাযাও। কেতিয়াবা এনে লাগে যে যদি সকলো শিক্ষক এনে হলেঁহেতেন তেনেহলে ভাৰতৰ ছবিয়ে বেলেগ হলেঁহেতেন। Khan Sir ৰ এটা কথা মোক বৰকৈ আপ্লুত কৰে। যে তেওঁ কোনো ধৰ্মকে ভেদভাব নকৰে তেওঁ নিজকে হিন্দু, মুছলমান বুলি চিনাকী নিদি হিন্দুস্থানী বুলি চিনাকী দিয়ে। তেওঁৰ এই মানসিকতাৰে পৰা আমি সকলোৱে শিক্ষা লোৱাটো উচিত।

Khan Sir এগৰাকী সফল youtuber। Khan GS research center নামেৰে তেওঁৰ youtube chennel ত আজি 13.9 মিলিয়নৰো অধিক subscriber আছে। youtube ৰ জৰিয়তে বিনামূল্যে তেওঁ বহুতো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক জীৱন গঢ় দিব পাৰিছে। যাৰ বাবে মই তেখেতক আন্তৰিকভাৱে অশেষ ধন্যবাদ জনাওঁ। লগতে ভগবানৰ ওচৰত কৃতজ্ঞ এনেকুৱা এজন শিক্ষক ভাৰতৰ ভূমিত জন্ম দিয়াৰ বাবে।

Khan Sir ৰ কিছুমান মহান বক্তব্য তলত উল্লেখ কৰিলো-

(i) এই পৃথিৱীৰ কিছুমান নিয়ম আছে যে তুমি কাৰণ যিমান ভাল নকৰা কিয় তেওঁ মনত নাৰাখে আৰু আপোনাৰ ভুলবোৰ কোনেও নাপাহৰিব, ইয়াক তুমি বেয়া নাপাবা এয়া পৃথিৱীৰ নিয়ম যেনেকৈ সূৰ্য পূৰ্ব ফালৰ পৰা উদয় হয়।

(ii) তুমি বেলেগক শুধৰাবলৈ কিয় ইমান কষ্ট কৰা যদি পাৰা নিজে সলনি হবা।

(iii) দিন সকলোৰ বাবে ২৪ ঘণ্টীয়া হয় আৰু এই ২৪ ঘণ্টাত কোনোবা প্ৰেম কৰি পতি হোৱাৰ ইচ্ছা আৰু কাৰোবাৰ কষ্ট কৰি কোৰোৰ পতি হোৱাৰ ইচ্ছা তুমি কি কৰিবা এয়া তোমাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে।

(iv) তুমি যদি কাৰোবাৰ প্ৰশংসা কৰিব খোজা তেনেহলে ভৰা সভাত কৰিবা আৰু যদি কাৰোবাৰ সমালোচনা কৰা তেনেহলে তেওঁক অকলে কৰা।

(v) পৃথিৱীত সকলোৰে সংগ দিয়াৰ কথা কয় কিন্তু কোনেও নিদিয়ে।

(vi) এতিয়া শিৰণত কৰি পঢ়া পিছত সকলোতকৈ উচ্চত তোমাৰ শিৰ থাকিব কিন্তু যদি এতিয়া আৰামৰ কথা ভাবা তেতিয়াহলে গোটেই জীৱন তোমাৰ কষ্ট সহ্য কৰিব লাগিব।

(vii) কোনোবা dream girl ৰ বাবে তোমাৰ মা-দেউতাক dream কেতিয়াওঁ নাভাভিবা। ❒

"এৰি দিছো সপোন দেখা"

সমৰজিৎ অধিকাৰী
স্নাতক পঞ্চম যান্মাষিক

ৰাতি টোপনি নধৰে আজিকালি গাৰুৰ ওপৰত মুৰটো দিলে মনৰ ভিতৰত এখন অনাকাংক্ষিত, অঘোষিত এক শীতল যুদ্ধ চলি থাকে। কেতিয়াবা ভৱিষ্যৎৰ কথা ভাবিব ধৰিলে মন, মগজুত হিমালয়ৰ বিশাল প্ৰকাণ্ড এক বৰফৰ টুকুৰা ভাঙি পৰা যেন লাগে। মোৰো এনেকুৱা অনুভৱ হয় হয়তো আপোনাৰ বা বেলেগৰো হয়। কিন্তু সেই বুলি আমি কেতিয়াও ভৱিষ্যতৰ চিন্তা কৰা এৰি নিদিও, মই বা আপুনি জীৱনত দৈনন্দিন যিবিলাক কাম কৰো। সেই বিলাকৰ বেছিভাগেই ভৱিষ্যতৰ কথা চিন্তা কৰেই কৰো। আজিৰ আধুনিকতাই মানুহক ভৱিষ্যৎৰ চিন্তা কৰায় শিকায়। আজিৰ দিনত সুৰক্ষিত ভৱিষ্যতৰ এটা গঢ়াৰ মূল উপাদানেই হৈছে 'টকা' এটা সৰু শব্দ কিন্তু ক্ষমতা অপৰিসীম, বিস্তৃত গোটেই বিশ্বজুৰি মোক বা আপোনাক নিমিষতে আকাশত পতা চাংত বহুৱাব পাৰে আকৌ নিমিষতে ৰসাতললৈ নিবও পাৰে। টকা আছে জীৱন আছে, জীৱন আছে মানে টকা লাগিব লাগিবই। বাক্যটো পঢ়ি আপুনি হয়তো মোক ঠেক মনৰ মানুহ বুলি ভাবিছে। কিন্তু উপায় নাই ভাবিলেও উপায় নাই, কাৰণ এয়াই বাস্তৱ, পৃথিবীৰ বেছিভাগ লোকেই এই আদৰ্শত গঢ়ি উঠা।

"ৰঙীন যৌৱনতকৈ যে সোণৰ শৈশৱ ভাল" ইয়াকে উপলব্ধি কৰিছে বিপ্লৱে। ফৰকাল আকাশ কিন্তু জোনাক ৰাতি নহয় এন্ধাৰ ৰাতিৰ সন্ধিয়াৰ সময়ত ঘৰৰ সন্মুখত কৃষ্ণচূড়া গছজোপাৰ তলত বাহেৰে বনোৱা চকী এখনত বহি আছে বিপ্লৱ আৰু ৰাম। বহি থাকোতেই বিপ্লৱে কৈ উঠিল- "ৰাম, কৃষ্ণচূড়াবোৰ কিমান ধুনীয়াকৈ ফুলি আছে ন"। ৰামে হয় বুলি কৈ আকৌ ক'লে- ঘৰত গৈ এটা কবিতা লিখিব লাগিব আজি এই কৃষ্ণচূড়াজোপাকলৈ।

"বৰ কবি তাই লিখি যা লিখি যা" বুলি কৈ আকৌ হুমনিয়াহি কাঢ়ি বিপ্লৱে ক'লে- মোৰো সপনবোৰ যদি এনেকৈ ফুলি উঠিলহেঁতেন!"

তেতিয়া তাকলৈ এটা কবিতা লিখিম তৎক্ষণাত ৰাম ক'লে আৰু হাঁহি উঠিল। বিপ্লৱৰ আজি কৈছে কি প্ৰেমৰ বৰাগী কৃষ্ণচূড়াৰ তলত বহিও যেন তাৰ মনত আজি কেৱল ঘৃণাৰ আবেশ। ৰামে বিপ্লৱৰ মনৰ এনে অৱস্থা দেখি শান্ত মনেৰে বিপ্লৱক ক'লে"- বিপ্লৱ! তোৰ হৈছে কি? এন্ধাৰমুৱা হৈছে কিয়? বিপ্লৱে লগে লগে ক'লে "সপোনৰ চিতাত দিঠক যেতিয়া জ্বলি ছাই হয়, তেতিয়া এন্ধাৰমুৱা নহৈ কি হ'বি? "ভালকৈ ক'চোন কি হৈছে তোৰ বুলি ৰামে আকৌ ক'লে।

বিপ্লৱে হুমনিয়াহি কাঢ়ি ক'লে- তইচোন জনায়, মোৰ ইচ্ছা বহুদূৰ পঢ়িব। ইচ্ছামতে M.A, Ph.D কৰিম, কিন্তু ইমান দূৰ যাবলৈ ভৰিত যেন শক্তি নোহোৱা হৈছে। ভৰিৰ তলৰ মাটি যেন হেৰাই গৈ আছে। ঘৰখনৰ অৱস্থা দেখিলে এইবিলাক ডিগ্ৰী বাদ দি যিকোনো উপায়ে এতিয়াই টকা ঘটিব মন যায়। দেউতানো কিমান দিন লোকৰ ঘৰত বাঁহ ফালি থাকিব আৰু হাজিৰা কাম কৰিব। মায়নো আৰু কিমান দিন ফটা কাপোৰযোৰ পিন্ধি থাকিব। ভনীজনীও ডাঙৰ হৈ আহিছে তাইক আৰু কিমান দিন ঘৰত ৰাখিম। দেউতা পুৱাই ওলাই যায় আৰু সন্ধিয়াত আহে, গোটেই দিনটো পৰিশ্ৰম কৰি ক্লান্ত হৈ পৰে, ঘৰত আহি অলপ কম-বেছি হ'লেই খংত জাঙুৰ খাই উঠে। এই সকলোবিলাকৰ সমাধান মাথো এটা 'টকা'। এইবোৰ ভাবিলে মন যায় টকা ঘটিব মোৰ বাহিৰেনো আৰু ঘৰত কোন আছে মইয়ে একমাত্ৰ ল'ৰা। টকা, টকা কেৱল টকা লাগে মোক"।

ৰামে ইমান দেৰি মন দি শুনি থকাৰ পাছত বিপ্লৱৰ হাতখন ধৰি ক'লে- "তোৰ মোৰ পৰিস্থিতি একেই, এই সময়খিনিত এনেকুৱা এফালে পৰিয়াল এফালে কৰ্মসংস্থাপন আৰু আনফালে প্ৰেম, প্ৰেমিকাক দৰাহঁতে চাবলৈ আহে প্ৰেমিকাৰো বিয়া হৈ যাব এইবিলাক মনত পৰিলে যেন কেনেকুৱা লাগে আৰু অলপ ধৈৰ্য্য ধৰ, সকলো ঠিক হৈ যাব। মই আছো তোৰ লগত, মইও সপোন দেখা এৰি দিলো, যি দেখিলো তাকেই আগত দিঠক কৰি লও আৰু শুন এই "গীতাখন" তোক দিলো, সদায় পঢ়িবি মনটো যেতিয়া দুৰ্বল হ'ব এইখন পঢ়িবি মনটো ফৰকাল হ'ব। ❐

কবিতা

মৃত্যু

মোঃ মোজাহাৰ আলী
এম. এ., বি.এড, ছেট
সহকাৰী অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ
প্ৰগতি মহাবিদ্যালয়, আগমনি

চাৰিওফালে দেখিছোঁ তোমাৰেই বিভিষীকা
ভয়ত মই হওঁ সংকুচিত।
যিমানে আতৰিছোঁ তোমাৰ পৰা
সিমানে চাপিছা তুমি মোৰ কাষলৈ।
ক'ত যাওঁ, ক'ত লুকাওঁ, নোৱাৰোঁ কব
যতে যাওঁ, তাতে কেৱল তোমাৰেই বিভিষীকা।
জনম লৈছোঁ এই বিশাল ধৰাত,
বিলীন হম এদিন তোমাৰ কোলাত,
তুমি চিৰলগৰীয়া জীৱজগতৰ।
তোমাতেই সমাপ্ত জীৱনৰ মাধুৰ্য;
তুমি সত্য, তুমি অনিত্য, তুমি চিৰসুন্দৰ
চাৰিওফালে দেখো কেৱল মৃত্যুৰে কিৰীলি,
ভয়ত মই হওঁ সংকুচিত।
নেদেখা বাটেৰে চাপিছা মোৰ কাষলৈ
মোৰ ভয় হয়,
কোনোবা ক্ষণত তুমি আহা মোৰ জীৱনত।

*****

ভাওৰীয়া

ইদ্ৰিছ আলী
সহকাৰী অধ্যাপক, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ
প্ৰগতি মহাবিদ্যালয়, আগমনি

আমি ভাওৰীয়া, বিশ্ব ব্ৰহ্মাণ্ডৰ
কাৰ ভাও দিছো নাজানো
মোৰ ভাও কি মই নাজানো
তথাপি পিন্ধিছো মই ভাওৰীয়াৰ বেশ
উদ্দেশ্যহীনভাৱে মঞ্চত বকিছো প্ৰলাপ
কি বকিছোঁ, কি কৰিছোঁ, ঠিক ধৰিব নোৱাৰোঁ।
মই কেৱল ভাওহ দিছোঁ ভাওৰীয়া হৈ,
ভাওৰীয়াৰ বেশেৰে কাৰোবাৰ গান গাইছোঁ
ভাও দি দি মঞ্চত থমকি ৰৈছো।
মোৰ ভাও শেষ হ'ব কেতিয়া?
মুখৰ সংলাপ শেষ হ'ব যেতিয়া,
মঞ্চৰ পৰাও প্ৰস্থান কৰিম কেতিয়া।

*****

'নীৰৱ অপেক্ষা'

ৰূপামনী ৰায়
স্নাতক পঞ্চম ষাণ্মাষিক
অসমীয়া বিভাগ

নিটাল নিস্তব্ধ শীতল ৰজনী
মোহময়ী ৰজনীগন্ধাৰ সৌৰভেৰে মন শুৱনি
নজনাকৈ কোনোবা দূৰণিৰ পৰা ভাহি আহিছে
মাদকতাপূৰ্ণ মধুৰ বাঁহিৰ সুৰ
চকুত ভাহিছে তোমাৰ স্মৃতি মধুৰ
ওঁঠত এমোকোৰা হাঁহিলৈ উপভোগ কৰিছো
এই মধুৰ ক্ষণবোৰ।
ৰজনী জোনাকী নহলেও স্মৃতিৰ
দাপোনত তোমাক স্পষ্ট দেখিছোঁ।
তোমাৰ অপেক্ষাত দিনবোৰ এনেকৈয়ে পাৰ কৰিছোঁ।

*****

ছাত্ৰ মই

হাচানুৰ জামান সেখ
স্নাতক পঞ্চম ষাণ্মাষিক

ছাত্ৰ মই আগমনি প্ৰগতি কলেজৰ
বুকুত বহু কথা কিন্তু কম অলপখিনি
নহ'ব পাৰে কলেজখন নগৰৰ মাজত
কলেজখন আছে মুক্ত বতাহৰ গাঁওৰ মাজত
চাৰিওফালে নাথাকিব পাৰে হাট-বজাৰ
কিন্তু আছে খেতি-বাতিৰ সমাহাৰ।
নাই ইয়াত যান-বাহনৰ শব্দ
ইয়াৰ পৰিৱেশ একেবাৰে নিস্তব্ধ।
ওখ ওখ অট্টালিকা আমাৰ কলেজত
নাথাকিব পাৰে ঠিকেই
কিন্তু সৰু সৰু শ্ৰেণী কোঠাৰ মাজত
চৰম সুখ পোৱা যায়।

*****

আমাৰ সমাজ

সমিৰ পাল
স্নাতক প্ৰমত ষাণ্মাষিক

এইখন আমাৰ সমাজ
আমাৰ সমাজখন বৰ ধুনীয়া।
আমাৰ সমাজখনৰ পূব দিশত আছে নদী
নদীত আছে পানী
পানীত আছে প্ৰাণী
আমাৰ সমাজখনৰ পশ্চিম দিশত আছে ৰেলষ্টেচন
ৰেলষ্টেচনত আছে ৰেলগাড়ী
ৰেলগাড়ীত উঠি আমি
এ ঠাইৰ পৰা আন ঠাইলৈ যাব পাৰি
আমাৰ সমাজখনৰ উত্তৰ দিশত আছে মন্দিৰ
মন্দিৰত আছে দেৱ-দেৱী
দেৱ-দেৱী ৰাখিছে মোক জীয়াই
মই ৰাখিছো দেৱ-দেৱীক সজাই।
আমাৰ সমাজখনৰ দক্ষিণ দিশত আছে কলেজ
কলেজত আছে শিক্ষাগুৰুসকল
শিক্ষাগুৰুসকলৰ পৰা আমি
জ্ঞান অৰ্জন কৰিব পাৰি।

*****

নাৰী বিচিত্ৰতা

দিপ্তী দাস
(প্ৰাক্তন ছাত্ৰী)

পৃথিবী বহু ৰঙেৰে ভৰা
নাৰী তুমি অনন্যতাৰে আবৰা
তোমাৰ ভিতৰত আছে ত্যাগৰ মহিমা
তুমিয়ে শত-গুণৰ অধিকাৰিণী,
তুমিয়ে এই গৰিমা
তুমি স্বৰ্গৰ ৰাণী
তুমি নিৰ্মল পানী
সৰলতাই তোমাৰ সপোন
তুমিয়ে যে সকলোৰে মনত আপোন।
তুমিয়ে প্ৰেমৰ প্ৰতীক
তুমি সংসাৰৰ সুখ
সুখ দুখ ভোগৰ সামগ্ৰী
সেয়ে পুৰুষৰ কাকতিৰ বন্দী।।
কোমল তোমাৰ হিয়াখনি
বহু যন্ত্ৰণাৰে আবৃত বৰফৰ দৰে শীতল তুমি,
নৈৰ দৰে প্ৰবাহমান।
সংসাৰৰ যন্ত্ৰণা প্ৰেম, বিৰহ নেওচি
সৃষ্টিৰ ৰহস্য ভেদি
নাম ল'লা তুমি জননী।
দুষ্টক দমন কৰি, সৃষ্টিক পালন,
মঙ্গল বিলাই, অমঙ্গল গুচাই
নাম পালা বিপদনাশিনী।
অসীম বলেৰে যুদ্ধ কৰি স্বদেশ ৰক্ষা
কৰিলা তুমি
উপাধিৰে বিভূষিত হলা
বীৰাঙ্গনা ৰমনী
তুমি বিচিত্ৰতা নাৰী।

*****

পৰিণাম

জুলি বৰুৱা
স্নাতক পঞ্চম ষাণ্মাষিক
(ভূগোল বিভাগ)

ক'ত গলা তুমি সত্যবাদিতা
নিষ্ঠুৰ কালৰ কবলত,
মনত জগা অসত্যৰ সাহস
নিৰাশা বলিল বতৰত।
ধ্বংসৰ আহ্বান অসত্যৰ পৰিণাম
হতাশাই ঠাই লয়,
হাঁহিৰ পৰিবৰ্তে বিষাদ আহিব
পাপক আশ্ৰিত ভয়।
হিংসা, নিন্দা, অম'লোভৰ জুই
অস্থিৰতাৰ ইংগিত দিয়ে,
নিদ্ৰা হৰিল, স্বাস্থ্য জহিব গ'ল
অসত্যই সুখ বাগৰাই নিয়ে।
জয়ৰ আৰ্তনাদ সত্যক ঢাকিলি
অজ্ঞানক কৰিলা সাৰ,
মনৰ অজস্ৰ কলা ভাবৰেৰে
সমাজক কৰিলা সংহাৰ।
দম্ভালি মাৰিছা স্থলৰ মাছ হৈ
ভবিষ্যত বিচাৰিবলৈ নাই,
সতি-সন্ততিয়ে আদৰি নল'ব
নাপাবা সম্মানৰ ঠাই।
পৰিয়াল অনৰ্থক বাঞ্ছা পূৰাই
বিবেকক কৰিলা নিঃশেষ,
পাপৰ বোঝাই শাস্তি সৰিব
ঈশ্বৰে কৰিব বিদ্বেষ।

*****

কিছু অনুভৱ তোমাৰ বাবে

নিতুমনি ৰায়
স্নাতক পঞ্চম যাণ্মাষিক

Dear you, ভাল লাগে সময়বোৰ
যেতিয়া তুমি কাষত থাকা।
তোমাৰ লগত থাকিলে ভাল লগা হৈ পৰে আন্ধাৰবোৰ
দুখ থাকিলে ইমানো বেয়া নালাগে,
তুমি আছা নহয় কাষত .... মই জানো
এতিয়া আৰু দুখবোৰৰ সৈতে মই
অকলশৰে যুঁজিব নালাগে ....
এতিয়া দুখবোৰ ভগাই লব পাৰো তোমাৰ সতে।
ভাল লাগে এতিয়া বৰষুণবোৰ
কাৰণ এতিয়া আৰু বৰষুণৰ আঁৰত
চকুলো ঢাকিব লগা নহয় ....!
এটি চাওনিৰ বাবে বৈ থাকো!
জুবিন দাৰ গান এফাকি চিঞৰি গাব মন যায়.........
"আৰু কিছু বেলি দেখা দিবা নেকি, তোমাক চোৱাৰ
বতৰ এয়া............"
তোমাৰ চকুত চকু পৰিলে,
চকু দুটিয়ে যেন আতৰি আহিব নোখোজে।
প্ৰেম, ভাল লগা, ভাল পোৱা, যিয়েই নাম নিদিয়া কিয়,
কিন্তু এইবোৰ অনুভৱ তোমাৰ বাহিৰে আন কোনোবালৈ নাহে।
কিছু অনুভৱ তোমাৰ বাবে
কিছু সপোন তোমাৰ বাবে
কেতিয়াবা আমাৰ বাবে
তুমি, মই মিলি আমি হোৱাৰ বাবে।
You never know when it strikes,
প্ৰেম কৰা নাযায়, প্ৰেম হৈ যায়।
সঁচাকৈয়ে জীৱনত কেনেকৈ তুমি আহিলা
কেনেকৈ বিশেষ হৈ পৰিলা ....
একো গমেই নাপালো ....
তুমি মোৰ জীৱনত বিশেষ,
তুমি সদায় বিশেষ হৈ থাকিবা
তুমি সুখী হোৱা ....।

"সুৰাস"

সতোমি ৰায়
স্নাতক পঞ্চম যাণ্মাষিক
(অসমীয়া বিভাগ)

ৰাতিৰ বুকুত ফুলা ৰজনীগন্ধা এপাহি
চাৰিদিশ আমোলমলাই দিয়ে সুবাস পাহি
বাবে বাবে কাঢ়ি লয় সমীৰে আহি।
শীতল ৰজনীত তোমাৰ নামতে খেলি-মেলি
মিঠা সপোন এধানি
তোমাৰ নামতে ফুলে সুৱাসী শেৱালী
পুবাৰ খিৰিকি মেলি
তোমাৰ সুবাস দেহত লও সানি
চিত শুৱনি কৰি।

*****

ভণ্টিৰ কথা

সুশান্ত ৰায়
স্নাতক পঞ্চম যাণ্মাষিক
(অসমীয়া বিভাগ)

মোৰ এজনী ভণ্টি আছে
তাইৰ নাম মইনাজান,
পঢ়াৰ কথা কলে তাইৰ
উৰি যায় প্ৰাণ।
গোটেই দিনটো খেলিফুৰে
মনত আনন্দ লৈ,
বাৰে বাৰে মাতিলে
না-আহে ঘৰলৈ।
সন্ধিয়া পঢ়াত বহিলে
টোপনি আহে তাৰ,
পিছৰ দিনা স্কুলত গৈ
শিক্ষকৰ কোৰ খায়।
এনেকুৱা ভণ্টি জনীক
কেনেকৈ শিকাম কোৱাচোন ভাই?

*****

ব্যৰ্থ আশা

জয়ামনি ৰায়
(প্ৰাক্তন ছাত্ৰী)

এটি নিশাৰ বাবদ
উঠিছিল কোলাহল
এখন যৌৱনৰ
হিয়াৰে মাজত,
এটি উজ্জ্বল পোহৰৰ আশাত
এখন অচিনাকি চিত্ত
দুখন জীৱনৰ মিত্ৰ।
সপোনত দেখো মই
জীৱনৰ বহুত আশা
বাস্তৱ নে অবাস্তৱ?
এতিয়াও পৰি আছো এন্ধাৰত
যদিও ফাগুনৰ জোনালী আকাশ
ৰিঙিয়াই মোক মাতিলে
তেওঁৰ ওচৰলৈ,
কিন্তু মই জানো, যাব পাৰিছোঁ
তেওঁৰ বহু কাষলৈ
তথাপিও নোৱাৰিলো, তেওঁক আপোন কৰিবলৈ
ব্যৰ্থ হ'ল মোৰ এই দুৰ্ভগীয়া জীৱন!!

*****

খহি পৰা স্বপ্ন পাহি

বৰ্ণালি প্ৰধানী
স্নাতক প্ৰমত ষাম্মাষিক

জীৱন স্বপ্ন পাহিবোৰ
খহি পৰিব জানো এনেকৈ
ভবাতো নাছিলো আগলৈ।
ভাবিলে হয়তো ফুলিবই নিদিলোহেতেন
জীৱনৰ তৰুণ কলিটিক
কোনোবা অচিন ধুমুহাই
জোকাৰি থৈ গ'ল মোৰ জীৱন ফুলাটোক।
ঠুটা কৰি থৈ গ'ল
মোৰ জীৱন ফুলাক লৈ দেখা
মানৱ সকলৰ সপোনবোৰক।
কিয় বা ফুলিবই দিলো
মোৰ জীৱনৰ তৰুণ কলিটিক।
নিদিলো হয় যদি ফুলিবলৈ কলিটিক
তেনেহলে হয়তো কোনো ধুমুহাই
জোকাৰিব নোৱাৰিলেহেঁতেন মোৰ জীৱন
ফুলটিক।।

*****

Inauguration of Alumni Book Bank

Inauguration of Wall Magazine 'Jagaran'

প্ৰগতি মহাবিদ্যালয়, আগমনী

বাৰ্ষিক আলোচনী

প্ৰজ্ঞা

২০২১-২২ বৰ্ষ

ৰাজবংশী বিভাগ

ৰাজবংশী প্ৰবন্ধ

কোচ-ৰাজবংশী লোক-সংস্কৃতিত গুৱা-পান

পৰমেশ্বৰ ৰায়
(সহকাৰী অধ্যাপক)
সংস্কৃত বিভাগ

গুৱা আৰ পান উত্তৰ-পূব ভাৰতত হওয়া দুইটা বিশেষ শ্ৰেণীৰ গাছ। সমগ্ৰ উত্তৰ-পূব ভাৰতেৰ উপৰাও দক্ষিণ চীন, দক্ষিণ-পূব এচিয়া আদি অঞ্চল গুলাতো প্ৰচুৰ পৰিমাণে হওয়া গুৱা-পাণ পাওয়া যায়। যেগুলা অঞ্চলত এই গুৱা-পাণ প্ৰচুৰ পৰিমাণে পাওয়া যায়, সেই অঞ্চলগুলাৰ মানষিলাৰ গুৱা-পাণ খাওয়াৰ অভ্যাস আছে; আৰ সাথতে সেই অঞ্চলেৰ মানষিলাৰ সংস্কৃতিৰ মাজতো গুৱা-পাণেৰ প্ৰচুৰ ব্যৱহাৰ দেখা যায়। সেইজন্যে এই অঞ্চলগুলাত মানষিলা গুৱা-পাণেৰ খেতিও কৰে। অঞ্চলভেদে গুয়াৰ বিভিন্ন নাম আছে। টাই ভাষাত গুয়াক 'মাকমু' বুলি কয়। চীন, দক্ষিণ-পূব এচিয়াতো গুয়াক 'মাকমু' বুলিয়ে কওয়া শুনা যায়। অবশ্যে 'মাকমু'ৰ কিছু পৰিবৰ্ত্তন হয়া 'মামু', মামৈ, 'মাক মুআ', কেমামু বুলি কয়। হিন্দী ভাষাত তাম্বোল আৰ অসমীয়াত তামোল, খাছি গুলায় 'কোবেই' আৰ মিচিং জনগোষ্ঠীয়ে 'গুৱা' বুলি কয়।

এই গুয়া-পাণ প্ৰাগৈতিহাসিক কালত থাকিয়া অত্ৰ অঞ্চলেৰ বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ মানষিলাৰ জাতীয় জীৱনত তথা সংস্কৃতিত একটা বিশেষ স্থান অধিকাৰ কৰি আছে। তাৰ যথেষ্ট প্ৰমাণো পাওয়া যায়। সেইজন্যে হয়তো প্ৰাচীন ভাৰতীয় কবিৰাজ (চিকিৎসক) মহৰ্ষি চৰক ৰচিত চৰক সংহিতা আৰ সুশ্ৰুতয় ৰচনা কৰা সুশ্ৰুত সংহিতাৰ সূত্ৰস্থানৰ 46 অধ্যায়ত এই গুয়া-পানেৰ গুণাগুণ বৰ্ণনা কইৰছে। কুমাৰ ভাস্কৰ বৰ্মাই হৰ্ষ-শিলাদিত্যেৰ জন্যে হংসবেগেৰে হাতত বিভিন্ন বস্তুৰ সাথতে কাঁচা গুয়াও পাঠেয়া দিছিলেক।

অত্ৰ অঞ্চলত বসবাস কৰা জনগোষ্ঠীগুলাৰ মাজতে একটা অন্যতম প্ৰধান জনগোষ্ঠী হইল কোচ-ৰাজবংশী, জনগোষ্ঠী, যি জনগোষ্ঠীটাৰ একটা সুখীয়া ভাষা, সাহিত্য আৰ সংস্কৃতি আছে। এই জনগোষ্ঠীটাৰ সংস্কৃতি তথা দৈনন্দিন জীৱনত গুয়া-পানেৰ গুৰুত্ব অপৰিসীম। জনগোষ্ঠীটাৰ সংস্কৃতিৰ প্ৰতিটা দিশতে গুয়া-পাণ সাপ্‌টা খায়া আছে। সেইজন্যে হয়তো প্ৰত্যেক গৃহস্থৰ বাড়ীৰ কোন দিশত গুয়াৰ বাগান নাগা লাগে তাকে উদ্দেশ্য কৰি কওয়া হৈছে—

উত্তৰে গুয়া দক্ষিণে ধুয়া
পূবে হাস পশ্চিমে বাশঁ।

বিভিন্ন পূজা-পাতাল, মাংগলিক উৎসৱ, সাগাই সমাদাৰ ক্ৰিয়া সউগগুলাতে গুয়া-পানেৰ প্ৰয়োজন হয়। গুয়া-পাণক বাদ দিয়া পূজা-পাতালেৰ কথাই চিন্তা কৰিব নাপাই। পূজা উপলক্ষে যে ঘট বসা হয়, অটাই গুয়া-পাণ অপৰিহাৰ্য্য। সেইজন্যে হয়তো কালিকাপুৰাণত গুয়া-পাণক পূজাৰ অন্যতম দ্ৰব্য বুলি উল্লেখ কইৰছে। সুবচনী পূজাত তো একমাত্ৰ গুয়া-পাণকে প্ৰসাদ হিচাবে দেওয়া হয়।

ৰাজবংশী মানষিলা অতিথি পৰায়ণ হয়। কোনো গৃহস্থৰ বাড়ীত সাগাই আসিলে পত্তমতে গুয়া-পাণেৰ বাটাখ্যান দিয়া আন্তৰিকতা বা আদৰ প্ৰদৰ্শন কৰা হয়। আৰ সাগাই আসিলে গুয়া-পাণেৰ বাটা নাদিলে সাগাইক অপমান কৰা হয় বুলিও জনসমাজত লোকশ্ৰুতি আছে। কোনো মাংগলিক অনুষ্ঠান উপলক্ষে ৰাজবংশী সমাজত গ্ৰামবাসী বা আত্মীয়-স্বজনক নিমন্ত্ৰণ কৰাৰ নিয়ম আছে। এই নিমন্ত্ৰণো গুয়া-পাণেৰেই কৰা নাগে।

বিয়াৰ নানা শুভকৰ্মতো গোচৰগুনাত (আৰাম্ভত) থাকি শেষ পৰ্য্যন্ত গুয়া-পাণেৰ গুৰুত্ব অপৰিসীম। যখন বৰ বা কইনা দেখিবাৰ যাওয়া হয় তখন গুয়া-পাণ দিয়া বৰ বা কইনাক দেখা হয়। বিয়াৰ শেষত সাগাই মিলনো গুয়া-পাণ দিয়া কৰা হয়। এমন কৰি ৰাজবংশী জনগোষ্ঠীৰ মানষিলাৰ সামাজিক, মাংগলিক,

সাংস্কৃতিক তথা দৈনন্দিন জীবনত গুয়া-পাণ সাপ্টেয়া আছে জন্যে হয়তো মানষিলাৰ প্ৰেম-প্ৰীতি, সুখ-দুখ, ভাব-অনুভূতি প্ৰকাশক লোকগীততো গুয়া-পাণেৰ উল্লেখ থাকা দেখা যায়। যেমন নিজেৰ আদৰেৰ বেটীক কম বয়সতে বিয়া দেওয়া হইলে মাৰ কইলজা হাহাকাৰ কৰি উঠে। তখন মায় দুখ প্ৰকাশ কৰা এই গানটোত গুয়া-পাণেৰ উল্লেখ থাকা দেয়া যায়। যেমন-

গুয়া-কাটিলুং বাটা ভৰাইলুং
সান্দাইলুং বাৰাৰ (হামুৰ) মাজে।
আৰো দুইবছৰ ৰাখিৰ নাপাইলুং
মায়েৰ বুকেৰ মাজে।

বিয়াৰ পাছত সদায় পতি-পত্নীৰ মাজত কেঁছাল হইলে অথবা মন নামেলা পুৰুষেৰ সাথত সংসাৰ কৰা নাগিলে, বেটিছওয়ায় মানসিক যন্ত্ৰনাত ভূগি সংসাৰ কৰিৰ নাগে; তখনো গুয়া-পাণেৰ অভিব্যক্তি দেখা যায়। যেমন-

প্ৰাণ কালা ও ....
বাপ-মাও মোৰ নিদাৰুণ
বেচেয়া খাইছে মোক কি কাৰণ।
বেচেয়া খাইছে আৰ গুয়া-চাটাৰ ঘৰে।
অ'কি প্ৰাণ কালা ....
গুয়াচাটা গুয়া খায়
গুয়া কাইট্তে মোৰ পৰাণ যায়
সোনাৰ হাত মোৰ কাটাইৰে কাটে।।

ৰাজবংশী মানষিলা যে প্ৰচুৰ পৰিমাণে গুয়া-পাণ খায়, সেইটাও গানটাৰ মাধ্যমে আমাৰ দেখিৰ পাই।

প্ৰেম-ভাল পাওয়া মানষিলাৰ সহজাত প্ৰবৃত্তি। এই প্ৰেম-ভাল পাওয়াতো গুয়া-পাণেৰ একটা বিশেষ ভূমিকা আছে। যেমন-

আইসো সোনাৰ বন্ধু
বইসো কাছে।
তোমাৰ নাগি পাণ আইন্ছং
ঢালুয়া খোপাৰ মাঝে।

গ্ৰাম্য চেংৰা-চেংৰীৰ প্ৰেম-ভাল পাওয়া বা অবৈধ পৰকীয় প্ৰেম-ভাল পাওয়াতো গুয়া-পাণে ঘটকেৰ ভূমিকা পালন কৰা দেখা যায়। যেমন-

বন্ধুৰ বাড়ী আমাৰ বাড়ী, মধ্যে নলেৰ বেৰা;
হাতে হাতে গুয়া দিতে
দেখিল ছোট দেওৰা।।

অৰ্থনৈতিক দিশতো গুয়া-পাণে একটা গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰি আছে। ৰাজবংশী মানষিলা সাধাৰণতে কৃষি জীবি। কৃষিজাত সামগ্ৰীয়েই উমাৰ অৰ্থ উপাৰ্জনেৰ একমাত্ৰ পথ। এই গুয়া-পাণ বিক্ৰী কৰিয়াও উমৰা অৰ্থনৈতিক ভাবে সবল হবাৰ উপৰাও বৃহৎ ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত অৰিহণা যোগেয়া আছে। আৰো মেলা নিবনুৱা যুবকেও গুয়া-পাণেৰ ব্যবসাৰ দ্বাৰা নিজকে আত্মনিৰ্ভশীল কৰি তুলিছে। এমন কৰি দেখা যায় যে গুয়া-পাণে কোচ-ৰাজবংশী জনগোষ্ঠীৰ অৰ্থনৈতিক সাংস্কৃতিক তথা দৈনন্দিন জীবনত একা গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰি আছে। চন্দ্ৰেৰ শীতল আৰু স্নিগ্ধ পোহৰে যেমন কৰি চন্দ্ৰেৰ সৌন্দৰ্য্য বৰ্দ্ধন কইৰছে। ঠিক ঐৰকম কৰি গুয়া-পাণও কোচ-ৰাজবংশী জনগোষ্ঠীৰ দৈনন্দিন জীবনত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰাৰ সাথতে সাংস্কৃতিক দিশত অপূৰ্ব শোভা বৰ্দ্ধন কৰি আছে। ❐

সহায়ক গ্ৰন্থাবলী—
(i) দ্বিজেন নাথ ঃ গোৱালপাৰীয়া লোক-সংস্কৃতি।
(ii) ড° নাৰায়ন দাস, ড° পৰমানন্দ ৰাজবংশী ঃ অসমীয়া সংস্কৃতিৰ কণিকা।

ৰাজবংশী কবিতা

তেনাৰ মহান দান

সুনীল চন্দ্ৰ ৰায়
অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ
প্ৰগতি মহাবিদ্যালয়, আগমনি।

হায়ৰে! নাকৰে কাও এ্যালা আদৰ তোক
ঘিন কৰি ফেলেয়া দেয় খাল-পাগাৰত
সমাজেৰ মস্ত কাৰাপ জিনিস বুলি
ধুলায় বালায় থাকিস পৰিয়া তুই!
কিৰে তেনা? মনত পৰেনা তোৰ ঐ
তাহানি দিনেৰ কথা
আছিলু হয়া যিদিন তুই
নয়া কইনাৰ শাৰীৰ আছলা।
ঘোঙৰ দিছিল তোকে দিয়া
দুয়োখান নৰম গাল ঢাকিয়া
সিতাৰ সেন্দুৰ আৰ গোন্ধালি তেলত
ভৈ ভৈয়া ফৈ ফৈয়া হুছিস্ তুই
কতোনা আদৰ কইৰচে তখন তোক!
কিন্তু বিধিৰ কি নিষ্ঠুৰ নেখা
বুঢ়া হয়া পালু নাম তুই তেনা।
তাও কায় কৰে পৰিষ্কাৰ
গু-মূত, ধুলা-বালা নেতেৰা জিগলা
সমাজ জীবন আৰ ব্যক্তিজীৱনত।
তুই বুঢ়া-মাটা আৰ পোয়াতি ঘৰেৰ পৰম বান্ধৱ।
তুই হইলু ঋতুমতি গুলাৰ লজ্জা নিবাৰক।
হঠাৎ দুৰ্ঘটনাৰ তুই ৰক্ত বন্ধ কাৰক।
এমন কৰি যুগে যুগে তুই কৰিস
মানুষেৰ সেবা।
হায়ৰে তেনা! তোৰে মতোন বংশধৰ
উৰমাল নাম উয়াৰ
সমাজত তাৰ কতো যে মান।
কিন্তু তোৰ মতোন কৰি
দিবাৰ পাইবেনা মহান দান
এইটায় হইল জগতেৰ বিচিত্ৰ ব্যবধান।

কলসি

প্ৰবীন ৰায়
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ

কলসি ভৰিতে মোৰ ভিজিল গাও।
হাটিবাৰ নাপাং পিছলে পাও।।
ৰসেৰ ভোমৰা বাজাইবে বাশি।
বইলে দখিনা বাও।।
জল ভৰিলে মোৰ গেইল বেলা।
কাশিয়া বনত ফুলেৰ মেলা।
ৰাতি নিশিতে বাজায় বাশি।
দেখিবাৰ তবে ভাও।।
কলসি ভৰিতে মোৰ ভিজে গাও।
হাটিবাৰ নাপাং মুই পিছলে পাও।।

*****

"আজিৰ বিষণ্ণ মন"

পৰমেশ্বৰ ৰায়
সহকাৰী অধ্যাপক, সংস্কৃত বিভাগ

ক্যানে যে জীবনত
আমাৰ এমন ঘটে
যেদিন মনটা খাৰাপ থাকে
পৰম বন্ধুও টিটকাৰী
আৰ উপহাস কৰে।

আজি একটা খবৰ শুনি
সকাল থাকি মনটা বেয়া
শান্তি নাই আজি মোৰ মনত
বেৰে আছোং ছটপটেয়া।

সন্ধ্যা ভাবিলুং বাজাৰ যাং
নাগাইল পাইম বন্ধুগুলাক
আড্ডা মাৰিলে মন হৈবে ফৰফৰা।
হায়ৰে ভগবান, আধা ৰাস্তাতে
গিন্নেনীৰ ফোন আসিল
দেৰী নাকৰি ঔষধ আনেন চটকৰি।

ভাবি ভাবি যায়া আছোং
আস্তে আস্তে বাজাৰ বুলি
কয়া আছোং ৰে মন
আজি নাপালু আৰ শান্তি।

বাসস্থান পায়া দেখোং
বন্ধুগুলা আছে আড্ডা মাৰি
কিন্তু উপায় নাই মো
ঔষধ নেওয়া নাগিবে তাৰাতাৰি।

স্কুটিখান থুইয়া ঔষধ
নিলুং খৰধৰ কৰি

আৰ দেখা দিয়া বন্ধুগুলাক
আসিম বাৰী টক্‌কৰি

হায় ৰে নিদাৰুণ বিধি
গোটায় দিনেৰ বিষণ্ণ মনটাক
আকস্মিত ঠাট্টা আৰ টিটকাৰি মাৰি
পৰম বন্ধু একজনে কৰি তুলিলেক
মহাবিষণ্ণ আৰ বেদনাগধুৰ কৰি।

কবাৰ কিছু নাই,
আৰ উপায়ো নাই
বেদনাসিক্ত মন নিয়া
ফিৰলুং বাৰী বুলিয়া
এমন মানব জীৱন
স্বীকাৰ কৰি নিলুং
মনটাক প্ৰবোধ দিয়া...!!!

Swaraswati Puja

MIlad-E-Mahafil

Sacha Bharat Abhijyan

Free Eye Chack Up Camp

Rabindra Jayanti Programme

View of College Week Spotrs

প্ৰগতি মহাবিদ্যালয়, আগমনী

বাৰ্ষিক আলোচনী

প্ৰজ্ঞা

২০২১-২২ বৰ্ষ

ইংৰাজী বিভাগ

"Conciousness In Advancement Of English Speaking In India"

Ganesh Ch. Saha
Asstt. Prof. Progati College, Agomani

Global language English has been using more than 160 countries in the universe. Medium of worldly communication is being more or less culturing among majority people of different dialects. India also feels in such way. Linguistic assessment results that India with 22 national languages and more than thousand dialects still backward in speaking English language. Only 4% Indians can speak fluently. Unless English Language problem arises as in technology, medical science, computer science. Political, Astrology, Demography, Law Subjects, Court Terms etc. Mostly the preference for epithet goes to English terms.

Indian constitution is written in English. Parliamentary details are in English language. Even judicial, Lawsuits, Doctors, Engineers, and any other big officials using English language as medium serve their documentary subjects. Hindi though national language still remain not acceptable in many regions, rejected by southern. Linguistic differences of Northern and Southern India, of Eastern and Western India notably is processing a new kind of acceptance i.e. English language. Moreover, India the bigger human wealth country with English language facilitate Indians getting job in foreign countries. Economic advancement regarding it may not be denied.

In many way problem arise and it even not become an inspiring language among Indians and they aspirated. It is minimized and not vague in majorities. It is only the matter of discussion among the educates. Wanting of proper nurturing of India Government plucks the route. Methodical teaching as like "behavioristic approach", "mentalistic approach" both ....

languge. Mentally Indians are not prepared to cope up with the language, as since the freedom fighting traditionally Indians have agitation to boycott English language. Even today totality of Indians are not ready with the language having importance of second language. Influenciveness may deny Indian culture in future persons of such spirit keep him away from learning English. Many Indians are illiterate. It is not easy to them learning English where educates fail to speak fluently. Because foreign language is not for any body as easy as mother language. In India suffering come in learning English because it is deliberately taught as a foreign language. It is neither instinctive, nor intuitie, language acquisition seems to be process of both of analogy and application nature and nature.

Time provition with teaching and learning English in India since at the age of 3 and above

years where whole time usage noticing in speaking mother tongue. Subsequently, majority Indians have no one tenth of everyday life can share regarding with English learning.

Classroom English teaching is not away the problem teaching and learning in school and colleges aims at passing the examination. Servicing is not for talking and usage in daily life in Indian society. School teaching seeming errotic.

Absentee felt in appointment of skilled teachers, subjective knowledge specially in English language shorted and are very poor in sentence pattern and language structure. Identification of English words in our daily usage remain untouched, processing does not share it. More than hundred words in daily life environment are happening to be used even difficultness of the language is being feeling.

No doubt, 40,000 Hindustani words take place in oxford Dictionary and question arises on the eligibility of teachers. Their process of teaching is not update. Depending upon grammatical and translative teaching enrichment of language speaking may not be empowered.

Well trained in English language, having basis no any teacher is selected, eligibility doesn't tested. They are not practitioner in society, and so weak in speaking that he fails to communicate his own opinions.

Regarding the matter teacher must attain skill in listening, speaking, reading and writing. In case of enhancement of skilled teachers real image should be avoidable. Acceptance of imitation is noticing as student tends to follow the examples set up by them.

System should be maintained in increasement of skill in taking English. Perhaps, practically teachers in the classroom permitting the students verbal questioning and answering in English powers the fluency in speaking.

Skillness increasing, i.e. speaking power to be gained processing the group discussion among the students. In order to "behavioristic approach" teachers and students shoul have every month inter school subjective discussion in English language.

For clear understanding rural areas surprisingly urging the engagement English teachers with local dialects. The provision may interact on each other easily. A teacher skilled in English unless knowing students mother language can not empower the teaching and learning as one kind of gap will remain among the teachers and students.

In conclusion, public urge, government initiative to draw the consciousness of skilling in English language, is noticeable. As a result demand comes for appointment of skilled trainers in every rural areas. The trainers carry out their duties encourging the village Childs, and guardians why they need to learn English language and what's are the fruits of it. Mentalistic approach should come forward. Teachers must obtain mental preparation in discharging teaching. Practical usage of English talking among friends, classmates, villagers and family members now and then gives fluency, sharpness, skillness in speaking, teaching and learning. ❒

English for Spoken and Communicative Skills : An Analysis

Dr. Shah Alom Bepari
Asstt. Prof., Department of English

An Indian speaking one language can not exchange his thoughts and views with another Indian who speaks a different language. In order to understand each, they must have a common language. In ancient times, people living in different parts of India perhaps exchanged thier ideas through the medium of Sanskrit or they had to learn some other common language including Persian or Arabic, the language of the Muslim conquerors. Later when the British became our masters, English was learnt by many people all over India. It became the official language, the medium of instruction and the medium of exchanging our thoughts and ideas with people of other provinces. In fact, it is through English that we have got our national unity in modern India. Here lies the utmost necessity of English as a communicative language and developing communication skill.

Spoken English should be included in the syllabus right from school to university level to put stress on Communication skill. Oral English has been included in SEBA and Higher Secondary 1st year syllabus in the current academic session in name only. Marks have been given to the students by seeing their face and outward activity, not on the basis of their performances in the language, and this is what is exactly happening in the name of internal assessment. LITTLE emphasis is put on it on the part of the teachers to develop their communication skill as a result of which the students become weak in spoken English despite their good score in the examination in English. So, Knowing English or getting good marks in the subject is far from being able to speak it. There are several reasons behind the failure of spoken English in the schools and colleges; one being shortage of well trained teachers; the second one being the impossibility of the teachers to teach a lot of students at a time in the limited period of forty five minutes in the classroom despite their willingness and ability. Practically, the student-teacher ratio in the classroom of Higher Secondary or Degree Level is also not maintained in our country in general and in our state in particular.

According to academic research, linguists have demonstrated that there is not one single best method for everyone to teach a language, and that no one teaching method is inherently superior to others. Also, it is not always possible or appropriate to apply the same methodology to all learners, who have

different objectives, environments and learning needs. An experienced professional language teacher always adopts the Principled Electicism approach, deciding on the most suitable techniques and applying the most appropriate methodology for that learner's specific objectives, learning style and context.

To lay some guidelines for an ideal system of instruction for the learning of a foreign language in general and to master communicative aspect of that language in particular is really a tough job. The teaching of English language and development of communication skill at the Higher Secondary and degree levels has some hurdles in our country in general and in the state of ours in particular where most of the students are from vernacular medium. But it has its exit routes as well, which are going to be discussed at length below

One of the most important reasons why we find it hard to speak English is that we have been going at it in the wrong way. One should understand that a language has two sides like a coin: a 'spoken' side and a 'written' side. A child does not learn to speak long before it sees the writing. So, it is quite naturally clear that the 'spoken' stage of a language comes before the 'written' stage. It is also clear that 'speaking' and 'writing' are two different things. So, they are not to be looked at or learned in the same way. This is true about any language, and it is true about English too. So, the natural way to learn is to speak first, and then only to learn to write. But in schools and colleges, it has been done the other way. We always try to speak in the "written way". So, there is no wonder why we fail to gain fluency in English. Moreover, most of the students are afraid of English because they are not made interested by their teachers towards the foreign language. They do not know how to make English easy for the students. Instead, they are taught some rules and laws of English grammar to begin with and it murders the natural tendency in the students to learn a language spontaneously.

There are almost 5,00,000 words in the English language. But most of these words are technical and archaic word : we don't get them even in print. A well-educated Englishman of the level of a college graduate recognizes only 25,000 to 30,000 words while reading. So, his reading vocabulary is 25,000 to 30,000 words. Out of these, he is able to use only 5,000 to 10,000 words in writing. So, his writing vocabulary is 5,000 to 10,000 words. Out of these, he is able to use only 2,000 words while speaking. This is the speaking vocabulary of an Englishman. If an Englishman can speak fluently with this limited vocabulary, then why not we? Words other than these 2,000 words are not very familiar to the organs of speech and ears of ours, because we get these other words only in writing. Our tongue is not habituated to pronouncing these words.

If a man speaks using words other than the 2,000 words, people will mark him down as pedantic and even idiotic. Thus, in a conversation no Englishman will say

"Extinguish your cigarette"; he will only say "Put out your cigarette". If the person you speak to is not very well-educated, you would use only fewer than 2,000 words. But if the speech is formal and if it is spoken to well-educated audience, the speaker would use a little more than 2,000 words. Apart from the core words, we may also have to use a few special words while talking. For example, if we talk of politics, we may have to use the word 'defection' which is not a frequently used word, but a special word. Every subject has its own special words, and we may have to use those special words– in addition to the core words. If we master these words, we will be able to express our thoughts, problems, ideas and views without any hesitation and faltering. The 2,000 words can combine among themselves in so many different ways that they can give rise to millions of idea-units.

There should be some programmes under the auspices of English Department in the colleges on spoken or communication skill at least once a month to arouse the interest of the students on the subject. The topic given to the students of Senior Secondary and Degree level chosen by the teacher for conversation or debate should be relevant and of interest to them. Only then they will try to say something on the topic. In this way they would be encouraged to think on the matter of the topic, not on the manner of the language. They should be encouraged to say on 'what to say' not 'how to say.' In this way the seed of fluency in English will automatically get planted in the students.

Another reason of our failure to speak English is that we know the rules of grammar, vocabulary and the sentence pattern, but our tongue does not know them. That is why, many people including graduate and post graduate can not talk even after years of experience in written English. A student of a good English medium school does not know much more than a graduate or a post graduate. But they can speak English more fluently, because they have practice of speaking English. If without knowing much English (much less than a graduate or a post graduate). They can speak English fluently, then, can it not be said that- much knowledge is not necessary to speak English. What is essential is - PRACTICE and an environment of speaking English. So, we should try to make an effort to speak in English to our friends, family, teachers, parents or on language exchange sites with the native speakers. To be fluent in English, there is no other alternative but to SPEAK. We should not sit in silence trying to improve our communicative skill in English. We should discuss the subject we enjoy- with others who are trying to accomplish the same goal, or even better speak to a person who can speak English confidently and fluently. We should not be afraid of making mistakes. People won't mind them and we learn from our mistakes.

Idealy, if one wants to learn and speak English, one should start reading books: very very simple and easy books or story books- the kind of story one already knows in one's

mother tongue. Since the topic is of interest. One will read more. And since one will read more, one's grip on the language becomes firmer and the topic becomes more interesting. So, in terms of books, one should read what interest him/her. The basic goal is to read as much as one can. One should read what one is interested in. If one likes cricket, then he should read about cricket. If one likes music, then one should read about music. If one likes poetry, then one should read a few poems. If one just does it for half an hour a day, there will be a vast improvement in one's English. And this will help one's spoken and communicative skill.

The students should be given to read known stories in the English language– the kind of stories they had already read in their regional language. Reading the known stories in the second language also helps in increasing the understanding and interest of the reader to learn the language confidently. To start with children's books is a good idea. "Buri Aair Sadhu" or "Echapar Sadhu" kind of stories translated into English have helped generations of readers develop a taste for the language. If the subject matter is known, the language would hardly be a barrier. It is a psychology.

Internet has practically everything one has ever wanted. There are websites that have English games, eassy-to-read English articles, and exercises to improve one's skill in every domain. It is the most exciting, unlimited English resource that anyone could imagine and it is right at our finger tips.

Even after so many years of study, one can find it difficult to speak English. Research shows that studying grammar rules and memorizing vocabulary may not give one speaking fluency. It also shows that, rather, one must learn English like a baby. Babies do not memorize grammar rules and vocabulary lists– and neither should we. Babies learn to speak by listening– an we can too.

While reading a book or newspaper we should underline all the words we do not know and look them up in the dictionary and make a list of these words and try to use the words in a conversation during the day. When we learn a new word, we should try to memorise a couple of sentences that contain it. Many people learn words by heart, but this should not be the method; we should have an idea as to how to use the words in a sentence. Better keep a vocabulary note-pad at hand whenever we read English. We should also think of a practical situation in which to use the word, only then it will remain in our mind.

Most of the students are afraid of English mostly because they are not made interested by their teachers towards the foreign language. The students need to be encouraged into spoken English. They should communicate out the classroom what they have been learned in the classroom and it is conducive to build up confidence in them. They should be given some thinking and rehearsal time. They should be practiced to speak in the classroom repeatedly. If the class is larger, the teacher should break the

students up into groups or pairs so that every one gets a chance to talk. The students should not be interrupted to correct error at the time of speaking. The teacher should note down the mistakes for error-correction. The students would have been fluent in English if they had been put much emphasis on spoken English- the kind of emphasis that has been put on them in the case of written English to score better in the answer-scripts of examination.

The students should grow the habit of constantly using a good English-to-English dictionary. The larger one's vocabulary, the more confident one becomes in the use of that language. So, one must keep a dictionary always handy and make dictionary-using a life-long habit. Any doubt about meaning or spelling should be immediately checked up. Even the greatest writers constantly consult the dictionary to protect themselves against possible mistake. Nobody can be a perfect writer or a good speaker without backing or banking on the storehouse of knowledge that is treasured in the dictionary.

Research has shown it takes about three months of daily practice to develop strong mouth muscles for speaking a new language. So, we should form a habit of reading aloud in English for 15-20 minutes everyday. But it has not currently been practiced in schools and colleges and hence the failure of oral or communicative skill on the part of the students.

Sometimes we should record our own voice and listen to it for pronunciation mistakes. This is a very important exercise because it will help the students become conscious of the mistakes they are making. Though we hear ourselves all the time, we really do not know quite what we sound like. So, if we record ourselves, we will be able to hear the weak and strong points in our speech. Only then we will concentrate on what we need to work on.

To be a good speaker, one should always be a good listener of the target language. We should develop our listening skill to gain communicative skill in that language. Watching the English news on television channels like Star World, CNN, BBC and English movies on Star movies and HBO can also help a lot develop spoken English and communicative skill. Sometimes we should pretend to be newscaster and read out the newspaper in front of our mirror.

The learner of a language should think in the language he wants to learn, without any process of translation. The teacher should train him from the very outset to associate the foreign words he encounters with the objects or actions they denote. He will thus acquire the ability to speak the language naturally and instinctively- in the same way as he learned his own language when a child.❒

Covid-19 and it's Impacts on Students Life

Ashraful Hussain
Asst. Professor Dpt. of English
Progati College, Agomani

Introduction : Over the last few months life has drastically changed around the world. The corona virus. The corona virus outbreak is not just an epidemic, it's a global pandemic. People everywhere are being asked to stay home and stay away from others in order to reduce the risk of infection.

Corona has brought with it a wave of negative outcomes, terrible illness and death, but it also highlighted some important life lessons. Mainly this whole situation has a great impact on student's life both in good and bad ways as they are away from school from many months which never happens generally.

Student's life During Lockdown : The covid-19 pandemic is first and foremost a health crisis. Many countries have decided to close schools, college and universities. The crisis crystallizes the dilemma policymakers are facing between closing schools and keeping them open. The severe short term disruption is felt by many students over the world. Home schooling is a massive shock to parents and students social life and learning. Teaching online is moving online on a untested and unprecedented scale. Student's assessments are also moving online with a lot of trial and error and uncertainly for everyone. Importantly, these interruptions will not just be a short term issue but can also have long term consequences for the affected cohorts and are likely to increase.

Impact of Education : As we know that due to corona virus pandemic the government has temporarily started shutting down schools and colleges. As per the present situation, there is an uncertainty when schools or colleges will reopen. The immediate solution of corona virus is necessary because if days pass in this wasy then closure of schools and colleges doesn't even have short term impact but can even cause far reaching economic and societal consequences.

The lock down had generated uncertainly over the exam cycle. Universities may have to face impact in terms of slowdown in student intership and placements. Another major concern is that it can affect the paying capacity of several people in private sector. Student counseling operations are also affected. Several institutions may pause faculty hiring plans for existing vacancies which in turn affect quality and excellence. Structure of schooling and learning includes teaching and assessment methodologies and due to closure it will be affected. Some private schools could adopt online teaching methods but low income private and government schools may not be able to adopt online teaching methods. And as a result there will be complete shut down due to no access to e-learning solutions.

Advantages of Lockdown for Students : Isolation are unpleasant realities of our lives. Having all that free times is indeed very exciting initially but will eventually turn overwhelming. It is imperatives to use this time wisely instead of just passing it away.

Students can take this time to learn a new set of skills which will prepare them for not only the job they have ahead but will also help them improve their resume and wiser acceptability. Students can learn to code, personal finance planning,, creative writing and so much more. Thanks to technology today, a lot can be learned from within the comforts of our homes. Students can learn how to play musical instruments, learn to write, brush up your photography skills, learn to design and edit photos or videos or they can also learn to bake or any other hobbies which they want to. If nothing else comes to mind students can pick up a book and read. If food is nourishment to health then knowledge is nourishment to soul. Any kind of knowledge only benefits never hurts. So everyone should make good use of this time and learn something.

Cooking is a life saving skill. This is more significant hurdle any student face when migrating is meeting their dietary needs because the majority of don't know how to cook. Taking this time to learn how to cook will save us some future expenditure, keep us healthy and even make a student to feel less homesick and can be a life saver in times like today, if we are stuck without help.

It would be very beneficial for students to get in touch with either their professors or seniors in college to assimilate with the topics that are going to be covered or get any idea about what books to refer. Getting a start ahead on studies will not help in keeping up with curriculum but will also free up sometime to do some extracrricular activities. There are countless crafts students can turn their hand too, helping to soothe the minds while also producing something beautiful. They can check out the crafting communities on YouTube and Instagram for ideas. If you are lucky enough to have a garden or even just a balcony, take advantage of the soothing properties of gardening. It's ok to feel frightened, and like you just want to curl up in the beds with the sheets over your head. While it's great to fill your days and feel productive, taking time to really chill out is essential for your mental health.

Disadvantages of Lockdown for Students : "Over 154 corer students are severely impacted by closure of educational institutions across the world amid the covid-19 outbreak due to which girls will be the worst hit as it will lead to increased dropout rates and further entrench gender gaps in education" said UNESCO. Online lessons are helping educational institutions beat the covid-19 lockdown to push ahead with the academic calendar. But the trend has raised many concerns among educational experts, including those at UNESCO and UNICEF.

Schools, colleges and universities are shut as social distancing is to be practiced and this has affected students and their studies. The overall education sector has been hit due to the virus. Though students and teachers are connected through video fonferencing applications, lectures

are going on. These online lectures are not very affective in terms of knowledge sharing and long term growth. Students who dwell in cities with a good internet connection have been able to join in for the classes but those who are in villages or small towns struggle with the internet speed and mostly are unable to attend the classes. If the universities plan to conduct online exams them half of the students who are in small towns and villages are going to fail for sure because they won't be able to connect. Almost half of the students fear that the corona virus lockdown will damage their chances of getting into their first choice university. The hopes of students to go to university this year now depends on teacher assessments, after summer exams normally used as the basis for higher education admissions were scrapped.

There are also many students who has stopped touching their books and are busy chatting with their friends, playing games or spending times ideally and enjoying their lives which can be very bad for them and without lockdown it was impossible for many of them because they would definitely had to attend classes, do homewords, assignments, projects. So this lockdown is also affecting many students in this way and an immediate solution is very necessary for all these.

Conclusion : The impact of corona virus on students and their education is likely to cause losses in terms of dropout rates and learning outcomes, especially in regions with low shock resilience. Children have fewer opportunities of learning from home. Further, closure of schools is likely to lead to parents missing work in order to stay at home and take care of their children. This also affects productivity, consequently affecting the community and economy as well.

For solutions we can look to countries where people have been dealing with corona virus. People in China are turning to creative means to stay connected. However quarantine may not have affected a student's life so much. They can take it as a kind opportunity in their life. Honestly, if they take it as a long term holiday and waiting for it to be over. Some positive impacts it's have on it is, they can get more sleep and more time to finish their homeworks and also other free times. They can spend time with their family, play games, learn to cook some new recipes and also did some creative works like crafting and decorations. So this lockdown has not been so exhausting for them. But they miss their college, their teachers, their friends, although they are not in contact with them but simple acts of seeing friends, going to college, eating out have become much more meaningful to them as a student which everyone can feel those who were students. The corona virus has altered their daily life, so I really hope things falls back in place as soon as possible.

Let us hope the pandemic will get over soon. Until then, keep safe! ❐

Religion and Swami Vivekananda

Alimuddin Sk, M.A. SET
Asst. Professor Dpt. of Philosophy
Progati College, Agomani

Religion is deeply inherent in man and from time immemorial it has been running through his blood. Religion has been a dominating factor in man and his ways of thinking and behavior. In the modern global city, various of the economic and social reasons. To create a peaceful co-existence within global society respect for religious diversity and acceptance of religious pluralism is essential.

Contemporary Indian philosophy Swami Vivekananda has discovered a unique explanation to the concept of religion. He argued for the necessity of a universal religion or acceptance of religious pluralism. According to him, religion is not just a talk on doctrines or theories, nor is it sectarianism. Religion does not live in sect and societies. It is a relationship between soul and god.

He pointed out that the different people in the world approach spirituality in different ways. Furthermore he asserted that man and his true nature is already divine. But that divinity is hidden. Therefore, the realization of that divinity is the purpose of life which is the essence of religion.

We may call Vivekananda's formulation of this new ideal of universal religion as a universal love or universal brother-hood. It gives an equal value for all religions in the world as exemplifying truth. This research paper will analyze Swami Vivekananda's concept of universal religion and its implications on the prevalent religious conflicts in the world.

Vivekananda reflected on the necessity of the concept of universal religion for the society. He realized the nature of man, according to which mankind in the whole world has been trying to look beyond in the quest of his ultimate destiny or search for God. Therefore, whole of the world community is expecting the essence of religion, which is acceptable to all.

Different social organizations are representing different needs of the man, and they endeavor to practice humaneness in society. Religions, on the other hand, represent the spiritual aspirations and struggles of mankind. The unpleasant reality, however, is that various world religions have been indulging in mutual criticisms, vilification and persecutions. We have seen how some religions in the world, claiming universal empire in the field of religion over all mankind, have engaged themselves in ruthless wars and bloodshed to achieve this end. Vivekananda has observed these two mutually opposing aspects of religion, which he explains in the following words :-

"There is nothing that has brought to man more blessings than religion, yet at the same time,

there is nothing that has brought more horror than religion. Nothing has made more for peace and love than religion; nothing has engendered fiercer hatred than religion. Nothing has made the brotherhood of man more tangible than religion; nothing has bred more bitter enimity between man and man than religion. Nothing has built more charitable institutions, more hospitals for men, and even for animals, than religion; nothing has deluged the world with more blood than religion."

The Concept of religious pluralism is the most critical and important debate within the current thinkers in this field. This research paper is meant to understand Vivekananda's identification of the concept of universal religion and its application to the modern global city. During the past 150 years we have discussed the philosophical importance of the concept of universal religion. Now it has clear that during this century we have to implement this concept to modern city life rather than discussing it again. Following Swami Vivekananda we may conclude that we have only one solution for this multi-cultural and multi-religious world. It is to adhere to the concept of one universal religion, which is not converting adherents of all other religions into one religions but accepting the concept of religious pluralism. It is the essence of Swami Vivekanand's vision to the world. This universal ideal can be practiced not only by believers of different religions but equally by non-believers for it is founded on the ideal of oneness of humanity and it is geared for human self-realization which is not a monopoly of any particular religion. This truly global vision can form the foundation for peaceful co-existence of all in the globe.

Reference Books :

1. Contemporary Indian Philosophy by- B.K. Lal.
2. Chintanayak- by Swami Vivekananda.

The Importance of Time In Human Life

Anamya Roy
B.A. 3rd Sem. English (Hons.)

Time plays a significant role in human life. If you understand the value of time better, you can gain experience and develop skills over time.

Time is the continuous sequence of events that take place in an apparently irreversible succession from the past, through the present, of the future. A person lives in this world with in a time that is expressed in the same matter for the years ago you were not the same as you're today, neither in your appearance, nor in your knowledge nor in your experiences, everything around you changes with the passage of time.

In this article, we will talk about the importance of this time in human life: Time is related to all that is going on around us, so we often hear about the time dimension, because time is an essential elements of life. Time represents special milestones, including birthdays, anniversaries and the birth of babies and help us organize our daily lives and activities, so we can live a more organized and productive life.

From sunset till night, high tide and low tide due to the moon, the four seasons everything is completely time dependent. Human life is measured by time, and the cycle of the sun, moon and earth is known as time, and through time we know the year, month, week, day, hour, minute, second and parts thereof, and each time helps us to calculate the speeds of objects and the like. In time, we know the history of the events that are taking place arround us, and it helps us in documenting these events. Historians rely on time to determine the time of a specific incident. Time also matters in determing the ages of amtiquits and artifacts. The more time and time absolete it is, the more valuable and more expensive pt is.

At the time, we know the acts of worship, especially the prayer, which God made upon the believers a timed book, meaning that is perfomed at the appointed time without delay. Like wise, we find that all worship has a close relationship with time.

Time is money. It is a treasure and yet we waste it foolishly. We waste it thoughtlessly in meaningless activities. If we take care of time, other things we will take care of themselves automaticly. We all grow in time, live in the time and die in the time. But great men and women of the world make the use of time in their best possibly way. They know how precious is time. Every minutes is valuable for them and so they take good care of it and so leave their footprints on the sounds of time. They know that "time and tide wait for none" and that "time once lost can never be recovered." It is really a delusion to think that we can waste time. On the contrary, time is wasting us. Time is all powerfull.

It is destiny, it is history and civilization.

Nothing is beyond time. People want success, happiness, fame etc., but only a few have these because they know the value of time. The make the best use of it. Time is an opportunity. If it slips ones for our hand, it can never be had again. Time is more precious than money. It is more powerfull than kings and princes. They came and go but time is forever. It is neither a beginning nor an end. We recognize it as birth, growth, decay and death. It can be spent using fully or foolishly. Every person should know the value of time and so make maximum use of it. One can follow the footsteps of a great man. We can see how did they use time, how did they spend their life. And that will show us a path. What is important is the present. It is foolishness to postpone work for tommorrow. It is equally stupid to repent for the lost past.

There is no tomorrow nor yesterday. It is a lways "today". "Today" means hardwork, labour, sweat and toil. It means the best use of time and opportunity. Life is very short. It has been said that it is like a drop in the ocean. This drop should be turned into a pearl by using it wisely and thoughtfully.

When we say "A stich in time saves nine". We mean the same thing. A work done in time is time earned. It is no use striking the iron when it is cool the right time is when it is red hot. Our activities should be well planned so as to save time. There is no room for idleness and indecisions. Idlers are great enemies of mankind.

Delays and inaction are the thieves of time. How important are small moments of life is explained so well in the following lines :

Little drops of water
Little grains of sand,
Make the mighthy ocean,
And the beauteous land,
And the little moments,
Humble though they are,
Make the mighty age of eternity. ❒

Romanticism In Arabic

Dr. Md. Abu Bakkar Mondal
Hod.Arabic
Progati College, Agomani

Concept of Romanticism : *The word 'Romanticism' derives from the French word "Romance" which refered to the vernacular languages derived from latin and to the works written in those languages. Even in England there cycles of "romances" dealing with the advandures of Knights and containing supernatural elements.*

In a basic sense the term "Romanticism" has been used to refer to certain poets, musicians as well as politicians, philosophical and social thinkers of the late 18th and middle 19th centuries.

In the Oxford companion to English literature. Paul Harvey describes Romanticism as: "A word for which in connection with literature, there is no generally accepted definition." Francois Jost supports Harvey. In this regard he also defines Romanticism: as; "The multiple meanings of the word romantic are one of the main sources of difficulty in defining the romantic movement.

Hence, the various definations about Romanticism can be grouped under two general headings, which may identify as:

1. Romanticism is a universal tendency of the human mind.

2. Romanticism is a historical movement.

Romanticism may basically characterize as a style of craftsmanship, writing and so on amid the late eighteenth and mid nineteenth hundreds of year that stressed as the creative energy and feelings. It is an aesthetic and scholarly development in the historical backdrop of writting that was really started in the late eightenth century, in the Western Europe. In a general sense, Romanticism covers a collection of related masterful, political, philosophical and social patterns emarging out of the late eightenth and ninetenth hundreds of years in Europe. Romanticism is regularly comprehended as a lot of new social and stylish qualities. It may be taken to incorporate the ascent of independence, or observed by the clique of the masterful virtuoso that was a conspicuous element in the Romantic love of Shakespeare and in romantic poetry of Wordsworth to take just two precedants, another accentuation tutation on basic language and the delineation of obviously regular encounters and experimentation with new non traditional aesthetic structure.

Romanticism in Arabic :

As a scholarly development the Arab authors concede that Romanticism is a

European starting point. In an Interview in Baghdad University, 1984, Salum characterized Romanticism as "An augmentation of European Romantic development the response against social and political conditions. It is the finish of Arab renaissance, while English Romanticism is the consequence of the French revolution. There are a few similarities about the Romanticism in both English and Arab field. For example–

1. Revolution against convention.
2. Identifying man with nature.
3. Paying tribute to torment.
4. Adoration of energetic love.
5. A inclination of represantative language.

Now we can reason that Arabic Romanticism as an poetic school gets from the English specifacally and the eauropean as a rule: as a human prosperity, it existed in classical Arabic and Europen poetry. English Romanticism is an poetic school which has a hypothesis, in light of different principal ideas that had extremly effect on nineteeth century English society. The Romantic movement started in England in 1798 with Wordsworth's and coleridge's work 'The poetryal Poetries'. It was Wordsworth's prelude to 'The poetryal Poetries' that transformed it into a progressive beautiful proclamation and it was this introduction from which Arabic Romantic poet drew a few of their basic perspective:

1. Poetry is depicted as the unconstramained flood of feelings.
2. The poet may widen and enhance human feelings and satisfaction in nature thusly.
3. The poet should utilize and language of the regular man.
4. The poet is an instructor and must endavour to uncover truth not through logical investigation and deliberation, yet through a creative consciousness of people and things.
5. A poetry ought to animate past feeling in the scholar and advance learning by utilizing joy as a vehicle.

The second most persuassive Romantic declaration for the Arabic poet was Shellay's 'A defense of Poetry' which was written in 1821. Yet not published until 1840, the hugest components in this book which the Arab Romantic receive are:

1. Poetry is the statement of the creative energy.
2. Imagination is better than reason.
3. Poets are those the inventive action of those creative energy causes the most perfet and most extraordinary delight to other people.
4. Poetry exists in the earliest stages of society.
5. Poetry is better than history.
6. Translation of poetry is amimaginable since its music can never be recreated.

The third powerful English Romantic statement for the Arab Romantics was coleridge's 'Biographia Literaria' Regardless of the trouble of coleridge's philosophical language in 'Biographia Literia' the Arab essayists made an interpretation of these book into Arabic and embraced a portion of the contentions particularly those on the division

of creative ability into essential and auxiliary and the qualitification among fancy and imagination.

The effect of the Literary ideas of 'The poetrial Poetries'. A Defense of poetry and 'Biographia Literaia' on Arabic poetry had two angles, one hypothetical and the other functional: the first was the adjustment in the basic ideas of Arab poetic men and the appointment of the trademark places of Romantic basic hypothesis, the second was the organization of poetry which demonstrated both immediate and aberrant borrowings from english poetry specially and European poetry by and large.

In the wake of contemplataning English and Arabic Romanticism we locate that both there two romanticism depend on four characteristics, there are–

1. Individualism 2. Nature
3. Imagination 4. Emotion ❒

Reference :

1. Jost. F. Intoduction to comparative literature page-104.
2. Harvey P. The Oxford companion to English Literature. 4th Edn. page-706
3. Al-Malaika, N. At- Tajziyyah, Page-160.
4. Jost. F. Intoduction to comparative literature page-105.

GANDHI VS BHAGAT SINGH

(Contraction and Confluence of Ideology)

Idrish Ali
Asstt. Prof., Dept.of Political Science
Progati College, Agomani

The Gandhian path was focused on only the transfer of political power but Bhagat Singh's vision was to transform independent India into a socialist an egalitarian society. In the hanging of Bhagat Singh and his associates in March 1931, we lost an alternative socialist framework of governance for post Independence India. The British rulers were acutely aware of the socialist perspective of the revolutionaries. Justice Medilton, who transported Bhagat Singh and B.K. Dutt for life in eh Assembly Bob Case, wrote in his judgment: "These persons used to enter the court with the cries of 'Long Live Revolution' and 'Long Live Proletariat' which shows clearly what sort of political ideology they cherish. In order to put a check in propagating these ideas I transport them for life".

Bhagat Singh had read Karl Marx's Das Capital and the works of other leading socialist thinkers. At his insistence, the name of Hindustan Republican Association was changed to Hindustan Socialist Republican Association. Jitendra Nath Sanyal, a co-prisoner in the Lahore Conspiracy Case, wrote in 1931: 'Bhagat Singh was an extremely well-read an and his special sphere of study was socialism...very few India could be compared to him in the knowledge of this special subject".

Gandhi's strength was in understanding the deep impact of Hinduism on the consciousness of the majority Hindu population. This led him to coin slogan such as "Ram Rajya" and to invoke the ideas of Gau-raksha, Varnashram Dharma and Brahmacharya, which resonated with the vast majortiy of the Hindu population, especially the upper-caste segments. In this strength also lay his weakness. It was his alienation of Muslims which resulted eventually in the creation of Pakistan, and he never had any influence, whatsoever, amongst the Sikhs after his arrogant characterisation of Guru Gobind Singh as a misguided Leader.

Individuals do not make history but key individuals at critical moments do matter in making history. Gandhi and the colonial authorities understood the critical historical importance of Bhagat Singh.

Great men of all generations have been anxious about improvement of the lot of human beings. But how to realize it remains a formidable task for every age. Even though the goal is similar, the means to achieve the goal can differ. And this difference in approach can generate a log of ontroversy. This is precisely what happened between Mahatma Gandhi and Sardar Bhagat Singh, the two great statement of modern India. As a result, Bhagat Singh has been ranked as a

rival of Mahatma Gandhi. It has been held in some quarters that while Gandhi was the sun of nationalism around which all the planets of the Indian National Congress revolved, Bhagat Singh was a star that pursued an orbit of its own. Mahatma Gandhi and Bhagat Singh, two titans of the Indian freedom movement and Inspirational leaders who laid down their lives while seeking emancipation for their countrymen. Committed as they were towards the goal of India's freedom form British rule, the means they adopted were as different as chalk and cheese. While one spearheaded a civil disobedience movement founded on the principles of nonviolence and Satyagraha, the other waged a revolutionary armed struggle laced with violence towards the British regime.

This decision of Gandhi was not simply the result of the moralist/pacifist Gandhi not endorsing violence because by allowing hanging he was endorsing another kind of violence, it was the results of extremely sharp tactician and strategist Gandhi realizing that if Bhagat Singh survived, an alternative to his (Ganhi's) political leadership of India's Independence movement was a distinct possibility. For the colonial authorities, the survival of Bhagat Singh could have meant acing a revolutionary movement against them in competition with the ever-compromising Gandhi led Congress movement.

The pre-eminence of Mahatma Gandhi and Bhagat Singh in Indian freedom movement and their distinctly different approaches have spawned many controversies even conspiracy theories. Most of these stem form Gandhi and the Indian National Congress alleged failure to prevent Bhagat Singh's execution despite enjoying substantial clout with the British government. In fact a number of recent Bollywood movies like 'Shaheed Bhagat Singh' are replete with subtle insinuations that Gandhi indeed could have done more to save Bhagat Singh's life.

But Gandhi was an admirer of Bhagat Singh and publicly applauded his patriotism on many occasions. The Mahatma in fact wrote to the Viceroy pleasing with him to commute the death sentence of singh and his accomplices.

The revolutionaries contributed a great deal in their own way towards the freedom of the country. Although they could not penetrate deeply into eth hearts of the masses they certainly infused in them a sense of partiotism and a determination to drive out foreigner form their soil.

This sprit alarmed the British bureaucrats. Even those who were opposed to their ideology and methods praised them for their love of motherland and the heroic way in which they faced the gallows and an extremely hard life in the jails. While denouncing their cult of violence, even Mahatma Gandhi, an apostle of non-violence, unhesitatingly appreciated their feelings of intense patriotism and their willingness to sacrifice their all for the emancipation of their country from foreign yoke. Among martyrs who willingly treaded the thorny path with courage and faced eh gallows with fortitude, the name of Bhagat Singh shines as a star. He is rightly called 'Prince of Martyr's.

Bhagat Singh stated the truth when he said, "You can kill individuals, but not the ideas. Geat

empires crumbled, but the ideas survived." He wanted India not only to be free but also a sovereign, socialist republic of workers and peasants. In a leaflet thrown in the Central Assembly, he declared, "We dream of a glorious future, when man will be enjoing perfect peace and full liberty. But, the sacrifice of few individuals at the after of the great revolution that will bring, freedom to all, rendering the exploitation of man by man impossible, is inevitable."

He used to say "religion is the outcome to human weakness or het Limitation of human knowledge." He is also in prison of life. But he also never dared to deny the existence of God. Bhagat Singh adds, "Till that time I was only a romantic revolutionary, just a follower of our leader. Then I came with the time to shoulder the whole responsibility. For some time, a strong opposition put the very existence of the party into danger.

Many leaders as well as many enthusiastic comrads began to uphold the party to ridicule. They jeered at us. I had an apprehension that someday I will also consider it a futile and hopeless task. It was a turning point in my revolutionary career. An incessant desire to study filled my heart. 'Study more and more, said I to myself so that I might be able to face the arguments of my opponents."

Indeed, Mahatma Gandhi and Sardar Bhagat Singh relied upon district ideology on state and public platform. These ideologies vary in terms of ferocity and aggression. Both these worked similarly harmonized but appeared as alternative to one other. Dilemma of ideological difference between Mahatma Gandhi and Sardar Bhagat Singh has thus been designated to cover the theme coverage of the present study.

Reference :

1. Home Department, Judicial, File Number a 152/i/1931.
2. IBID, File Number 4/20/1931.
3. Virendra Sandhu, Amar Shahid Bhagat Singh, P.46
4. S Gopal, Jawaharlal Nehru, a BIOGRAPHY, Vol I, pp-394-395
5. Home Department File Number 4/12/1931
6. Home, Political, File Number 4/10/1930
7. IBID, File Number 4/20/1931
8. Hindustan Times, February 19, 1931
9. The Collected Works of Mahatma Gandhi, Volume XLV, p.200
10. Young India March 12, 1931

A Typical Day In The Life of A Teacher

Jesmina Parbin
B.A. 3rd Sem. English (Hons.)

"The best teachers are those who show you where to look, but don't tell you what to see," quoted in the words of Alexandra K. Trenfor. Teachers are referred to as a second Gog. Being a teacher is in itself a matter of pride one self-motivation. It takes a lot of patience and courage to choose such a profession and go ahead with it.

A teacher is known to be a selfless figure who puts in all the efforts of teach their students all the knowledge that they have gained in their entire life. Thinking of spending even a single day in the life of a teacher is in itself quite challenging and a task to be accomplished. The profession of teaching brings along numerous responsibilities. A teacher is someone who is indirectly responsible for the future of his/her students, for planning and then evaluating student performance. They are then responsible for promoting growth through providing additional assistance and meeting with parents and school staff of discuss student development and ways to improve current teaching methods to better suit students. It is a teacher's daunting task to add life to their student's school day by generating interest in all subject areas, even those that can be tedious for must student's. They work to create lesson plans tailored to their students level of cognitive abilities and interests.

It is most rewarding for teachers when they really make a difference in a child's life; when they are able to ignite curiosity and growth in their students. But as much as teaching can be rewarding, it can also be frustraining and stressful when dealing with unmotivated students, large classes, and heavy workloads. Most significantly, teachers will sometimes have to deal with unruly behaviour and violence from students. Despite the seemingly short workday teachers put in, they tend to work longer than he occure outside of normal school hours. Many teachers work part-time, especially those who teach in preschool and kindergarten. While most teachers work a 10 month school year with two months' vacation in the summer, some work at summer programs or at other jobs to meet their necessity.

Just as they wake up, they have to run for the early morning race. The race with time and self. Waking up too early, getting dressed perfectly, reaching on time

and never losing temper : the few most important things that one needs to abide by at all times. A teacher should be one such being whom the students can look up to. A teacher should be a role model for his/her students. Being the holder of such a position, one does not have an alternative other than to fulfil its demands.

Reaching the school on time, a teacher has to keep track of the syllabus and the schedule for various different classes that he/she has been allotted. Teaching students moral values and possessing them on your own are the few things that inform the tasks of a teacher. Talking practically, it becomes difficult to handle a notorious child even for a while. Hats off to the teachers who are expected to handle an entire class of a huge number of students, all at once. Just like the fingers of a hand are mot of the same size, neither are the students all similar. Fortunately, a teacher might get a few sincere, innocent students in his/her class, but the majority will always comprise of naughty ones. Handling such students of different age groups in a task almost next to impossible.

Along with being friends with patience, a teacher needs to have a good throat as well. Giving lectures to students the entire day, shouting at the mischievous behaviour of the students and then having conversations with fellow teachers and the parents of the students, all demand a marvellous throat. One cannot be tired or refuse to answer any question, irrespective of what he teacher is going through. It is only in the lunch break when a teacher can feed himself/herself. Even if by chance a teacher gets a free period, he/she is not spared by the school authorities. There are such a number of papers to be graded and assignments to be prepared that the teacher is left with no time to breathe.

During the last few hours of the school, both students and the teachers get so tired that neither to them wishes to get back to all the hard work again. But a teacher can not afford to wish for any leisure time. Regaining all the courage and accepting the tiredness of the students, it becomes a lot more difficult to gather the attention and the interest of the students. Students get the golden opportunity to rush back to their homes once the school the teachers are never fortunate enough. They have to finish up with their extra classess and the extra duties they have been assigned.

After finishing all the work, teachers are allowed to get back to their place of peace in the late afternoon. Although they are allowed to take a sign of relief but the work never gets finished. The concept of "Work from Home" continues to run

behind. Teachers have to prepare the subject matter for next day. After finishing the tasks of today, teachers have to begin with the preparations for tomorrow. And then, after a short sleep, comes the next morning full of similar activities of the previous day.

Even though the regular days of a teacher are quite monotonous, teachers seem to enjoy each day of their life that they selflessly dedicate to knowledge and learning. The innocent activities of young children, the small fights that youngsters cry over, the sincerity and honesty in the eyes of the students, all make up for the frustrations and tiredness of the regular days.

Hats off to all the teachers!!

Let's make it a habit to salute and respect all our teachers who have put in all that they ever could, to make us what we are today. Let's thank all our teachers for making us all able ad confident enough to stand high on our own feet.

Governing Body :

i)	Mr. Prahlad Ch. Paul	- *President*
ii)	Dr. Basir Uddin Bepari	- *Principal cum Secretary*
iii)	Mr. Mansur Ali Sarkar	- *G.U. Nominee Member*
iv)	Mr. Abdullah	- *G.U. Nominee Member*
v)	Mr. Ismail Hussain Sarkar	- *Guardian Member*
vi)	Mr. Jadab Nath	- *Guardian Member*
vii)	Mrs. Jostna Baruah	- *Guardian Member*
viii)	Mr. Bhabesh Kr. Paul	-*Donnar Member*
ix)	Mrs. Mala Mazumder	- *Member (Teacher Representative)*
x)	Mr. Mozahar Ali	- *Member (Teacher Representative)*
xi)	Mr. Haridas Karmakar	- *Member (Non-Teaching Representative)*
xii)	Mr. Sukdev Paul	- *Member (Non-Teaching Representative)*

সমাপ্ত

International Womens Day
GPS Map Camer

International Womens Day

Departmental Seminar
Assamese Dept.

Departmental Seminar
Philosophy Dept.
GPS Map Camera

Library Staff

View of Library

View of Educational Tour

Educational Tour Dept. of English at Coochbehar Raj Bari

Educational Tour Dept. of Assamese at Mahamaya Snanghat , Bagribari

Educational Tour Dept. of Geography at Brick Field Gauripur

Educational Tour Dept. of Geography at Brick Field Gauripur

Educational Tour Dept. of Geography at Brick Field Gauripur